

Абдулла САФОЕВ,
Хоразм вилояти, Хива шаҳри.

9 май - Хотира ва Қадрлаш куну БАРДОШИ МЕТИН АЁЛЛАР

Буларнинг икковлари ҳам никоҳни кўз қорачигидек азиз ва муқаддас билишиб, эрни пир санашиб, ҳар қандай қийинчилик ва айрилиқда ҳам оилага содиқ қолишган. Бутун жисми-жонлари сабр-қаноатга, чидамга айланиб кетганди уларнинг. Биринчи 36 ёшда аччиқ тўлғоқ азобидан қон босими кўтарилиб, айни гуллаган ёшлик чоғида вафот этган онаизорим Саодат! Иккинчиси эса 85 ёшигача йўлга умид билан кўз тутиб, иккинчи жаҳон урушида бедарак кетган умр йўлдошини кутиб, сабр-тоқат билан яшаган, қайнонаси билан қўша қариган Мавжуда аммам!

Мавжуда аммагининг умр йўлдоши Усмонжон Икромов Қибрайдаги қолхозда агроном бўлиб, жавлон уриб ишлаб юрган айни йилгиллик чоғида уруш бошланиб қолган. Хайри бувининг битта-ю, битта ўғли, кўзининг оқу қораси, аммамининг бор-йўғи икки-уч йиллик умр йўлдоши ва ҳали бир ёшга ҳам тўлмаган қизалоқ Рихсибунинг дадагинаси Усмонжон Икромов барча йилгилар қатори мардларча жангга кетади.

кўришганида ҳам: "Усмон келади!" - деб ишонч билан кутишди.

Ҳали мен бир ёшга тўлмасимдан дадам ҳам, бирин-кетин амакиларим ҳам урушга кетишди. Ёш, тажрибасиз онаизорим қолхоз бокчасида ишлаб, рўзгор тебратди. Ана шу қийин йилларда ҳам онам билан аммам мисоли опа-сингилдек яшаганини, битта майиз топишса, ўртада баҳам кўришиб, бир-бирларини юпатишганини онам менга кўп ҳикоя қилиб берган эдилар.

Дадагинам 1945 йилнинг қузида Қибрайга эсон-омон қайтиб келадилар. Шокир амаким эса уруш майдонларига бир оёғини ташлаб келади. Йигит ёшида кетган Қодир ва Нодир амакиларим эса урушда қурбон бўлишди. Усмон аканинг бедарак кетгани ҳақида хабар келади.

Ох, бардоши метин аёллар-а! Энг оғир йилларда ҳам ўзлгини йўқотмаган, "дод" демаган, йўқчиликдан, айрилиқдан нолимаган аёллар-а! Обида бувим билан Зокир бобом уруш тугай деганда ва-

фот этишди. Бир эмас, тўрт жигарбандини қақшатқич жангга кузатиш, бирин-кетин уларнинг икки нафаридан қора хат олишнинг ўзи бўладими?! Яна онаизорим аммамининг ёнида суяч тоғи, юпатқучи меҳрибони, фотиҳага келганларни кутиб олувчи чакқон келин...

1959 йилнинг 5 июн куну осмон йиғлади. Кўз ёшларини челақлаб-челақлаб куйди осмон. Онагинам саккизинчи фарзандини дунёга келтиришда инсулт бўлиб, бир ҳафта ётди-ю, Мавжуда аммамининг қўлида кўз юмди. Биз саккизта фарзанд ва дадам тутдек тўкилиб қолавердик. Аммамининг фарёди ерни ҳам, кўкни ҳам титратди. "Пешонамга сиймаган жигарим", - деб йиғлади. "Туғишганимдан аёло меҳрибоним", - деб йиғлади. Йиғлаб, ошини ичадиган укаларим, ўз онасининг сўтини эмаган норасида гўдак, эндигина талаба бўлган - мен қарахт эдик, лол эдик.

...Усмон аканинг суваратини рўпараларига олиб қўйиб, бир умр йўл қараган аммагинам битта-ю битта қизлари Рихсибунининг тўйини, орзу-хавасларини кўриб, қатор невара чевараларнинг тўйларига бош бўлиб, яшадилар. Мавжуда аммам 2003 йили 85 ёшида вафот этди. Куёви, набиралари ўғилдан зиёда қилиб, аммамини сўнгги йўлга кузатишди. Эл-юртнинг раҳматларини олишди...

Ҳа, дунё ўткинчи, ҳаёт эса абадий. Сиз билан биздан келажақ авлодларга яхши ёки ёмон ишларимиз мерос бўлиб қоларкан. Мавжуда аммамининг, онажонининг яхши фазилатлари, бир-бирига қўрсатган меҳр-оқибати биз учун бебаҳо дарслик, қимматли меросдир.

Санъат МАХМУДОВА

“ОЛТИН ҚАЛАМ”

Пойтахтимизнинг "Туркистон" саройида 3-май - Жаҳон матбуот эркинлиги кунига бағишлаб катта байрам тадбири бўлиб ўтди. Унда 2007 йил журналистика соҳасида эълон қилинган "Олтин қалам" иккинчи Миллий мукофоти учун халқаро танлов ғолибларини тақдирлаш маросими бўлди.

Мамлакат тараққиётда журналистлар хизмати беқиёс. Шу боис икки йил бурун Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси ва Журналистларнинг қайта тайёрлаш халқаро жамоатчилик маркази ташаббуси билан мамлакатимиз оммавий ахборот воситалари ходимлари ўртасида "Олтин қалам" миллий мукофоти жорий этилган. Унда иккидорли жур-

налистлар ҳамда мамлакатимиз ҳаётини ҳаққоний ёритган хорижий қаламқашлар мукофотлангандилар. Бу йил эса йўналишлар, рағбатлантирувчи номинациялар ва ютуқли ўринлар, пул мукофотлари анча ортди. Танловнинг бош миллий мукофоти "Қашқадарё" газетаси бош муҳаррири Нарзулла Равшановга насиб этди. - Мен 30 йиллик ижодий фаолиятимда одамлар руҳиятини қаламга олдим, - деди Нарзулла Равшанов. Бу йиллар давомида инсонга куч, илҳом, яхши кайфият, мадад берадиган омил энг аввало ОИЛА эканлигини ҳис қилдим. Ундан кейин меҳнат, яхши кишилар одамни ютук-

лар томон ўзи бошларкан.

Танловнинг қолган 4 йўналиши бўйича ғолиблари ҳам пул мукофотлари билан тақдирландилар.

- Бу ерда фаолият кўрсатётганимга ҳам 20 йилча бўлиб қолди, - дейди Ўзбекистон телерадиоканали муҳаррири Саодат Урмонова. Ишнинг "Ёшлик студияси"да қишлоқдаги ёшлар ҳақида кўрсатувлар қилишдан бошлаганман. Уларнинг ориқлари, қувончлари ҳам мени қайта... доим малҳам қидираман. - Менинг шу ўринишларимни юқори баҳолаб, мукофотла муносиб кўришганидан мамнунман.

Анжуманда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари А. Орипов иштирок этди ва танлов ғолибларини қизгин муборакбод этди.

Санобар

ҒОЛИБЛАР АНИҚЛАНДИ

Мамлакатимиз матбуот ва оммавий ахборот воситаларида фаолият юритаётган ижодкорлар ўртасида хотин-қизлар ҳаёти, сиёсий фаолиги, ҳуқуқий билимларини ошириш бо-

расидаги амалий ишлар, ҳуқуқий саводхонлик ва ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилиш юзасидан ёришлаган муваффақиятлар, Ватанимиз равнақи йўлида қилинаётган иш-

лар ҳақида ёритилган энг яхши мақола, телекўрсатув, радиоёшитириш ва фотокўргазмаларнинг "Бахтимиз қомуси" номли кўрик танлови эълон қилинган эди. Танловнинг вилоят, республика босқичи бўлиб ўтди.

3 май куну Республика Хотин-қизлар қўмитаси ташкилотчилигида ушбу кўрик танлов ғолибларини тақдирлаш маросими бўлиб ўтди.

Тадбирда "Энг яхши мақола", "Энг яхши радиоёшитириш", "Энг яхши телекўрсатув", "Энг яхши фоторепортаж" номинацияси бўйича ғолибликни қўлга киритган ижодкорлар қимматбаҳо совға ва мукофотлар билан тақдирландилар.

ХУЛКАР

15 май — Халқаро Оила куну

“...оила мустаҳкам бўлсагина давлатда осойишталик ва барқарорлик ҳукм суради”.

Ислом Каримов

ОИЛА— МУҚАДДАС

Жаҳон халқлари каби Ўзбекистонда ҳам 15-май - Халқаро Оила куну байрам сифатида нишонланади. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 1993 йил 20 сентябрида бўлиб ўтган ялпи йиғилишида 1994 йилдан бошлаб, ҳар йили 15 май кунини Халқаро Оила куну сифатида нишонлашга қарор қилинди. Бу қарорни қабул қилишдан мақсад - барча тараққийпарвар ва тинчликпарвар инсоният диққатини инсон ўз умрини ўтказадиган, ўз орзу умидлари, бахту саодатини ҳамда тинчлигини таъминлайдиган маскан - оиланинг мустаҳкам бўлишига қаратишдир.

Мустақил Ўзбекистонда олиб борилаётган кучли ижтимоий сиёсатнинг асл маъноси ҳам, оилани, онани, фарзандни ва қарияларни ижтимоий муҳофаза қилишга қаратилади. Буну ўтаётган йилларимизнинг номланишидан ҳам англашимиз мумкин. Инсон манфаатлари, Оила, Аёллар... Соғлом авлод, Оналар ва болалар, Қарияларни қадрлаш, Меҳр ва мурувват... Ижтимоий ҳимоя йили. Президентимиз И.Каримов ташаббуси билан ташкил этилган Республика "Оила" илмий-амалий Маркази ва унинг вилоятлардаги бўлимлари оила муаммоларини илмий жиҳатдан тадқиқ этиш орқали, оилаларга моддий ва маънавий ёрдам беришга оид тавсиялар ишлаб чиқишди. Оилани қўллаб-қувватловчи ташкилотларга ёрдам кўрсатишни, ёшларни истиқлол ғояси, Ватанга, оилага, маҳалласига ҳурмат руҳида тарбиялашни ўзининг бирламчи вазифаси, деб билади.

Ҳукуматимизнинг аёллар ва ўсиб келаётган авлод саломатлигини яхшилаш борасидаги ғам-хўрлиги сабабли қақалоқлар ўртасидаги ўлим кўрсаткичлари сезиларли қамайди. Туғиш ёшидаги аёллар ўртасида ўлим қамайди. Ёшларнинг, улар ота-оналарнинг оила ва никоҳ масалаларига муносабатлари ҳам ўзгарди. Оила барқарорлигини қафолатловчи қонулар ва меъёрлар ҳаётимизга сингиб бормоқда.

2007 йил "Ижтимоий ҳимоя йили" деб эълон қилиниши муносабати билан мамлакатимиз оилаларининг маълум бир қисmini ташкил этувчи кам таъминланган, ижтимоий ҳимояга муҳтож оилалар, оиласида алоҳида ёрдамга муҳтож фарзандлари бор оилаларга кенг имкониятлар яратилди. Жумладан, Президентимизнинг "Аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш тизимини янада тақомиллаштириш ва мустаҳкамлашга оид чоратадбирлар тўғрисида"ги Фармонида давлат бюджетидан кам таъминланган оилаларга моддий ёрдам тўлаш учун ажратиладиган бюджет маблағларини 1,5 баравар ошириш кўзда тутилган. Бунинг ҳисобидан йил давомида яна 100 минг кам таъминланган оила ойлик моддий ёрдам олиш имкониятига эга бўлади. Айни вақтда моддий ёрдам тўлаш муддати икки баравар - 3 ойдан 6 ойгача узайтирилди. Бевосита кам таъминланган оилаларга ижтимоий ёрдам кўрсатиш учун эса бюджетнинг 9 фоизга яқин қисми (460 миллиард сўм) сарфланади. Бу МДХ давлатлари ва дунёнинг кўпчилик ривожланган мамлакатларига қараганда анча юқоридир.

Статистик маълумотларга қараганда, ҳар йили юртимизда 160-170 мингдан зиёд никоҳ қайд этилади. Бу эса, ҳар 1000 аҳолига 6,8 тадан янги оила тўғри келади, дегани. Ҳар бир оиланинг ўзига яраша қувончи, ташвишлари бўлиб, барча соғлом фикрловчи инсониятнинг фикру ўйи оиладаги ташвишларни қамайтириб, никоҳни муқаддас қадриятга айлантиришдир. Бу эзгу истак бутун дунё инсонпарвар қулаҳларини ягона мақсади бўлиб, бу борада аниқса, Ўзбекистоннинг тажрибаси таҳсинга лойиқ.

Даврон ҲОЛИҚОВ,
Республика "Оила" илмий-амалий маркази
директори ўринбосари, доцент.

"ОЛАНИНГИЗДА ҚАРЗДОРМАН"

- дейди ромитанлик Анвар ака Назаров ҳамқишлоқларига қарата.

Анвар акалар хонадони ҳар доим дусту ёрлар билан гавжум эди. Ўша куни ҳам қизлари, кувёлари, элу хешлар йиғилишганди. Узок давом этган меҳмондорчилик, қуюқ суҳбатдан кейин барча ярим тунда тарқалишди. Хонадонга осойишталик чўкди. Бу осойишталик ортида уч офатнинг бири - ўт балоси пайт пойлаб турганини ким билибди, дейсиз? Электр токидан чиққан аланга ҳашаматли дарвозахона шипини ўпира бошлаганда, хонадон ахли ором огушида эди. Хафдан дастлаб Анвар аканинг келини Шахло хабар топди. Келининг ваҳима тўла овози барчани оёққа турғазди. Оловнинг чарс-чурси, ҳовлидагилар дод-войидан хабар топган кўни-қўшни, маҳалладошлар бир зумда етиб келишди. Кимдир қон босими кўтарилиб, беҳуш ётган ўй бекаси Дилафрўз опага биринчи ёрдам кўрсатиб, "тез ёрдам" ва ўт ўчирувчиларга қўнғироқ қилгани чопди. Яна биров Анвар аканинг уч неварасини ўраб-чирмаб, қўшникини олиб кетди. Бу орада шафқатсиз олов дарвозахона шипини ямламай ютиб, катта-кон меҳмонхона, тандирхона, қатор қурилган хоналар томон ўрмалай бошлади. Анвар акалар яшайдиган бутун Ҳокиммолломир, ҳатто Урганжиён қишлоқлари ахли оёққа қалқиб, 200га яқин киши олов билан тонгача курашди. Каттагина ҳовлининг Анвар акага тегишли қисми батамом қуйиб, оташ ёнма-ён яшайдиган ўғли Умарнинг уйининг томига ўтиб, қуйдира бошлади. Аммо кўпчиликнинг саъй-ҳаракати бас келолмаслигини "билдими", кўп ўтмай шашти пасайиб, батамом ўчди.

Назаровлар хонадонига кириб борганимизда фожиа содир бўлганига 20 кундан ошган эди. Узун бетон йўлакдан ўтиб борарканмиз, ўнг ва чап тарафдаги пойдеворлар устида кечагина шинамгина хоналар, дарвозахона қад ростлаб турганига ишонгимиз келмасди. Анвар ака учун ёнган тафсилотларини хотирлаш осон кечмади. Мунг тўла кўзларини бир нуктага қадаганича ўша ноҳус воқеани эслашга ҳарчанд уринмасин, фикрларини бир ерга тўплай олмай қийналар, тўғрироғи, эсласиси келмасди.

- Агар ёзмокчи бўлсангиз, - деди у ниҳоят, - ёнган тафсилотини эмас, ҳамқишлоқларимизнинг бизга кўрсатган меҳр-оқибати ҳақида ёзинг. Қилган яхшиликлари учун мен бир умр улар олдида қарздорман. Анвар аканинг ёшдан намлланган қўзларида чукур миннатдорчилик ифодасини ўқиб олиш қийин эмасди.

- Бу кўргуликни душманга ҳам раво қўрмайман, - деди суҳбатга аралашиб Дилафрўз опа. - Бир кечада хонумонимиздан айрилиб, кўчада қолдик. Жиянимиз Асрор, Арслонлар бизга уйлари тўридан қай беришди. Уч неварам, ўғлим,

келиним, турмуш ўртоғим билан ҳозиргача уларникида яшаб келдик. Бошимни ёстиққа қўйдим дегунча шиферларнинг қасир-қусур ёниши, одамларнинг бақир-чақир қулоқларим остида жаранглай бошлайди. Хайрият, бахтимга шифокорлар бор. Туман "тез ёрдам" бўлими, "Тошмачит" қишлоқ врачлик пункти ходимлари доимо ҳолимдан хабар олиб туришди.

Дилафрўз опа ҳолсиз, бемажол бўлгани учун ортиқ гапга солишни истамасак-да, у одамлар кўрсатган меҳр-оқибат ҳақида тўлиб-тошиб гапиришдан чарчамасди. Ўша тонг ёнган ўчирилган бўлса-да, толиққан бўлишига қарамай, ҳеч ким ҳовлини тарк этмасди. Худди аввалдан келишиб олгандек куйинди ҳиди қоплаб, тутун бурқсиб ётган ҳовлини чиқиндилардан тозалашга киришишди. Уларни ҳеч ким бу ишга даъват этмаганда, ҳар ким виждони амрига қулоқ тутиб, ёрдамга ошқиди. Ҳаво совуқ бўлгани учун ҳовли ўртасига гулхан ёқилди. Хашарчилар дам-бадам олов тафтида исиниб олишарди. Кимдир ўчоқ қазиб, дошқозон қўйишга киришди.

Гўшт, ёғ, гуруч, хуллас барча масаллиқ-

ларни қўни-қўшни, таниш-билишларнинг ўзлари келтиришди. Қишлоқ аёллари навбати билан ҳашарчиларга шу ерда тушлик тайёрлаб бериб туришди. Хонадонга ташриф буюрган киши борки, қуруқ келмади. Қишлоқдошлар ўзаро маблағ жамғариб, хонадон соҳиби қўлига тутқазиганда унинг кўзида ёш айланди.

Ҳовли чиқиндилардан тозалаб бўлингач, гўё қурилиш майдонига айланди. Галгала қишлоғилик уста Сафар Тўхтаев шериклари билан олди очик айвонга "Акфа" ромлари ўрнатиб, шинамгина хонага айлантириб берди. Ҳасанободлик фермер Қосим Рўзиев ҳам қараб турмай, бу ишда ҳомиёликни зиммасига олди. Қишлоқ мактаби директори Илҳом Қойилов, Аҳмад, Икром, Шавкат исмли жамоа аъзоларини бошлаб келиб, Умарнинг шипи қулаган уйининг томини ёпиб, европача усулда таъмирлаб беришди. Қишлоқ оқсоқоллари Барно Худойкулов, Сайфулло Камолов, Аброр Раҳматовлар барча ишда бош-қош бўлишди. "Челонгу" қишлоқ фуқаролар йиғинига қарашли 50 га яқин фермер ҳўжаликлари Анвар Назаров бошқараётган фермер ҳўжалиғи ҳисоб рақамига пул ўтказишда давом этмокдалар.

Бу хонадондан ҳануз одам аримайди. Биз борган кун ҳам қўшни қишлоқлик Дилшод Намозова, Майрам Нарзиева, куда бўлмиш Мамлакат Гафуровалар ҳол-аҳвол сўрагани келишган экан.

- Насиб этса келгуси сафар ҳамқишлоқлар қуриб берадиган янги уйда қўришамиз, - дея ният қилишди улар хайрлаша туриб. Бу гапга чин дилдан ишондик. Одамлар ўртасидаги садоқатга гувоҳ бўлгач, бу ниятнинг ихобат бўлишига ишонмай бўлармиди?

Зухра ҚУРБОНОВА, "Бухоронома" муҳбири.

Бу ҳувон билан қўшним Зулфия опаникида учрашиб қолдик. Эмизикли чақалоғи билан поликлиникага бораётиб, қўшнимизникига йўл-йўлакай кирибди. Кўгирчоқ мисоли ясангирилган қизалоғи Рухшонани ўйнатар эканман, баҳонада у аёл билан яқинроқ танишиб олдик. Нафақат ташқи гўзаллик, балки самимий, ҳуш ахлоқ, ҳушфеъл соҳибаси бу аёлнинг исми ҳам ўзига жуда ярашган. Лобар. Дастурхон атрофида суҳбатлашиб ўтирсан, ҳеч қутилмаган Зулфия опа:

- Наргизахон! "Оила ва жамият"да босилиб чиққан мақолангизни ўқидим, маъқул чиқибди! - деб қолса бўладими... "Э, янга, қовун тушириб қўйдингиз-ку!" деган назар билан унга қарадим. Одатда ёзувга ишқим баландлигини атрофдагилар

- Йў-е, 2 ой ичида-я? - таажубландим мен.
- Эрим менга аччиқ қилиб бир бегона аёлни уйига олиб келиб, никоҳига олибди.
- Э, аттган, - дедим ўйланиб туриб. - Ҳўжайинингизнинг бу иши худого ҳам, бандасига ҳам маъқул келмабди. Қонунга ҳам зид...
...2004 йил август ойида жиянчам Фарангиз дунёга келганда, акамини табриклаш баҳонасида дўстлари уйимизда йиғилиб қўлбола палов тайёрлашга киришиб кетишган эди. Мендан сабини тўғраб беришни илтимос қилиб, қақиринганда, беихтиёр уларнинг суҳбатига гувоҳ бўлганман. Ўшанда акамининг синфдоши Жасурнинг хотини не сабабдандир аразлаб кетиб қолган даври эди. Дўстлар орасида шу мавзу кўтарилди. Мурод Жасурга аёлининг олдида бориб, муаммолар

зотни ҳам шунга мослаб эркак ва аёл қилиб яратган. Унинг нияти эркак киши фақатгина битта бўлишлари эди. Бундан ортиғи эса Яратганга номақбулдир. Яна унинг ирода-си-тартиб сақланиши учун ҳар бир инсон ўзи яшайтган давлатнинг қонунларига бўйсуншидир. Бўлмаса, у муқаддас китобларда: "Ҳар бир одам ҳукмрон ҳокимиятга бўйсунсин. Чунки Худо буюрмаган ҳокимият йўқ, мавжуд ҳокимиятларнинг ҳаммасини ҳам Худо тайин этган", деб буюрмабди. Бизнинг давлатимизда эса билиб қўйинг, қўшхотинлик Қонун билан таъқиқланган! "Ҳокимиятга қаршилик кўрсатган, Худонинг амрига қарши чиққан бўлади", деб огоҳлан-

ҚўШГАНИНГИЗ БИЛАН ҚўША ҚАРИНГ...

тирилади ўша оятда. Яъни ЗАГС орқали ажрашмай туриб, бошқа аёл ёки бошқа эркак билан яшаган инсон энг аввало Оллоҳни ранжитиб, ҳукуматнинг ахлоқий қонунларини бузади, қолаверса ўзининг ҳаёти ҳам, турмуш ўртоғи-ю фарзандларининг ҳаёти ҳам нотинч кечади. Кимга керак бундай "бахт"?! ЗАГСга никоҳни бекор қилиш ҳақида ариза беришдан олдин чукур ўйлаб кўриш шарт. Умуман, чукур ўйлашни никоҳ қуришдан олдин ўйлаб кўрган маъқул. Чунки "никоҳ" ва "оила" тушунчалари ўйинчоқ эмаски, жонга тегса ташлаб юборадиган. Билиб қўйинг: бир никоҳни

• Ни тинч йўл билан ҳал қилиб, ўғилчаси икковини уйга олиб келишни маслаҳат берганда, Шухрат унинг елкасига қоқиб: - Э, дўстим, шунга ҳам бош қотириб ўтирибсанми? Кетган бўлса ўзига қийин. Шариат қонунлари эркак кишига 5 та гача хотин олишга рухсат бериб қўйган. Шартта онаси ўпмаган қизни олсан-қўсан-да, шу ҳам муаммо бўлибди-ю! - деганди. Мен Жасурнинг хотини Шоирага ачинганимдан ичкаридан. Қуръонни олиб чиқдим-да, Шухратнинг қўлига тутқазиб: - Қани, Шухрат ака, менга кўрсатинг-чи, Қуръоннинг қаерисада оливайи муаммоларни хотин алмаштириш билан ҳал қилса бўлади, деб ёзиб қўйилган? - дедим-да, унинг оят излашини кутдим. Табиийки, у бундай оятни топа олмас эди, чунки бундай оятнинг ўзи йўқ-ку.

- Изланг, яхшилаб изланг, балки чинданам ўша оятни топиб қоларсиз... - дедим қинов аразлаш. - Билиб қўйинг, оила маддаларига енгил назар билан қараб бўлмайди, яратганининг олдида жавобгарлиги катта... - Дарҳақиқат, оила тизимини худовонди карим ўйлаб, одам-

бекор қилиб, иккинчисини қуриш фақат икки тоифа шароитда қолган одамларга рухсат этилган. Биринчидан, турмуш ўртоғи вафот этган одам янги оила қуриш ҳуқуқига эга, иккинчидан, турмуш ўртоғи зино қилса, яъники никоҳдан ташқари жинсий алоқага киришганиги ҳақида аниқ далиллари бор инсонгина шундай қилишга ҳақли. Қолгани эса асоссиз ҳисобланар экан. Тўғри, бу шартлар кимдигар оғир, эриш туюлиши мумкин. Аммо худовонди карим нимаки амал буюрмасин, бари ўзимизнинг фойдамизни кўзлаб қилинган мақсад. Ахир нуруний кексаларимиз ҳам дуога қўл очишганида бежизга: "Қўшганим билан қўша қари!" - деб ният қилишмайди-ку. Улкан оруз-умидлар билан қурилайтган барча никоҳларнинг келажаги порлоқ бўлсин, уларнинг соҳиб ва соҳибалари умрининг поёнигача садоқат ила, вафо-ю бахт қуршовида умргузаронлик

НАРГИЗАБОНУ, Тошкент вилояти, Паркент тумани.

МЕХРАН КУЧ ОЛИБ ЯШАНГ!

- Газетангиздаги телефон рақамига кўнғироқ қилсаммикан, ёки қилмасаммикан? - дея кўп иккиландим. Аммо, сира иложим қолмагани учун... - гўшадаги аёл гапни узокдан бошлади.

- Сабабини айтаверинг, - дедим унга далда бериб.

- Исмим Фарангиз уч нафар фарзандим бор. Ўн етти ёшимда турмушга чиққанман. Тўғри, ота-онам топган йигитга турмушга чиққан бўлсам-да, уни кейинчалик севиб қолдим. Эрим ёмон йигит эмасди. Меҳрибон, болаларимнинг ғамхўр отаси эди... Жудаям бахтли эдим, бундан баъзан кўрқардим, - дея сўзини давом эттирди ўзини Фарангиз дея таништирган аёл.

- Ҳозир-чи?

- Ҳозир эса... Изтироб ва аламнинг ўртасидаман.

- Ҳаммасини бошидан гапириб беринг-чи!

- Эрим катта бир дўконда ишлайди. Яхши даромад қилгани учун мени ишлатмай қўйган. Ўзим ҳамшира эдим. Ишимни жуда яхши кўрардим. Турмушга чиққангидан сўнг уйдагиларнинг раъйига қараб ишдан бўшадим.

Қайнонам-қайнотам меҳрибон кишилар. Қайнотам ҳомиладор бўлган пайтларимда, «Оғир кўтармасин», - деб ҳовлига сув селиш учун енгил челақчалар олиб келиб берган. Қайнонам эса катта қирларимни ўзи чаёиб берадди. Эрим-ку, еру кўкка ишонмас, ҳар куни тансиқ нарсалар кўтариб келарди.

Балки эрим билан ажрашиб кета олмай ҳануз унинг уйда яшаётганимга шу меҳрибон инсонларнинг борлиги сабабдир?

- Нима учун ажрашмоқчи бўлганиз?

- Икки фарзандим туғилгунча мена-да бахтли аёл йўқ эди. Кейин қизим туғилди. Ҳозир қизалогим уч ойлик бўлган. Эримнинг аста-секин

кеч келаётганини, телефон жиринглаб қолса ким биландир гаплашиб қўйиб бўлаётганини сезиб қолдим. Сўрасам:

- Э, хавотирланма. Ишим чиқиб қолди-да, ҳозир келаман, - дея кийиниб чиқиб кетарди. Бир куни боламини аравачага солиб кўчада айлантириб юрсам, яқинда кўчиб келган кўшимизнинг уйи олдида эримнинг машинаси турибди. Мен дароҳт ортида туриб машинани кузата бошладим. Бироздан сўнг эрим ўша ҳовлидан бир аёл билан чиқди. Сўнг юкхонадан мевачева, нонлар солинган халталарни олиб аёлга берди. Аёл кўкраги очик узун мовий рангли халат кийиб олган кўркамгина эди. У ноз билан эримга нималардир деди. Кейин эрим унинг елкасига қоқиб қўйди - да, машинага ўтирди.

- Эрингиз уйингизга келдими?

- Ҳа, у машинани кўчада қолдириб, уйга кириб кетди. Мен ҳам ортидан кирдим. Кўчадан кирганимни кўриб ранги ўзгарди, лекин сир бермади. Охири кечкурун "портладим". Эрим эса пинагини бузмай қулиб юборди.

- Ўзини окладими ёки...

- Йўқ, жамли чиқди. "Ахир у аёлнинг иккита боласи бор. Эри йўқ. Ҳозир ёрдамга муҳтож экан. Мен унинг боласини касалхонага олиб бориб келдим. Кўшнларга мурувватли бўлишимиз керак-ку! Сен бўлсанг шубҳага бориб ўтирибсан-а?" - дея мени койиди. Мен ҳам кўнгандек бўлдим.

- Кейин-чи, муносабатлар давом этавердими?

- Кўнган-кўнган очикчасига эрим у аёл билан борди-қилди қила бошлади.

- Уйингиздагилар буни билишдими?

- Билишди. Роса эримни койишди. Ҳатто қариндошларимиз ҳам бундан хабардор бўлишди. Қайнона-қайнотам эса қўларидан келганча менга тасалли беришарди. Кўнглимни олишга ҳаракат қилишарди. "Эр бермоқ-жон бермоқ", - деганлари рост экан. Аламимдан эзилиб бир куни кетишга отландим. Лекин чул кампир кўзларига ёш олишиб роса ялинишди. Шуларни деб қолишга мажбур

бўлдим. Лекин аёл сифатида кўрган ҳўрликларимга чидай олмайман.

- У аёл шунчалик гўзалми?

- Йўқ, лекин очик-сочик кийнади. Мақтанмоқчи эмасману, умримда ҳатто лабимни ҳам бўямаганман. Табиий гўзалман. Айтсам ишонмайсиз. Уч нафар боланинг онаси бўлсам ҳам баъзан бозорга бориб қолсам йигитлар гап отишади. Бир марта бир йигит менга роса ошиқ бўлиб, изимдан пойлаб уйимизгача келиб, кўриб кетибди-да, кейин ота-онасини совчи қилиб юборибди.

Яхшиямки уйда ҳеч ким йўқ, мен айвонда, бешикдаги боламини эмизиб ўтиргандим. Уларни меҳмон деб ўйлаб қутиб олдим.

Мақсадларини эшитгач, уларга уч болам борлигини, бешикдаги кенжам эканлигини айтдим. Совчилар эса кечирим сўраб чиқиб кетишди. Эрим эса ёши катта, икки болали бегона аёлга мени алмаштириб ўтирибди, - деди аёл хафа бўлиб. У гапираркан гўшақдан гўдакнинг йиғлаган овози эшитилди. Суҳбатимиз эса узилди.

Уч фарзанди билан икки йўл ўртасида қолган аёлни тушундинг. Гўлдек болалари, аёлни камситиб, ота-онасини уялтираётган эркакдан нафратландинг.

Фарангизга эса: Фарзандларингиз кўнгли учун, уларнинг ҳам бахти ярим бўлмаслиги учун ажрашмаганингиз маъқул. Болаларингизга ота меҳри керак. Уларни боқа олишингиз мумкин, лекин кўнглилардаги кемтикин тўлдиролмайсиз! Ажойиб қайнона-қайнотангиз бор экан, шулардан мадад, меҳридан куч олинг. Иложи бўлса ишга кириб, чалғийсиз, - дея маслаҳат бердим.

Азизлар, бу аёлга сизлар нима деган бўлар эдингиз?

ГУЛБАШАКАР

Одатдаги иш кўнларининг бирида тахририятга Зилола исмли қиз кўнғироқ қилиб, ўз кечинмалари билан ўртоқлашмоқчи эканлигини айтди.

- Мен битирувчи синфда ўқийман. Ҳамид исмли йигитни севиб қолдим. У бизнинг синфимизга янги келган. У келгандан бери мен ўзимни галати сеза бошладим... Бир зум бўлса ҳам ҳаёлимни тарк

Агар айтмасам, у бошқасига кўнғил қўйиб кетиши мумкин-ку. Нима учун йигитлар ўз севгисини изҳор қилишадими-ю, қизлар эса бу туйғуни ошқора айтолмайдилар? Менинг ақлу ҳушимни ўғирлаган, қалбимни тамомила эгаллаган бу хиссиётларимни қандай қилиб ўз эгасига айтаман. Менга маслаҳат беринг.

Кўнғироқларингиз...

ўз аксини солади. Зеро, умрнинг баҳори ёшлик - бу муҳаббат фасли. Баҳорий бу туйғу дилларга илиқлик, уйғониш, гуллаш фурсатини олиб келади... Ўзбек қизларимиз ибоси, ҳаёси, ор-номуси билан янаям гўзал, янаям лафотатли... Муҳаббатдек қудратли куч қалбга ҳукмрон бўлган пайт эса, бу фазилатлар янаям тиниқлашади, гўзаллашади.

МУҲАББАТИНГ МУБОРАК, СИНГЛИМ!

этмай қолди. Аввал ҳеч бундай хиссиётни сезмагандим. Уни севиб қолганимни тушундим...

- Сиздаги бу ҳис муҳаббат эканлигига ишондингизми? Балки у шунчаки ҳавас, ёшликнинг алдамчи эҳтиросларидир?

- Йўқ! Мен биринчи бор шундай аҳволга тушишим.

- Синглим, кўпінча янгилик одамни тез ўзига жалб қилади. Ҳамид ҳам синфингизга янги келгани учун кўзингизга яхши қўринаётгандир. Синфдошларингиздан афзал томонларини ҳали фарқлаб улгурмагандирсиз, балки?

- Қайдам, лекин у бошқаларга ўхшамайди.

- Севиб қолганингизни у билладими?

- Йўқ, У беҳабар. Севишимни ҳеч кимга, ҳатто энг яқин дўғонамга ҳам айтганим йўқ.

- Айтишингиз шартмикан?

Зилола, балогат ёшида экансиз. Ҳозир сизнинг кўзингизга ҳаёт ўз шакли шамойилини, жилосини кўз-қўз қилиб кўрсатаётган пайт. Кўнғил жуда нозик, ундаги туйғулар эса ундан ҳам нафис. Муҳаббат шундай муқаддас нарсани, уни шунчаки айтиб, тилга кўчириб бўлмайди. Сиз, аввало, қалбингиздаги хиссиётларингиз ҳақиқий ишқми ёки ҳавасми, шунга амин бўлинг. Аммо зинҳор йигит кишига биринчи бўлиб муҳаббат изҳор қила кўрманг. Агар чиндан севиб қолган бўлсангиз, ўз ҳаракатларингиз, одобу ахлоқингиз, керак бўлса назокатингиз билан уни эътиборини қозонишга ҳаракат қилинг. Илк муҳаббат махв этган ёш қалб изтироблари. Ширин ҳаёллар оғушига буркаган ишқ икорларини... Муҳаббат шундай инти тоза бир туйғуки, у меҳмон бўлган юракка яхшилик, гўзаллик

Юракдаги бу ҳис кўзларга, нигоҳларга кўчади. Йигитлар баъзан бу маъноларни англамай, қизларни яна изтироб оғушига ташлайдилар. Агар қиз бола йигит кишидан мактуб олса, ўша йигит қизнинг кўчасидан ўртоғи билан ўтиб қолса, қиз тушмагур: "Нимага ўртоғи ёзмади экан, шу хатни.", - деб ўйлайди. Чунки қизлар ҳамиша сирли, мағрур йигитларни севиб қолишади.

Азиз синглим! Қалбингизга илк муҳаббат меҳмон бўлишининг ўзи бир бахт. Кимнидир севиб, ким учундир кераклигингизни ҳис қилиб яшаш, ундан-да катта бахт. Агар қалб кечинмаларингизни сиз севиб қолган йигит сезмаган бўлса, ўқинманг. Шу муҳаббат тафти билан яшайверинг, бир куни бахтнинг ўзи сизни сўроқлаб келади. Меҳру муҳаббат билан лиммо-лим қалб, буюк ишлар қилишга қодир.

Сизга илк муҳаббат муборак, азиз синглим!

Хулқар ХОТАМБЕОВА

ТАНГА БЕРСАНГИЗ ОЛМАЙМАН!

Тонгда туриб ишга югурар экансиз, аввало бекатга келган тикилинч автобусларга "илиниб" қолишга интиласиз. Амаллаб салонга кириб олгач эса машина бошланади.

Қани энди автобусдан кайфиятингиз бузилмасдан тушишининг иложи бўлса?... Нега дейсизми? Ишга бориш учун ҳар куни 38-автобуса чиқаман.

Деярли ҳар куни чиптачиларнинг нозрози бўлиб тўнғиллаган овози эшитилади.

- Қоғоз пулларингизни тайёрлаб қўйинглар! Чақаларингизни эса чўнтагингизга солиб қўйинглар, барибир чақаларингизни олмайман, - дея бор овози билан бақириб "эълон" қилади.

Кайфиятингиз бузилади-да. Тўғри, кимлардир қоғоз пул беради, яна кимдир ойлик чиптасини кўрсатиб тушиб кетади.

Хўш, қўлига чақа ушлаб турган йўловчилар-чи? Уларнинг аҳволи не кечадиги?

Табиийки улар ҳам ўз бекатларига етганда тушиб қолишга ҳаракат қилишади. Аммо чиптачидан ўз номларига аналганга қўпол сўзлар эшитишларига тўғри келади.

Яқинда "Олой" бозори бека-тига келиб тўхтаган 38-автобуса чикдим. Ўтириб қўлимга энди-гина газетамни олгандимки,

чиптачи аёл ёнимга келди. Мен атайлаб унга бир ҳовуч чақа тутқаздим.

- Ия, бу нимаси? Йўқотинг буларни! Танга олмайман. Менга қозғидан узатинг, ана бор экан-ку, - деди сумкамга ишора қилиб.

Мен ҳам қайсарлик қилиб: "Олсанг шу, бўлмаса бепул кетавераман!" - деб туриб олдим.

- Одамлар бунча без бўлиб кетишган бўлмаса? - деди аёл салон ўртасида.

туриб олиб энаси қотиб вайсаркан. Тўғри, мен бошқа пул бериб индамай тушиб кетаверишим ҳам мумкин эди.

Лекин чиптачининг бундай муомаласидан жамли чиқди. Йўқ, мени ҳақорат қилишгани учун эмас. Балки чиптачи юртимизнинг рамзи бўлган танга пулларини танга тан олмай, пул ўрнида кўрмай рад этгани учун хафа бўлдим. Ахир чўнтагимизга йиғилиб қолган пулларни ҳеч ким олмагани учун ташлаб юборишимиз керакми?

Ачинарлиси шундаки, бундай воқеалар фақат 38-автобусада эмас, балки барча автобусларда ҳам учрайди-да. Ёки уларга раҳбарлари томонидан шундай буйруқ берилганмикан?

АВЕЗЖОН БЕКМУРАТОВА

ЖАФОНИНГ ЖАВОБИ БОР

“Бирровга кирган аёл...”, - 9-сон

ЭСЛАТМА: Дарвозани тақалла-тиб ёшгина жувон сув сўради. Бер-дим. Танишиб қолдик. У тез-тез келаётган бўлади. Бир куни тунаа уни эрим билан «ушлаб» олдим. Эримга айтсам, ўзим айбдорга чиқ-дим. Бир куни эрим у аёлни бошқа эркак билан «тутиб» олибди...

Муаллиф: М. ШУКУРОВА

Акс-сато

Опажон! Иккита фарзандингиз бор экан. Уларнинг кейинги тақдирини ўйланг, сиқилманг сира. Азизага келсак, исмига мос аёл эмас экан. Сатқай она кетсин...

Уни аёлга эмас негадир - қармоққа ўхшатдим. Менимча, бир-ровга кириб чиқишни ўзига касб қилиб олиб, шунақа ишлар билан шуғулланадиган зулук шекилли. Яна чой ичиб, тузингизни еб туз-луққа тупирибди. Эрингизга унинг қармоғига илинишига шароитни ўзингиз яратиб берибсиз. Сизда рашк деган ҳис-туйғу борми? Бир воқеа эсимга тушиб кетди. Бундан 4-5 йил муқаддам тасодифан эши-тиб қолгандим. Ўшанда унчалик тушунмаган эканман. Бир куни но-гаҳон онам ва опанинг (аммам-нинг биринчи турмушидан қизи ота-онамда қолган экан) тунги ўзаро насиҳатли ва маслаҳатли шивир-шивирининг ўзим истама-ган ҳолда гувоҳи бўлгандим. Оф-тоб опам йиғлаб:

- Кечаси эрим жуда кеч келди. Фар-зандларим ухлаб қолганди. Эрим кўпинча пастки қаватдаги уйга жой со-либ қўйишимни, безовта қилмаслигим-ни айтиб ухларди. Олиб келган гўшти-ни қовуриб, “жиз-биз”ини тайёрлаб, дастурхон тузадим, чой тайёрладим. Яримтани столга қўйиб, видеомагнито-фонга кассета қўйиб, кўра бошлади. Эримнинг менга бошқача қарашидан сездимки, кино беҳаё эди, секин чи-қиб, болаларим олдига чиқиб, ухлаб қолибман. Уйғониб кетиб, соатга қара-сам, соат тунги 4 дан ошган экан. Ичи-маст бўлиб эримнинг усти очилиб қол-мадимикан, кейин телевизор қўйишга қолиб кетмадимикан, дея хавотир олиб, эрим ётган хонага кирдим. Кирсам, эрим, бир аёл билан...

Чироқ ўчирилган бўлса ҳам ой нури-да хона ичидаги нарсалар очик-рав-шан кўринарди. Нима бўлаётганини англаб-англолмай, ўзим билмаган ҳолда қалт-қалт титраб чироқни ёқдим. Кейин, кейин эса эрим мени итариб, хонадан чиқарди. Аёл дера-

задан сакраб қочди. Энди мен нима қилай?! Эримни ёмон кўриб қолдим. Нафратлана-ман ундан, ажралиша-ман! Офтоб опам ун-сизгина йиғларкан, онам чуқур хўрсиниб:

- Жон Офтобхон, бир озгина чидагин, 4 та боланг бор ахир. Ин-соф кириб қолар эрин-ггайм, ўзингга қара, кир бўлиб юрма, йир-тиқ кийинма, қозон-товоқ бўлса ҳам ўсма-сурмасидан айрилма, кулиб, чи-ройли бўлиб юр. Ширин овқатлар тай-ёрла. Шунда эркак кўчадан аёл изла-майди. 4 та болангни ўйла, хўпми? - дедилар.

Поччам келишган, узун бўйли эркак эди, ўз билганидан қолмади, кейин ҳам тўйга келган отарчилардан бири-га илакишиб қолиб, сирли равишда вафот этди.

Азиза ҳаёсиз-андишасиз аёл экан. Эри, фарзандлари бўлса, унга яна нима керак? Наҳотки сиз ўша аёлга дарров ишона қолдингиз, у қўйингизга тушиб олган илон экан-ку! Пайт пойлаб еган ошингизга заҳар солиб турибди. Гап-сўзидан ё кийинишдан унинг қандай-лигини билиб олмадингизми? Тўғри, ин-сонни бирдан сиртидан билиб бўлмай-ди. “Бир кун туз еган жойингга 40 кун салом бер”, деган наҳл бор-а. Бир кун уни сизни тузингиз уволи тутади.

Энг муҳими, оилангизни сақлаб қолинг, илтимос.

Зебинисо ҒАҒҒОРОВА

Мақолани қизиқиш билан ўқиб чиқдим. Ҳақиқатан қизим ўзлари айтгандек, жуда содда, кўнгилчан, бировнинг кўнглига қарайдиган аёл экан. Нотаниш аёлни ўз уйига киритиш билан сир-асрорларини ўйламай айтиб бе-рибди.

Ахир “Оила ва жамият” газетасида бу-нақа фарибгар аёллар ҳақида ёзила-ти-ку. Энди бўлар иш бўлибди. Эри иккинчи маротаба кўпга тушириб, аж-рашиб кетибди. Сиз содда бўлганин-гиз, биринчи турмушим, болаларим-ни отаси, деб унинг эридан кечирим сўрабсиз. Энди эрингиз бўлган воқе-ани эшитибди. Сиздан кечирим сўраб-ди. Фарзандларингизни ўйлаб икки йўл орасида қолибсиз. Сиз у кунлар-ни асло ўйламаг. Ўзингизни, фар-зандларингизнинг келажагини ўйланг. Эрингиз биронта ўзингизни яқинларингиз олдига кечирим сўра-син. Сизга гувоҳ бўлишди. Ишқилиб эрингизга инсоф берсин. Ўша воқеа-ни бутунлай эсидан чиқарсин, сизга ҳақиқий вафодор эр, фарзандларин-гизга ота бўлсин. Сиз шу тилакларни қилинг. Қизим, сизга маслаҳатим шу. Сиз асабийлашманг. Ажаб эмас, фар-зандлар катта бўлишганда, ўз қилим-ш-ларидан уқлиб қолишар. У аёл эрин-гизга вафо қилмайди. Мана бир эрин-гиз эмас, иккинчи ўйнаши ҳам бор экан. Ҳаётнинг ўзи эрингизнинг кўзи-ни очади. Сабр қилинг.

Паттихон САМАДОВА,
Фаргона, вилояти,
Ўзбекистон тумани.

Қизим, ёш бўлишингизга қарамай, бошингиздан анча савдолар ўтибди. Бахтин-гизга бобонгиз ҳам оламдан ўтибдилар. Отангиз бечора ҳам нима қилсин, сизларни деб уйлانганлар. Шундай хотин тушади деб ўйлама-ган-да. Ҳозир отангиз икки томонлама эзилаётти. Бир ёқдан сиз қизисиз, бир ёқдан у хотини. Сиз ақли

кийиниб чиқинг. Ўтмишдан ҳикоя бошламанг, ўғай онангиз-ни қилиқларини гапирманг. Келажақдаги режаларингиз ҳақида гаплашинг. Ўзингизни соғлом кайфиятда тутинг. Ўғай онангиз кечирим сўраб келиб-ди-ку. Бир оғиз кечир деган сўзи қалбингизга меҳр, оила-вий илиқлик, оналик меҳрининг учкун деб жо бўлишини ис-тайман. Ўғай онангиз касалхо-

Тўйимга ўзингиз бош бўлинг”, деб юзларидан ўпиб қўйинг-чи, нима қаромат кўраркансиз. Ол-лоҳимни қўлида-ку, ахир Оллоҳ бандасини кечириб тур-ганда сиз, мен ким деган одам-миз. Яхши гап ҳам, ёмон гап ҳам бир оғиздан чиқаркан.

Бир танишмининг 3 та бола-си бўлиб, улар эр-хотин аж-рашганди. Айб кимдалигини ҳеч ким билмайди. 2 та бола-

“КИМКИ ЁМОН БЎЛСА,

қиз бўлиб, отангизга ёрдам беринг. Уни аянг, кўнгли-ни кўтаринг. Сиз ҳали ёш-сиз. Уйга қайтиб яхши иш қилибсиз. Негаки онангиз-ни уйи бегона-да. Поча-никида яшашнинг ҳам ўзи бўлмайди-да. Қолаверса, қайнонаси гапирган бўлса. Балким қайнонаси ҳам қай-сидир маънода ҳақдир. Улар ҳам кўпни кўрган оналар

“Ўғай онам ўғайлик қилди”, - 8-сон.

ЭСЛАТМА: “Отам уйлангач, ўғай онам билан ҳеч чиқишол-мадим. Ҳатто опам ҳам ота-онам ўрнини босолмади. Касал-хонага тушгач, ўғай онам мен-дан кечирим сўраб келибди...”

Адиба УМИРОВА

ни бувиси боқиб, катта қил-ди, қўлидан иш келиб қолган-да яна онаси болаларни олиб кетди. Қайнона йиғлаб қола-верди. Болалар уйли-жойли бўлдилар. Катта қизи қиз чи-қараётганида отаси кейин уй-ланган аёл-онага маслаҳат сол-ди. “Ойижон, сиз неварангиз чимилдиги олдига ўтирасиз, онамни ўтказмайман, феъли-ни биласиз, қудалар олдига

ЖАЗО ТОПГУСИДИР...

ахир. Оллоҳим ўғай оналар-га, ўғай болаларга ҳам ин-соф берсин. Тўғри, инсон-ни бошга қоронгу кунлар тушганда кимгадир дарди-ни айтгиси, кимгадир суян-гиси келади. Юрагингизга яқин инсонни топдим де-ган-да... Майли, Қахрамон-ни қўйинг, ваъдасига вафо қилмаган, ота-онасини раъйига қараган. Бахтини берсин. Оллоҳим сабр қил-ганингиз учун сизга Асрор-жондек йигитни раво қўрибди. Қизим, сиздан ил-тимос, Асроржон билан уч-рашувга чиққанингизда ўзингизни чиройли, одоб-ли, камгап кўрсатинг, озода

нага келиб яхши иш қилибди. Ахир хонадагилар онаси келди дейди, улар ҳам орқангиздан келаётган одамларни кўриб, бу қизни истовчилари кўп экан дейишади. Сиз ёшсиз, булар-нинг ҳаммаси Оллоҳнинг сиз-га берган синовларидир. Олло-ҳим бандасига синов бериб, бандам синовларимга қандай бардош бераркан, деб қузатар-кан. Шунинг учун бундай си-новларни ўзи суяган бандаси-га бераркан, боши берк қўча-лардан ўзи олиб чиқаркан. Сабр таги олтин, сиздан андак-кина меҳрли сўз керак ҳолос. Қизим, сиз ҳам ўғай онангиз-га: “Ойижон, сиз ҳам мени ке-чиринг, ёшлик қилгандирман.

гапни кўпайтириб қўядилар, деб қўрқаман, неварангиз ҳам кичик момон ўтирсинлар деп-ти”, - деди. Ўғай она: “Хой бу-васи, қани толган-тутганингни олиб чиқинг. Тўйга қўшай-чи”, - деди. Тўйни яхши ўтказ-иб, сарполар кийиб келди. Қарс икки қўлдан чиқади.

Оллоҳим аёл зотини яратиб-димиз, меҳрини ҳам, инсофи-ни ҳам ўзи беради. Опангиз ҳам ўғай онангизга яхши га-пирсин. Ажаблмаси, унинг юра-гида сизларга меҳр уйғонса... Ўғай онангизга инсоф, бағри-кенглик, дадангизга, сизга сабр, саломатлик тилайман.

БУВИРОХ РАҲИМОВА,
Қарши шаҳри.

ҲАТОНИ ТАН ОЛИШ — МАРДЛИК

Биродаримизнинг шар-мисорлиқни англага-ни, ёшлиқдаги ха-толарини тан олаётгани мардлик.

Ёши улуғларнинг ҳикоя қилишларича, ўтмишда қўшалок хотинлар бир ҳовлида яшаган эканлар. Эр, хотинлар, фарзанд-лар бир-бирларининг на-зарида турганлар. Мод-дий таъминот ҳам бир хил тақсимланган. Бу бил-ан ўтмиш турмуш тарзи-ни жорий этиш керак демоқчи эмасман. Қонун-ларимиз кўп хотинлиқни ман этади. Фаёзанинг та-лабчанликлари кучли бўлса-да, биродаримизга иккинчи хотин бўлишга рози бўлган. Унинг аёл, инсон сифатидаги эҳтиёж-ларидан келиб чиқиб қил-ган бу хатти-ҳаракатларини қоралаб бўладими?

Биродаримизнинг ўғли Фаёзанинг қизи ўз сингли-си эканини билганида бун-дай хато йўлга қадам қўйма-

“Ҳато ортидаги фожеа”, 10-сон

ЭСЛАТМА: Ошалаи бўлсам-да, бир аёлга илакишиб қолган эдим. Уни моддий таъминлаб қўйдим. Унаа қизлик бўлганимда таш-лаб кетаман. Орадан йиллар ўтиб, ўғлим танлаган қиз ўша аёлдан кўрган қизим бўлиб чиқ-ди. Нима қилай?

Муаллиф: МАТЛУБА

ган бўларди... Дўстимизнинг биринчи хотини воқеадан беҳабар экан. Ҳозир йигитга ҳам, қизга ҳам бир отанинг фарзандлари эканлиги-ни тушунтириш керак. Муслмончиликда бу йи-гит-қизнинг турмуш қуришларига йўл йўқ. Йигитчани тавба қилиш-га, хато йўлдан қайтишга чақираман.

Мўмин ХОЛМУРДОВ

Б у ерда эркакнинг гу-ноҳи катта. У Фаёза билан никоҳ ўқитиб бундан бирор элу-хешини, хаттоки хотинини ҳам огоҳ-лантирмайди. Уйлайдики, “Ёпиқли қозон ёпиқлигича қолади” деб. Агар эркак ҳеч бўлмаганда йилга бир бор қизини эс-лаб, қўриб турганида ҳам балки ҳозирги ҳолат юз бермасди. Бу Аллоҳнинг кўрсатган жазосидир. Агар вақтида бу ҳолни яшириб юрмаганларида, бугун надо-матда қолишмасди. “Ойни этак билан ёпиб бўлмайди”, дейди халқимиз.

Раззоқ ҲАКИМИЙ,
Навоий вилояти,
Қизилтепа шаҳри.

ТАБРИКЛАЙМИЗ

Даламиз
Неъмат ОРИФ!
50 ёшингиз билан
қутлаймиз. Халқимиз
саломатлигини сақлаш
ўйлаш улкан зафарлар
тилаймиз.
Фарзандларингиз.
Анажон вилояти.

Далажонимиз
ЭШМУРОД!
Таваллау айёмингиз
билан табриклаймиз.
Сизга узоқ умр, ишларингизга
ривож, роҳатимизни кўриб
юрингизни тилаймиз.
Фарзандларингиз.
Қашқадарё вилояти.

Онажоним
Зулхумор АХМЕДОВА!
Туғилган кунингиз
муборак бўлсин.
Бахтимизга соғ-саломат
бўлиб, узоқ умр кўриб юринг.
Лобар Аҳмедова,
Тошкент вилояти,
Бука тумани.

Азиз РАХМАТИЛЛА акажон!
Сиз меҳрибонимизни муборак 60 ёшга
тўлишингиз билан табриклаб, узоқ
умр тилаймиз. Турсунгул келиноним
билан қўша қариб, фарзандларингиз роҳатини кўриб юринглар.

Опа-сингилларингиз,
Бўстонлиқ тумани.

Акажонимиз Мамарасул ВАЛИЕВ!
Таваллау айёмингиз, 45 ёшга тўлишингиз
билан табриклаймиз. Умрингиз узоқ
бўлиб, ошангиз бахтига соғ-омон бўлинг!
Укангиз Мухаммади Валиев,
Сурхондарё вилояти,
Жарқўрғон тумани.
Сингилларингиз,
Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани.

Ҳамкасбимиз Шохиспахон ЮЛДОШЕВА!
Таваллау айёмингиз билан табриклаймиз!
Туганмас бахт, соғлиқ тилаймиз!
Гули, Умиди,
Тошкент тумани.

Онажоним ШАҲРИБОН!
Сизни 10 май туғилган кунингиз билан
самимий табриклаймиз. Бахтимизга
соғ-омон бўлиб, роҳатимизни кўриб
узоқ умр кўринг.

Зебинисо, Шаҳрисабз шаҳри, Сарой
маҳалласи.

ХУРСАНОЙ!
Таваллау кунингиз билан табриклаймиз!
Соғ-омон бўлиб, узоқ умр кўриб юринг!
Турғунбой, Ҳамзат,
Самарқанд вилояти, Хатирчи тумани.

АЖОЙИБ УСТОЗСИЗ!

Замира опа Нигматова "Ўздонмахсулот" акциядорлик компаниясида кўп йиллардан буён меҳнат қилади. У кишининг иши осон эмас. Дон маҳсулоти бўйича раҳбарлар, мутахассислар ва ишчи-ходимлар малакасини ошириш курси директори.

Талабчан раҳбар, интизомни жуда яхши кўради. Республикамининг тур-

ли гўшаларида опанинг шогирдлари жуда кўп. Азиз устозимиз Замира опа Нигматова! Сизни туғилган кунингиз билан табриклаб, соғлиқ ва бахт тилаймиз. Умрингиз бундан-да зиёда бўлсин!

Шогирдларингиз номидан "Хонқадон маҳсулотлари" акциядорлик жамияти, кадрлар бўлими бошлиғи Курамбой Отажонов.

«Oila va jamiyat» ўғитномаси

Кўрқоқлар олдинга ўтай демайди, Орузсиз мақсадга етай демайди. Эрка ўсган келин, қовоғин осиб, Сабрининг қанотин тута демайди.

Ёшлиқнинг даврони туш бўлиб қолди. Бошга қиров тушиб қиш бўлиб қолди. Армонли муҳаббат ёддасан ҳамон, Сенсиз кўнгил туби бўш бўлиб қолди.

Асл матоҳлардан топишмас бунда, Беҳаё уруғин бозори шунда. "Бойқуши-ҳаққалар" изидан қолмай, Нозсиз "капалаклар" изгиди тунда.

Меҳнатсиз ҳаётда бахт-икбол бўлмас, Интилиб яшасанг, қаддинг дол бўлмас. Хиёнат сўзининг ачқидир таъми, Асал деб юрганинг доим бол бўлмас.

Пардабой ҚУЛТОВ,
Сурхондарё вилояти.

Онамнинг дугонаси уйимизга кўп келар, ҳар келганда узоқ-узоқ гаплашиб ўтиришарди.

Бир куни турмушга чиққанидан сўнг бўлган воқеани гапириб берди.

Мени отамнинг дўстининг ўғлига узатишган. Отам мени кўп эркатлатгани учун келинлик пайтларимда ҳам гоҳ-гоҳ ўша эркатликларимни кўмсаб қолардим. Аслида эрим яхши йигит эди. Менга ҳар доим яхши гапирарди. Қайнотам ҳам мени еру кўкка ишонмас, қизидек кўрарди. Вақти-вақти билан менга ширинлик-

керак. Уйингга қайтиб бормасанг бўлмайди, шекилли, - деди.

Шу куни онам билан эримнинг уйига қайтдим. Эрим онамга:

- Кейинги пайтларда ишдан кеч келатганим рост. Чунки ишга кетдим деб баъзан касалхонама-касалхона дардимга даво излаб юргандим, - деди. Мен эса йилгаб эримдан кечирим сўрадим.

Таниш дўхтирларимдан суриштириб кўрсам унинг касали анчагина оғир экан. Ўша куни юрагим сиқилвергач, қайнотамнинг қабрини зиёрат қилга-

ҚАЙНОТАМНИНГ РУҲИ КЎМАДИ...

лар олиб келиб берар, ҳеч кимга ёмон гапиртирмасди. "Сен менинг келиним эмас, қизимсан, набираларим чироғимни ёқиб ўтиришади", - дерди. У вафот этгач уйдаги вазият анча ўзгарди. Бир куни эрим негадир ишдан кеч келди. Ундан бунинг сабабини сўраганимда, кайфияти йўқлиги боис қабириб берди. Бунинг кўмаганим учун, мен ҳам унга қараб бақирдим. Жанжаллашдик. Кейин мен тўғри онамининг уйига кетдим.

Онамни кўриб келганимга уч кун бўлганди. Бир куни тунда ўхлаб ётсам кимдир кўрпамнинг устига тош отаётгандек бўлди. Туриб чироқни ёқдим. Ҳеч ким йўқ эди. Деразадан қарасам, ҳовлининг ўртасида қайнотам турибди. У мени кўриши билан тескари қараб олди-да, тўғрига қараб кета бошлади.

Шундан сўнг ўхласамдан тонг оттирдим. Эрталаб онамга айтгандим, ўйланиб қолди-да, сўнг:

- Қизим, сени қайнотанг жуда яхши кўрарди. Бу қилигиндан ранжиган бўлса

ни бордим. Тиловат қилиб анча ўтирдим. Қабристон ёнидаги зиёратгоҳга кириб эримнинг дардига даво сўраб, садақалар бериб келдим.

Ўша куни тонгга яқин бир туш кўрдим. Яна қайнотамни кўрибман. У олмалар пишиб ётган боғ ёнида турганмиш. Бирпасдан сўнг у ёнимга келди-да:

- Мана бу иккита олмани олгин! Эринг албатта тузалиб кетади. Мен ётган уйдаги чироқни ўчирманглар, - деб яна боққа кириб кетди.

Шундан сўнг у киши тириклик пайтларида ётган хонанинг чироғини ҳар куни ёқиб қўядиган бўлди. Қайнотамнинг руҳи кўлади, кўп ўтмай эрим бутунлай соғайиб кетди.

Кадамбой ИБРАГИМОВ,
Хоразм вилояти, Янгиариқ тумани,
Остона қишлоғи.

ЯХШИ ОДАМ ЭДИ...

Устозимиз
Аскар ака Шомансуров узоқ
йиллар Тош-

кент тепловоз депосида, сўнгра "Ўзбекистон-Локомотив" депосида электровоз машинисти бўлиб ишлади. Жамоадоларига низоҳатда самимий, касбига меҳр ва садоқат билан ишлаган бу инсон барчага қадрдон бўлиб қолганлиги сабаб,

кейинчалик бригада бошлиғи қилиб тайинланди. Аскар ака ҳамма учун бир раҳбаргина эмас, балки маслаҳатчи, суянчи, дарддош эди. Шунинг учун ҳам нафақага чиқса-да, биз билан бирга ишлайверишларини сўрадик ва улар яна жамоамизда ишлай бошладилар. Аскар ака оиласида ҳам меҳрибон ота, садоқатли умр йўлдош бўлганлигини яхши биламиз. 2 ўғил, 3 қизни ҳалол меҳнат билан боқиб катта қилди. Барчасининг мустақил оила эгалари бўлиб етишларига бош-қош бўлди. Такдирнинг ҳукмига бўйин эгмай иложинг йўқ экан. Аскар ака бугун жисман бизни тарк этган бўлса-да, унинг доно ўғиллари, тирикчилигида бизга сингирдиб улгурган яхши фазилатлари билан тирикдир.

Бир гуруҳ шогирдлари номидан АНВАР.

ОДАМЛАРГА ЁҚИШНИ ИСТАСАНГИЗ...

Мабодо, сиз одамларга ёқишни истасангиз қуйидаги қоидаларга риоя қилинг:

- одамлар билан доимо яхши муносабатда бўлинг;
- табассумингизни дариг тутманг;
- ёдингизда бўлсин: ҳар бир одам учун доимо энг ёқимли эшитиладиган сўз - бу унинг ўз исмидир;

- сабрли тингловчи бўлинг. Ўзи ҳақида гапиршга имкон беринг;
- кўпроқ суҳбатдошингизни қизиқтирадиган нарсалар ҳақида гапиршга ҳаракат қилинг;
- суҳбатдошингиз қадр-қимматини юқори тутингизни муомалангиздан билиниб турсин.
Агарда, одамларнинг сиз таклиф қилган ишни бажонидил

бажаришларига эришмоқчи бўлсангиз, қуйидаги қоидаларга амал қилинг:
- танқидни мақтовдан ва суҳбатдошингизнинг қадр-қимматини самимий эътироф этишдан бошланг;
- бошқалар хатосини бевосита эмас, билвосита кўрсатишга ҳаракат қилинг;

- дастлаб ўз хатоларингиз ҳақида сўзланг, сўнгра суҳбатдошингизни танқид қилишингиз мумкин;
- суҳбатдошингизга буйруқ ўрнига савол беринг;
- ўз оғриқларини сақлаб қолишлари учун одамларга имкон беришга урининг;
- одамларнинг оғриқсини жойига қўйиб, муомала қилишга одатланинг;

«Oila va jamiyat» ўғитномаси

- Ҳар қандай хато осонлик билан тўғрилиши мумкинлиги ҳақида таассурот қолдиринг;
- сиз таклиф этган ишни одамлар оғринмасдан бажаришларига эришсангиз мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Омонулло АБДУСАЛОМОВ
тайёрлади.

КҮЙ (21.03 — 20.04). - Ўшбу ҳафтада харидлар ва шахсий ишларингизни бажариш имконияти пайдо бўлади. Янги ҳамкорлар билан танишасиз.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Оила ва касбингизга оид ишларга масъулият билан ёндошинг. Пул билан боғлиқ ишларингизни бегоналарга ишонманг.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06). - Хушхабар эшитиб қувонасиз. Ишда садоқатли дўстлар орттирасиз. Ҳафтада ўз соғлигингизга кўпроқ эътибор қаратинг.

ҚИСҚИЧБАКА (22.06 — 22.07). - Бироз сабрли бўлсангиз утуқларга эришасиз. Оилавий муносабатларингизда эса англашилмовчилик бўлиши мумкин.

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Кайфиятингиз унча яхши бўлмаса-да, ҳафта анчагина омадли кечади. Дам олиб асабларингизни мустаҳкамланг.

БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Жиддий бизнес ишларида хушёрроқ бўлинг. Кўпроқ жисмоний ишларни бажаринг. Уй-рузгор ишлари билан шуғулланг.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Расмий ишлар билан банд бўласиз. Ҳафтанинг ўртасида дўстларингиз билан мароқли дам олиш имконияти пайдо бўлади.

ЧАЁН (24.10 — 22.11). - Ортикча харажатлардан сақланг. Ишга доир муаммоларни ҳал қилгач, дўстларингиздан кўплаб қимматбаҳо совғалар оласиз.

ЎҚОТАР (23.11 — 21.12). - Ажойиб ҳамкорлар билан танишасиз. Лекин, ҳамкорликка оид ҳужжатларни имзолашда хушёр бўлинг.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 — 20.01). - Анча серуном ҳафта. Кўпдан қўтилган натижаларни қўлга киритасиз. Ишга оид учрашувлар ва сафарга чиқишни кечиктирманг.

ҚОВҒА (21.01 — 18.02). - Бу ҳафтада кўп тер тўқшингизга тўри келади. Ишларингизни назорат қилинг. Саломатлигингиз ҳақида қайғуринг.

БАЛИҚ (19.02 — 20.03). - Моддий аҳволингиз яхшиланади. Сафарга чиқиш, иш ва шахсий ишларингизни бажариш учун имконият туғилади.

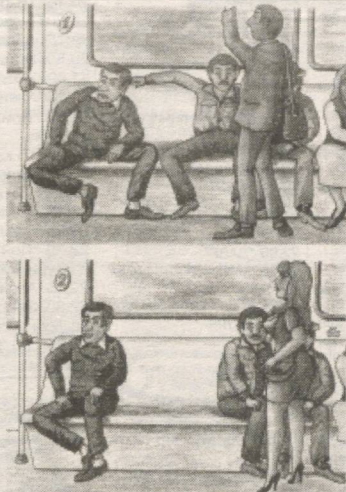

Санъат олами

Кейинчалик бу қизиқиш ва интилиш уни Низомиёи номили Тошкент Давлат педагогика институтига етаклади. Ўқини битиргач, Махмуджон кўп вақт Қўқон бадиий комбинатига ишлади. Шу орада Эркин Усмоновнинг «Ёстикдош», Саид Анварнинг «Қизикчининг қилиғи ҳам қизик», «Хордик», «Хайкирик» номли китобларни безаш ишида қатнашди.

Шунингдек, у «Телеминиатюралар театри»да рассом сифатида хизмат қилди. Ойбек, Пиримқул Қодиров, Чингиз Айтматов каби ёзувчилар асарларига расмлар чизди, бадиий жиҳатдан бегади.

Ижодкор ранг тасвир асарларига ҳам қўл уриб, «Тоғларга чикардим», «Қишлоқ

МҲЙҚАЛАМДА САТИРА-ЮМОР

Ҳар бир замонда ҳам, ҳар қандай жамиятда ҳам порахўрлик, товламачилик, лаганбардорлик, ёлғончилик каби салбий иллатлар мавжуд бўлган. Лекин, буларга қарши курашиш, иложи бори-ча уларни бартараф этиш энг долзарб вазифалардан биридир. Бу борада, айниқса, карикатура санъатининг ўрни ўта муҳимдир. Унинг ўткир тиги ҳар қандай нохушликнинг бағрини ёради, йўқ қилишга баҳоли қудрат ёрдам беради. Биз ҳикоя қилмоқчи бўлган инсон ана шу сатир ва юмор устаси, карикатурачи замондошимиз Махмуджон Эшонқулдовир.

Махмуджон ака болалигидаёқ китобдаги расмларни томоша қилишни, ҳар хил кулгули ҳолатлар расмини солишни яхши ўрарди. Ундаги бу интилиш расм ўқитувчиси Каримжон Ашуровни бефарқ қолдирмади. Устоз у билан тез-тез суҳбатлашар, баъзи зарур маслаҳатларни беради.

гузари», «Дўстлар мададига суюнам», «Насибохон» каби санъат намуналарини яратди. Унинг айниқса, экология, гиёҳвандлик, терроризмга қарши ўткир тигли асарлари диққатга сазовор бўлиб, ҳаттоки чет элларга ҳам маълуму машҳур бўлди.

Махмуджон Эшонқулдовир Ўзбекистон Бадиий Академияси аъзоси, кўплаб тарих музейларида унинг асарлари сақланади. Ўзбекистон ва хорижий давлатларда ўтказиладиган нуфузли танловларда қатнашиб, юқори совринли ўринларни олди.

20 дан ортиқ мамлакатда карикатура асарлари кўргазмаларида қатнашиб «Олтин қалам», «Олтин каска» ва бошқа махсус мукофотлар олишга сазовор бўлди. Яқинда Сербияда жаҳон карикатурачиларининг «Сатира ва юмор асарлари фе-

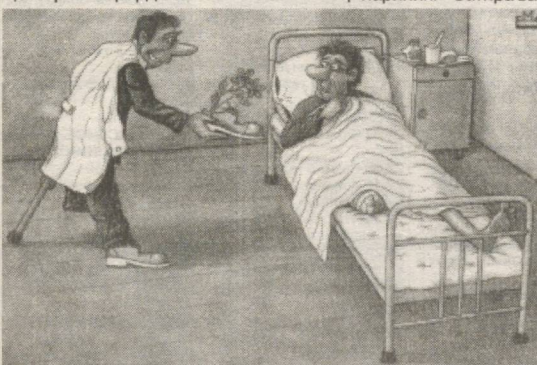
стивали» бўлиб ўтди. Мазкур нуфузли фестивалда Махмуджон Эшонқулдовир ўтган йили биринчи ўринни олганлиги учун бу йил ҳакамлар ҳайъати раиси сифатида иштирок этди.

Етук санъаткор асарлари каталоги ва альбомлари чоп этилган. Интернет сайтида унинг асарлари жойлаштирилган. Унинг номи «Дунёнинг буюк рассомлари рўйхати»га киритилган.

Оилада икки ўғил, икки қиз ва вафали ёри, набири, келин-куёвлар ардоғида яшамоқда.

Ўзбек халқининг карикатура жанридаги қобилиятини жаҳонга кўз-кўз қилаётган моҳир санъаткор Махмуджон Эшонқулдовир ижодига янада юксак парвозлар тилаб қоламиз.

Дилрабо ОБИДОВА

ИХТИРОЛАР САРГУЗАШТИ

БАЛЕТГА ҚАДАР

Одамлар ғорларда, унгуларда яшаган ибтидоий даврлардаёқ рақс тушишга мойил бўлишган. Балет эса 16-асрда пайдо бўлган. Ушанда Италияда ўтадиган карнавал - халқ сайларида қувнок рақс томошалари кўрсатилган. Балет ўша томошалардан бошланган. Дастлаб ҳаваскорлар, сўнг махсус рақс актёрлар ва ниҳоят ўз ишарини устаси бўлиши ҳақиқий актёрлар балет артистларига айланишган. Аста-секин хатти-ҳаракатлар ҳамда имо-ишораларни ифодаловчи сўзсиз «сўз»лар вужудга келган ва улар ҳанузгача сақланиб қолган. Ҳозирги замон гимнастика ва акробатика усталари қўлайдиган кўплаб ҳаракатлардан ҳам кенг фойдаланишади ва шу билан ўз «талаффуз» имкониятларини кенгайтиришади.

БАСКЕТБОЛГА ҚАДАР

Икки ярим минг йиллар муқаддам ҳиндулар «покта-пок» ўйинини ўйнашган. Улар қаучук шарларни баланд жой-

ларга маҳкамланган

Биласизми?

ёғоч гардишларга иргитиб туширишган. Шар фақат тирсак, тизза ва бўкса билан ўйналган. 17 асрда Русияда ҳам коптоски осма саватга ташлаш ўйини бўлган. Агар буларни «ибтидоий баскетбол», деб атасак, ҳозир биз билган баскетбол 1890 йили АҚШдаги коллежлардан бирида вужудга келган ва ўша ерда инглизча «корзина» ва «тўп» сўзларидан «баскетбол» атамаси келиб чиққан. Илк баскетбол тўплари ҳозиргидек турли халқага эмас, балки шафтоли териладиган саватларга ташланган.

БЕНЗИНГА ҚАДАР

Суюқ ёнилғилар одатда чирок ўрнида ишлатилган. Лампа ўсимлик ёғи, нефть, керосин ёрдамида ёқилган. 19 асрнинг биринчи ярмида Англияда ҳосил қилинган бензиннинг иси ёқимсиз, бунинг устига портлаб кетиш хавфи бўлганидан ундан лампа ёқишда фойдаланилмаган. У билан асосан кийим-кечакларнинг доғ-дугини тозаланган, холос. Автомобил ихтиро

қилинганда эса бензин қанчалик зарур ирғитиб эканлиги маълум бўлди. Уни ишлатиш шу қадар кенгайиб кетдики, бензин тобора тақчиллашаверди. Эндиликда автомобилларни юргизишда турли-туман суюқ ёнилғилардан, масалан, нефть, тошқўмир, ҳатто ўсимликлардан олинadиган суюқликлардан фойдаланилмоқда.

БОСМА ҚОҒОЗГА ҚАДАР

Ҳозир ўқувчи болалар босма қоғоз нима эканлигини билишмайди. Нега деганда, замонавий авторучка ёзувларининг сиёҳи тез қурийдик, шарикли ручка ёзувининг қуришини кўтиб ўтиришининг ҳождати йўқ. Ваҳоланки, яқин-яқингача босма қоғозсиз тасаввур қилиб бўлмас эди. Ҳар бир дафтар ичида албатта босма қоғоз бўлар, ҳатто стол устида босма қоғоз «кийдириб» қўйиладиган махсус тахтакачлар турарди. 19 асрда эса сиёҳни қуриштиш учун ёзув устига майда кум зарраларини сепишган.

Омонullo АБДУСАЛОМОВ тайёрлади.

Лукмони Ҳакимнинг табиблик маҳорати етти иқлимга машҳур экан. Қўнларнинг бирида унинг хузурига кўп йиллардан буён оғир ётган бир беморни олиб келишибди. Ҳаким хаста кишини обдон текширгач, умрида илк бор оғир ҳаёлга чўмиб, дебди: - Дардингиз ниҳоятда мушкул.

либди-ю, инига ўрмалаб кириб кетибди. Хаста киши фурсатни бой бермасдан эмаллаганча бориб, қосадаги суюқликни охириги томчисигача сипқорибди. Сўнг тушаишга қайтиб, ўлимини кута бошлабди. Аммо шунда мўъжиза рўй берибди. Беморнинг юз-кўзидан

ИЛОН ТАБИИ

Ҳозирча бир нарс қилишга ожизман. Балки, бирор муолажасини... Бемор унинг гапларидан тушқунликка тушиб, уйга қайтибди.

— Етти иқлимга машҳур Лукмони Ҳакимки даволай олмадим, энди менга ҳаётдан умид йўқ! Қийналиб яшагандан кўра ўлганим минг марта дуруст. Қани энди ўлимнинг осон йўлини топсам?..

Шундай дея бошини хиёл кўтариб қараса, сал наридаги қосадан қандайдир илон сув ичаётган эмиш. Бемор дарҳол тағини кўтариб, махлуққа таҳдид қилибди. Илон норози бўлгандек, сувга захарини со-

шаррос тер ёғилганча, танасининг аста-секин дарддан фориг бўлаётганини ҳис қила бошлабди. Тонгга яқин соғайиб ўрнидан турибди. Турибди-ю, Лукмони Ҳаким хузурига шошибди. Табибга бўлган воқеани сўзлаб берибди.

— Дардингизга илон захри даво бўлишини билардим, тан олибди донишманд Ҳаким. — Аммо ўша захардан сиёга қанча микдорда ичириш кераклигини билмасдим. Қаранг, бу борада илон мендан ҳам кўра ўткирроқ табиб экан...
Ф.ТОҲИРОВА тайёрлади.

ЭЪЛОНЛАР АБДУРАҲМОН

хусусий шифохонасида

ТОМОҚ, КУЛОҚ, БУРУН СОҲАСИ БЎЙИЧА ҚУЙДАГИ КАСАЛЛИКЛАР:

1. Гайморит, фронтит, этмоидит, стеноидитни пункциясиз даволаш усуллари.
2. Аллергик вазомотор ринитлар.
3. Ингилги ва йирингсиз отитлар. Эшитишнинг пасайиши ва қулоқдаги шовқин.
4. Болаларда тез-тез учрайдиган ларингит, овознинг бузилиши ва томоқдаги «тиқилиш ҳисси», сабаби аниқланмаган йўтал.
5. Лор аъзолари яллиғланиши касалликларини лазер билан даволаш.
6. Танглайдаги бодомсимон без олиб ташланганидан сўнгги фарингитлар.
7. Шалпангқулоқлики, буруннинг ташқи кўриниши ва бурун деворини жарроҳлик йўли билан даволаш самарали усуллар билан бажарилади.

Манзил: Тошкент шаҳри, Чилонзор мавзеси, 17, 32-уй.
Телефон: 276-85-86, 116-88-02.
Мўлжал: «Чилонзор» метроси бекатидан «Собир Раҳимов» метроси томонига 500 метрча юрилиб, ўнгга бурилади.

Оқ доғлар (вигил) касаллигини даволовчи махсус шифохона беморларни қабул қилади.

Тел: 303-58-40
Лицензия: №5553

Юнусобод туманидаги «000 (Муҳиддин Карвон)» масъулияти чекланган жамият ўз фаолиятини тугатади. Давволар бир ой ичида қабул қилинади. Тел: 300-92-32

Юнусобод туманидаги «БАРҲАМ СТАР СЕРВИС» хусусий корхонаси ўз фаолиятини тугатади. Давволар 1 ой ичида қабул қилинади. Тел: 134-96-76

Чилонзор, 2 кварталдаги 4 қаватли уйнинг 1-қаватидаги 2 хонали таъмирланмаган (темир эшикли) уй сотилади.

ТЕЛ: 708-58-13

ДУШАНБА 14

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.45 "Тахлилнома".
8.50 Олтин мерос.
9.00 "Олам ва одам" дастури: "Денгиз тубидаги синоатлар".
"Болалар сайёраси".
9.50 "Мумитроль". Мультфильм.
10.30 ТВ анонс.
10.55 "Одами эрсанг".
10.55 Дунё иқлими.
11.00 "Ахборот".
11.10 ТВ анонс.
11.15 "Олтин бешик".
11.45 "Минг бир ривоят".
11.50 "Пойтахт коинот". Ўзбек миллий академик драма театрининг спектакли. 1-қисм.
12.50 ТВ анонс.
12.55 "Пойтахт коинот". Спектакл. 2-қисм.
13.45 Олтин мерос.
13.55 Дунё иқлими.
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Олам ва одам" дастури: "Кусто командасининг сув ости саргузаштлари".
15.10 "Хаёт манзаралари".
15.20 "Ватанпарвар".
16.20 "Муқаддас қадамжолар".
"Болалар сайёраси".
16.40 "Эртақлар - яхшиликка етаклар".
17.00 "Ахборот".
17.10 ТВ анонс.

17.15 Олтин мерос.
17.25 "Юртим бўйлаб" дастури: "Ўзбекистон қўриқхонаси".
17.45 "Одамлардан бири".
18.05 "Оханглар оғушида".
18.15 "Шу азиз Ватан барчамизники".
18.40 "Ошин".
19.10 ТВ анонс.
19.15 "Молия ва банк хабарлари".
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
20.00 ТВ анонс.
20.10 "Оила ришталари".
21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ анонс.
21.40 "Растага қўйилган одамлар".
22.00 "Икки тақдир". Теле-сериал премьераси (Хинди-стон).
22.50 "Қўшиғимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
23.00 Миллий сериал: "Бобур".
23.45 "Юртим бўйлаб" дастури: "Икки дарё оралиғида".

16.00 "ДАВР".
16.15 "Ватаним".
16.20 "Улмас мусиқа".
16.35 "Хазина".
16.50 "Бу шундай бўлган эди".
17.10 "Марғилон - 2000 ёшдан".

17.15 "Тасвир ва таассурот".
Диего Веласкес.
17.30 "Хотира ва кадр".
18.00 "Мўъжизавий дунё".
18.25 "ЎзЕХ хабарлари" (рус ва инглиз тилларида).
18.35 "Ҳазал мулки".
19.00 "ДАВР".
19.30 "Ёмғир симфонияси". Сериал.
20.25 "ЎзЕХ хабарлари".
20.30 "Давр мавзуси".
20.45 "Омон бўлинг!".
20.50 "Зерда". Сериал.
21.30 "Ёшлик наволари".
20.50 "Ватаним".
22.00 "ДАВР".
22.30 "SMS-мусиқа". Ёш ижроичилар танлови.
22.45 "Галактика" маърифий дастури.

17.50 Кўрсатувлар тартиби.
17.55 Мультфильм. "Шум-тақалар".
18.05 "Телекурьер - маркет".
18.25 "Биласизми?".
18.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
18.45 "Анонс".
18.50 "Вадалупе". Теле-сериал.
19.30 "Мусиқа SMS".
19.50 "Саломат бўлинг!"/рус/.
20.00 "Пойтахт" ахбо-

рот дастури/рус/.
20.15 "ТВ юрист".
20.20 Подводные прогулки: "Подводные леса".
20.50 "Интервью"/рус/.
21.00 "Жозиба".
21.25 "Анонс".
21.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
21.45 "ТВ юрист".
21.50 "Телекурьер - маркет".
22.10 "Аёл қалби".
22.25 "Биласизми?".
22.30 "Пойтахт" ахборот дастури/рус/.
22.45 "Анонс".
22.50 Кино: "Ограбление по-французски".
00.25 - 00.30 Хайрли тун, шаҳрим.

7.00 "Бодрое утро".
8.05 "Малахов +".
9.00 "Талкин". Информационно-аналитическая программа.
9.30 "Детективы".
10.00 "Версия". Информационно-аналитическая программа.
10.30 "АвтоГРАФ".
10.50 - 11.20 Бокс. Ўзбекистон чемпионати.
18.00 "Болалар спорти".
18.20 "Тет-а-тет".
18.30 "Хабарлар" (рус тилида).

18.50 "Ким нимага қодир?".
19.10 "Жди меня".
20.00 "Вести".
20.20 Каратэ. Марказий Осиё очик чемпионати.
21.00 Футбол шарҳи.
21.30 "Хабарлар" (Ўзб. тилида).
21.50 Спортное кино. "Как Майк 2". Художественный фильм.
22.30 Хоккей. Жаҳон чемпионати. Финал.
00.55 "Тунингиз осуда бўлсин".

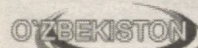
TV-MARKAZ

07.00 "Премьера" (Ўзб).
07.30 Ўзбек наволари.
08.00 "Премьера" (рус).
08.30 "Миссия неповторима".
09.00 Сериал "Оперативный псевдоним" 13-серия.
10.00 "Сунмас орзулар".
10.50 Ўзбек наволари.
11.00 "Минотавр" худ. фильм.
12.45 Мировые хиты.
13.30 Ўзбек наволари.
15.00 Теленяня.
15.45 Мировые хиты.
16.30 Ўзбек наволари.
17.00 "Навбат" Рашид Холиков билан.
17.40 Ўзбек наволари.
18.00 "Премьера" (Ўзб).
18.30 Ўзбек наволари.
19.00 "Премьера" (рус).
19.30 Сериал "Оперативный псевдоним" 14-серия.
20.30 Мировые хиты.
21.00 Ўзбек наволари.
22.00 Комедия по понедельникам "ПОТОМУ ЧТО Я ТАК ХОЧУ" худ. фильм.

4.00 Телеканал "Доброе утро".
8.00 Новости.
8.05 "Малахов +".
9.00 "Агент национальной безопасности". Многосерийный фильм.
10.00 "Поле чудес".
11.00 Новости.
11.15 "Понять. Простить".
11.40 "Полита. Без комплексов".
12.30 "Детективы".
13.00 Другие новости.
13.25 "Контрольная закупка".
14.00 Новости (с субтитрами).
14.15 Криминальная Россия. "Камский спрут". 2-я серия.
14.50 "Любовь как любовь".
15.55 "Федеральный судья".
17.00 Вечерние новости (с субтитрами).
17.15 "Жди меня".
18.05 "Татьянин день".
18.55 "Чужие тайны".
20.00 Время.
20.30 Премьера. "Свой, чужой".
21.30 "Муслим Магомаев. Страсти по королю".
22.30 Ночные новости.
22.45 Теория неверности.
"Осторожно, молния!".
23.35 "Гении и злодеи".
0.10 Фильм "Барабанная дробь".
2.00 Время.
2.30 Фильм "Барабанная дробь". Продолжение.
2.50 Фильм "Охотник за змеями".

4.00 "Доброе утро!".
7.45 Глафира Тарханова в фильме "Женская дружба".
9.45 ВЕСТИ.
10.00 ВЕСТИ.
10.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
10.50 Альберт Филозов в детективном сериале "Горыныч и Виктория".
12.40 ВЕСТИ.
13.00 ВЕСТИ.
13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
13.40 "Суд идет".
15.00 "Кулагин и партнеры".
15.40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
16.00 ВЕСТИ.
16.10 Елена Яковлева в телесериале "Каменская".
17.05 "Танго втроём". Теле-сериал.
18.00 "Ангел-хранитель".
19.00 ВЕСТИ.
19.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
20.05 "Спокойной ночи, малыши!".
20.15 Борис Плотников в телесериале "Опачено смерто".
22.15 "Мой серебряный шар".
23.15 "ВЕСТИ".
23.35 ПРЕМЬЕРА. "Очевидное - невероятное".
0.05 "Снежанина".
0.40 "Дорожный патруль".
0.55 НОЧНОЙ СЕАНС. Алексей Баталов, Маргарита Володина, Михаил Глузский и Татьяна Догилева в фильме "Поздняя встреча". 1979г.
2.15 Канал "Евроньюс" на русском языке.
3.40 ВЕСТИ.

СЕШАНБА 15

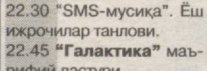
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.40 Олтин мерос.
8.50 "Олам ва одам" дастури: "23. 5 даража бурчак остида".
9.20 "Болалар сайёраси": 1. "Уйла, Изла, Топ!" Телемусобака.
2. "Рокии ва унинг дўстлари". Мультсериал.
10.20 "Остонаси тиллодан".
10.50 "Молия ва банк хабарлари".
11.00 "Ахборот".
11.20 "Оила ришталари".
12.00 "Ахборот" (инглиз).
12.15 "Минг бир ривоят".
12.20 "Юртим бўйлаб" дастури: "Тут сайли".
12.35 "КиноТеатр".
13.05 "Икки тақдир".
13.45 Олтин мерос.
14.00 "Ахборот".
14.20 "Олам ва одам" дастури: "Кусто командасининг сув ости саргузаштлари".
15.10 "Хаёт манзаралари".
15.20 "Интеллектуал ринг".
16.05 "Қўна ва навқирон Марғилон".
16.30 "Хаётимиз қомуси".
"Болалар сайёраси":
16.45 "Эртақлар - яхшиликка етаклар".
17.00 "Ахборот".
17.15 Олтин мерос.
17.25 "Юртим бўйлаб" дастури: "Ўзбекистон қўриқхонаси".
17.45 ИИБ хабарлари.
18.05 "Марғилон-2000".

18.10 "Худудлар ҳаёти".
18.25 "Оханглар оғушида".
18.35 "Сизнинг адвокатингиз".
18.40 "Ошин". Теле-сериал.
19.10 "Банк ва мижоз".
19.20 Дунё иқлими.
19.30 "Ахборот" (рус).
20.05 "ТВ шифокор".
20.10 "Оила ришталари". Теле-сериал.
20.50 Дунё иқлими.
21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ анонс.
21.40 "Агроинтех-2007".
22.00 "Икки тақдир". Теле-сериал.
22.50 "Қўшиғимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
23.00 Миллий сериал: "Бобур".
23.30 "Юртим бўйлаб" дастури: "Икки дарё оралиғида".

Телетомошабинлар диққатига!
Пофилатикта муносабати билан "YOSHLAR" телерадиоанали.
15 май куни ўз теледас-турларини соат 15.55 дан бошлайди.
15.55 Дастурнинг очи-ли-
16.00 "ДАВР".
16.15 "Ватаним".
16.20 "Улмас мусиқа".
Жузеппе Верди.
16.30 "Давр мавзуси".
16.45 "Телепортрет".

17.00 "Ватанпарвар".
18.00 "Мўъжизавий дунё" маърифий дастури.
18.20 "Кино-SMS". Со-
вринли телемусобака.
18.25 "Нафосат олами".
18.35 "Ҳазал мулки".
18.55 "Иқлим".
19.00 "ДАВР".
19.30 "Ёмғир симфонияси". Сериал.
20.10 "JOKER" телелоте-
реяси.
20.15 "KINOMANIYA".
20.45 "Омон бўлинг!".
20.50 "Зерда". Сериал.
21.35 "Ёшлик наволари".
21.55 "Иқлим".
22.00 "ДАВР".
22.30 "SMS-мусиқа". Ёш ижроичилар танлови.
22.45 "Галактика" маъ-
рифий дастури.
23.40 - 23.45 "Таскин".

Телетомошабинлар диққатига!
Профилатикта муносабати билан Сешанба 15 май куни. "Toshkent" телерадиоанали ўз кўрсатувларини, соат 17.50 дан бошлайди.
17.50 Кўрсатувлар тартиби.
17.55 Мультфильм.
18.05 "Телекурьер - маркет".
18.25 "Биласизми?".
18.30 "Пойтахт".
18.40 "Вадалупе".
19.30 "Мусиқа SMS".
19.50 "Химоя".
20.00 "Пойтахт" ахборот

дастури/рус/.
20.20 Подводные прогулки: "Большой барьерный риф".
20.50 "Репортаж".
21.00 "Жозиба".
21.30 "Пойтахт".
21.50 "Телекурьер - маркет".
22.10 "Моҳир" /рус/.
22.25 "Биласизми?".
22.30 "Пойтахт" ахборот да-
стури/рус/.
22.50 Кино: "Денги на дво-
их".
00.40 - 00.45 Хайрли тун

7.00 "Бодрое утро".
8.05 "Малахов +".
9.05 "Хабарлар" (рус тилида).
9.25 "Детективы".
9.55 "Хабарлар" (Ўзб. тилида).
10.15 Кураш. Республика турнири.
10.45 Бокс. Ўзбекистон чемпи-
онати.
11.15 - 11.45 Автоспорт. Международная-серия "А1".
18.00 "Болалар спорти".
18.15 "Универсиада - 2007".
18.30 "Хабарлар" (рус тилида).
18.50 "Сам себе режиссёр".
19.30 Чемпионлар лигаси қўралиғи.
20.00 "Вести".
20.20 Каратэ. Марказий Осиё очик чемпионати.
21.00 "Футбол муқддир".
21.30 "Хабарлар" (Ўзб).
21.50 Семейный экран: "Три-
умф".
23.15 Еврофутбол. Чемпио-
наты Украины. "Днепр" -
"Черноморец".

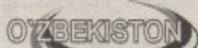
TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари.
08.00 Марказ NEWS (Ўзб).
08.10 Мировые хиты.
09.00 Сериал "Опера-
тивный псевдоним" 14-
серия.
10.00 "Премьера" (Ўзб).
10.30 Ўзбек наволари.
11.00 "Потому что я так
хочу" худ. фильм.
13.00 Мировые хиты.
13.30 Ўзбек наволари.
14.00 Марказ NEWS (рус).
14.10 Мировые хиты.
14.30 Ўзбек наволари.
15.00 Теленяня.
15.45 Мировые хиты.
16.30 Ўзбек наволари.
17.00 "Топ-20".
17.45 Ўзбек наволари.
18.00 Марказ NEWS (Ўзб).
18.10 Ўзбек наволари.
19.00 Сериал "Опера-
тивный псевдоним" 15-
серия.
20.00 Ўзбек наволари.
21.00 "Великолепная
семёрка".
21.30 Ўзбек наволари.
22.00 "АДРЕНАЛИН"
худ. фильм.
23.40 Миксер

безопасности".
10.00 "Чужие тайны".
11.00 Новости.
11.15 "Понять. Простить".
11.40 "Без комплексов".
12.30 "Детективы".
13.00 Другие новости.
13.25 "Контрольная закупка".
14.00 Новости.
14.15 Вне закона. "Смер-
тельная афера".
14.50 "Любовь как любовь".
15.55 "Федеральный судья".
17.00 Вечерние новости (с
субтитрами).
17.15 "Пусть говорят".
18.00 "Татьянин день".
18.55 "Чужие тайны".
20.00 Время.
20.30 Премьера. "Свой, чужой".
21.30 "Ростовские фанта-
мы".
22.30 Ночные новости.
22.45 Истатели. "Смертель-
ный поединок".
23.35 Ударная сила. "Ору-
жие-невидимка".
0.20 Одри Хелперн, Шон
Коннери в приключенческом
фильме "Робин и Мариан".
2.00 Время.
2.30 Приключенческий
фильм "Робин и Мариан".
Продолжение.
2.50 Сериал "Отец невесты".

и Борис Плотников в теле-
сериале "Опачено смерто".
12.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ
ЧАСТЬ.
13.00 ВЕСТИ.
13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
ВЕСТИ-МОСКВА.
13.40 "Суд идет".
15.00 "Кулагин и партнеры".
15.40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
ВЕСТИ-МОСКВА.
16.00 ВЕСТИ.
16.10 Ярослав Бойко и Мар-
гарита Шубина в телесери-
але "Неотложка".
17.05 "Танго втроём". Теле-
сериал.
18.00 "Ангел-хранитель". Теле-
сериал.
19.00 ВЕСТИ.
19.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБ-
ЛАСТЬ.
20.05 "Спокойной ночи, ма-
лыши".
20.15 РУССКАЯ СЕРИЯ.
ПРЕМЬЕРА. Владимир Си-
монов, Алена Хмельницкая,
Ада Роговцева, Дарья Повер-
еннова, Александр Феклис-
тов, Галина Польских и Бо-
рис Плотников в телесери-
але "Опачено смерто".
22.15 ПРЕМЬЕРА. "Этот пыл-
кий влюбленный. Владислав
Стрельников".
23.15 "ВЕСТИ".
23.35 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС.
Рутгер Хауэр и Мартин Шин
в боевике "Враждебные
воды" (США-Великобрита-
ния). 1997г.
1.30 "Дорожный патруль".
1.45 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУ-
НОЧНИКОВ. "Закон и поря-
док" (США).
2.35 Остроожетный сери-
ал "Джонни Зиро" (США).
3.15 Канал "Евроньюс" на
русском языке.

ЧОРШАНБА 16

5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 "Олам ва одам" дасту-
ри: "23. 5 даража бурчак
остида".
9.05 "Болалар сайёраси": 1.
"Олтин тож". Телеуин.
2. "Рокии ва унинг дўстла-
ри". Мультсериал.
9.55 ИИБ хабарлари.
10.10 ТВ анонс.
10.15 Д. Зокиров номидagi
халқ чогулари оркестрининг
концерти.
10.40 "Банк ва мижоз".
10.50 "Сизнинг адвокатин-
гиз".

10.55 Дунё иқлими.
11.00 "Ахборот".
11.10 ТВ анонс.
11.15 "ТВ шифокор".
11.20 "Оила ришталари". Теле-
сериал.
11.55 Самарканд-2750.
12.00 "Игона оилада".
12.20 "Шахсий фикр".
13.00 ТВ анонс.
13.05 "Икки тақдир". Теле-
сериал.
13.45 Олтин мерос.
13.55 Дунё иқлими.
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Олам ва одам" дасту-
ри: "Кусто командасининг сув
ости саргузаштлари".
15.10 "Хаёт манзаралари".
15.20 "Оддий ҳақиқатлар".
Ток-шоу.
16.10 "Қишлоқ ҳаёти".
"Болалар сайёраси".
16.30 1. "Бизнинг кутубхона".
2. "Эртақлар - яхшиликка

етақлар".
17.00 "Ахборот".
17.10 ТВ анонс.
17.15 Эски альбом.
17.20 "Эркин иқтисодиёт".
17.40 ТВ анонс.
17.45 "Талимга эътибор -
калжаққа эътибор".
18.05 "Оханглар оғушида".
18.15 "Ўзбекистон аёли".
18.35 "Минг бир ривоят".
18.40 "Ошин". Теле-сериал.
19.10 ТВ анонс.
19.15 "Бизнинг янгиликлари".
19.25, 19.55, 20.55, 21.30
Эълонлар.
20.10 "Ахборот" (рус).
20.20 "Оила ришталари".
21.00 "Ахборот".
21.10 "Бир ўлка-ки".
22.00 "Икки тақдир".
23.00 Миллий сериал: "Бо-
бур".
23.35 "Юртим бўйлаб" да-
стури: "Икки дарё оралиғи-
да".

7.00 "ЯНГИ ТОНГ".
9.00 "Даврининг боласи".
9.20 "Ёмғир симфонияси".
10.00 "ДАВР".
10.15 "Зерда". Сериал.
10.50 "Мўъжизавий дунё".
11.40 "KINOMANIYA".
12.10 "Иш ва наво".
12.20 "Зерда". Сериал.
12.30 "Давр".
13.15 "Даврининг боласи".
13.30 "Ойбоннинг саргу-
заштлари". Мультсериал.
13.40 "Спорт-старт".
13.50 "Кичикинтой театри".
14.00 "ЯНГИ КҮН".
15.00 "Ўзга оламлар".
15.50 "Замоналар оша кела-

жак сари".
16.00 "ДАВР".
16.20 "Улмас мусиқа".
16.30 "Меъёр - соглик га-
рови".
16.50 "Иқтисомий химия йи-
лтига бағишланади: "Мурва-
ват".
17.00 "Ажаб соадат эрур".
Алишер Навоий асарлари
ассосда телеспектакль.
18.00 "Мўъжизавий дунё".
18.25 "Исфал тилсоллари".
18.35 "Ҳазал мулки".
19.00 "ДАВР".
19.30 "Ёмғир симфония-
си". Сериал.
20.10 "Спорт-лото".
20.20 "Автопатруль".
20.50 "Зерда". Сериал.
21.35 "Ёшлик наволари".
21.55 "Иқлим".
22.00 "ДАВР".
22.30 "SMS-мусиқа". Ёш
ижроичилар танлови.
22.45 "Галактика" маъри-
фий дастури.

7.30 Салом, Ташкент!
8.35 "Вадалупе".
9.15 "Телекурьер-маркет".
9.40 "Мулоҳаза учун мавзу".
10.10 "Химоя".
10.25 "Аёл қалби".
10.45 "Репортаж".
11.15 "Моҳир"/рус/.
11.40 "Денги на двоих".
11.40 "Денги на двоих".
17.55 Мультфильм.
18.05 "Телекурьер-маркет".
18.50 "Вадалупе".
20.00 "Пойтахт".
20.20 Подводные прогулки.
20.50 "Интервью".
21.00 "Жозиба".
21.30 "Пойтахт".
21.50 "Телекурьер-маркет".
22.10 "Юртим жамоли".
22.30 "Пойтахт".
22.50 Кино: "Пик страха".

7.00 "Бодрое утро".
8.05 "Малахов +".
9.05 "Хабарлар" (рус).
9.25 "Детективы".
9.55 "Хабарлар" (Ўзб).
10.15 "Глаза моря". Док/ф.
10.40 Кураш.
11.10 - 11.40 Бокс.
18.00 "Болалар спорти".
18.30 "Хабарлар" (рус).
18.50 "Вокруг света".
19.35 "Новая экономика".
20.00 "Вести".
20.20 Футбол. БАА-Ўзбеки-
стон.
22.20 "Формула - 1".
23.15 Стрельба из лука. Кубок
мира.
23.40 Футбол. УЕФА кубок
финал. "Эспаньол" - "Се-
вилья".

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари
07.30 "Премьера" (рус)
08.00 Марказ NEWS (рус)
08.10 "Навбат" Рашид Холиков билан
08.50 Ўзбек наволари
09.00 Серил "Оперативный псевдоним" 15-серия
10.00 Мировые хиты
10.30 Ўзбек наволари
11.00 "Адреналин" худ. фильм
12.40 Мировые хиты
13.00 Ўзбек наволари

14.00 Марказ NEWS (узб)
14.10 Ўзбек наволари
15.00 Теленяня
15.45 Мировые хиты
16.30 Ўзбек наволари
18.00 Марказ NEWS (рус)
18.10 Ўзбек наволари
19.00 Серил "Оперативный псевдоним" 16-серия
20.00 Ўзбек наволари
21.00 "Миссия неповторима"
21.30 Ўзбек наволари
22.00 "НЕПРИКАСАЕМЫЕ" худ. фильм
00.20 Миксер

4.00 "Доброе утро"
8.00 Новости
8.05 «Малахов+»
9.05 «Агент национальной безопасности»
10.00 «Чужие тайны»
11.00 Новости
11.15 «Понять. Простить»
11.40 «Без комплексов»
12.30 «Детективы»
13.00 Другие новости
13.25 «Контрольная закупка»
14.00 Новости
14.15 Вне закона. «Ловушка для бабочек»
14.50 «Любовь как любовь»
15.55 «Федеральный судья»
17.00 Вечерние новости

17.15 «Пусть говорят»
18.00 «Татьянин день». Многосерийный фильм
18.55 «Чужие тайны». Многосерийный фильм
20.00 Время
20.30 Премьера. «Свой, чужой». Многосерийный фильм
21.30 «Время собирать камни»
22.30 Ночные новости
22.45 «Охота на хакера»
23.20 Юбилейный концерт Юрия Шевчука в «Олимпийском»
1.40 Триллер «Радионяня. Звук страха»
2.00 Время
2.30 Триллер «Радионяня. Звук страха». Продолжение

4.00 «Доброе утро, Россия!»
7.50 ЗЕМНОЕ И НЕБЕСНОЕ. Ведущий - Юрий Шевчук.
8.45 ВЕСТИ.
9.00 «Частная жизнь».
10.00 ВЕСТИ.
10.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
10.50 Борис Плотников в телесериале «Оплачено смертью».
12.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
13.00 ВЕСТИ.
13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
13.40 «Суд идет».
15.00 «Кулаги и партнеры».
15.40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

ВЕСТИ-МОСКВА.
16.00 ВЕСТИ.
16.10 Ярослав Бойко и Маргарита Шубина в телесериале «Неотложка».
17.05 «Танго втроём». Телесериал.
18.00 «Ангел-хранитель». Телесериал.
19.00 ВЕСТИ.
19.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
20.05 «Спокойной ночи, малыши!».
20.15 РУССКАЯ СЕРИЯ. ПРЕМЬЕРА. Владимир Симонов, Алена Хмельницкая, Ада Роговцева, Дарья Повереннова, Александр Феклисов, Галина Польских и Борис Плотников в телесериале «Оплачено смертью».
22.15 «Исторические хроники» с Николаем Сванидзе.
«1959. Митрополит Николай».
23.15 «ВЕСТИ+».
23.35 ВЕЩЕРНИЙ СЕАНС. Любовь Полищук и Анатолий Кузнецов в детективе «Стамбульский транзит». 1993г.
1.20 «Дорожный патруль».
1.40 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. «Закон и порядок» (США).
2.25 Острозажетный сериал «Джонни Зиро» (США).
3.10 Канал «Евроныс» на русском языке.
3.40 ВЕСТИ.

рис Плотников в телесериале «Оплачено смертью».
22.15 «Исторические хроники» с Николаем Сванидзе.
«1959. Митрополит Николай».
23.15 «ВЕСТИ+».
23.35 ВЕЩЕРНИЙ СЕАНС. Любовь Полищук и Анатолий Кузнецов в детективе «Стамбульский транзит». 1993г.
1.20 «Дорожный патруль».
1.40 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. «Закон и порядок» (США).
2.25 Острозажетный сериал «Джонни Зиро» (США).
3.10 Канал «Евроныс» на русском языке.
3.40 ВЕСТИ.

ПАЙШАНБА 17

O'ZBEKISTON

5.55 Курсатувлар дастури.
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос.
8.50 «Олам ва одам» дастури: «23, 5 даража бурчак остида».
9.15 ТВ анонс.
«Болалар сайёраси»:
9.20 1. «Кувноқ стартлар». Телемусобақа.
2. «Рокки ва унинг дўстлари». Мультисерил.
10.25 ТВ анонс.
10.30 «Минг бир ривоят».
10.35 «Тайинга эътибор» - келажакка эътибор».
10.55 Дунё иклими.
11.00 «Ахборот».
11.10 ТВ анонс.
11.15 «ТВ шифокор».
11.20 «Оила ришталари». Телесериал.
11.55 Самарқанд - 2750.
12.00 «Ахборот» (инглиз тилида)
12.10 «Жаҳон мусикаси хазинасида»: Фредерик Шопен.
13.00 ТВ анонс.
13.05 «Икки тақдир». Телесериал.
13.45 Олтин мерос.
13.55 Дунё иклими.
14.00 «Ахборот».
14.15 ТВ анонс.
14.20 «Олам ва одам» дастури: «Кусто командант»

сининг сув ости саргузаштлари».
15.10 «Хаёт манзаралари»
15.20 «Ватанпарвар».
16.20 «Маргилон-2000».
16.25 «Ўзбекистон аёли».
«Болалар сайёраси»:
16.45 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
17.00 «Ахборот».
17.10 ТВ анонс.
17.15 Олтин мерос.
17.25 «Имконият».
17.45 «Шифокор қабулда».
18.10 ТВ анонс.
18.15 «Худудлар ҳаёти».
18.30 «Оҳанглар оғушида».
18.40 «Ошин». Телесериал.
19.10 «Сизнинг адвокатингиз».
19.15 «Молия ва банк хабарлари».
19.20 Дунё иклими.
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 ЭЪЛОНЛАР.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 ТВ анонс.
20.05 «ТВ шифокор».
20.10 «Оила ришталари». Телесериал.
20.55 Дунё иклими.
21.00 0 «Ахборот».
21.35 ТВ анонс.
21.40 «Одамлардан бири».
22.00 «Икки тақдир».
22.50 «Қўшиғимсан, муҳаббат» (SMS. Овоз бериш)
23.00 Миллий серил: «Бобур».
23.35 «Юртим бўйлаб» дастури: «Икки дарё оралиғида».

7.00 «ЯНГИ ТОН»
9.00 «Давринг боласи».
9.20 «Ёмғир симфонияси».
10.00 «ДАВР».
10.15 «Мўжизавий дунё»
10.40 «Ешлар адабиёти».
11.00 «Автопатруль»
11.15 «Ибратли умр».
11.40 «Меъёр - соғлиқ гарови».
12.00 «Муруват».
12.10 «Иш ва наво».
12.20 «Зерда». Серил.
13.00 «ДАВР».
13.15 «Давринг боласи».
13.30 «Ойбонинг саргузаштлари». Мультисерил.
13.40 «Полапон».
13.55 «Болалар табассуми».
14.00 «ЯНГИ КҮН»
15.00 «Каттиқ ер».
15.50 «Замонлар оша келажак сари».
16.00 «ДАВР».
16.15 «Ватаним!»
16.20 «Улмас мусика». Газетано Доницетти.
16.30 «Ғариблар». Ўзбек Миллий Академик драма театрининг спектакли. 1-қисм.
17.40 «Чемпион силри».
18.00 «Мўжизавий дунё» маърифий дастури.
18.20 «Эрта сўнган юлдузлар».
18.40 «Ғазал мулки».
18.55 «Иқлим».
19.00 «ДАВР».
19.30 «Ёмғир симфонияси». Серил.
20.10 «SMS-мусика». Ёш икчириллар танлови.

20.20 «Мафтункор ва бетакор»
20.30 «Иқтимой химоя йили»га бағишланади: «Матонат».
20.45 «Омон бўлинг!»
20.50 «Зерда». Серил.
21.35 «Ешлар адабиёти».
22.00 «ДАВР»
22.30 «SMS-мусика».
22.45 «Галактика» маърифий дастури.
7.30 «Салом, Тошкент!»
8.35 «Гвадалупе».
9.15 «Телекурьер - маркет».
9.40 «Мисли гавҳар».
9.50 «Юртим жамол».
10.05 «Аёл қалби».
10.25 «Интервью».
10.40 «Мусика SMS».
11.00 «Саломат бўлинг!»/рус/
11.10 «Туризм ҳақида»/рус/
11.50 «Пик страха».
17.55 «Умид юлдузлари».
18.05 «Телекурьер - маркет».
18.30 «Пойтахт»
18.50 «Гвадалупе».
19.50 «Иқтисод - ревью»
20.00 «Пойтахт» ахборот дастури/рус/.
20.20 «Тошкент ва тошкентликлар». Бевосита мулоқот.
21.00 «Жоизба»
21.30 «Пойтахт» ахборот дастури.
21.45 «ТВ юрист».
21.50 «Телекурьер-маркет».
22.10 «Келажакка интилиб»
22.25 «Биласизми?»
22.30 «Пойтахт» ахборот дастури/рус/.
22.45 «Анонс».
22.50 Кино: «Большие каникулы»
20.20 «Цунами». Научно-популярный фильм. 1-қисм.
21.00 «Репортаж»/рус/.
21.00 «Жоизба»
21.30 «Пойтахт»
21.50 «Телекурьер - маркет».
22.10 «Маърифат фидойилари»
22.30 «Пойтахт» ахборот дастури/рус/.
22.50 Кино: «На самом дне океана».

SPORT
7.00 «Бодрое утро».
8.05 «Малахов +».
9.00 «Хабарлар» (рус. тилида)
9.20 «Детективы».
9.50 «Хабарлар» (узб. тилида)
10.10 Теннис.
10.50 - 11.30 Конное поло.
18.00 «Болалар спорти».
18.15 «Гейм - Сет - Матч».
18.30 «Хабарлар» (рус. тилида)
18.50 «Мониторинг».
19.10 «Файзли ошхона».
19.35 «Шарқ яққақурашлари».
20.00 «Вести».
20.20 «Король ринга».
21.30 «Хабарлар» (узб. тилида)
21.50 На экране драма: «Поединки». Художественный фильм.
23.30 Еврофутбол.
1.00 «Тунингиз осуда бўлсин!»
TV-MARKAZ
07.00 Ўзбек наволари
08.00 Марказ NEWS (узб)
08.10 Мировые хиты
09.00 Серил "Оперативный псевдоним" 16-серия
10.00 Ўзбек наволари
11.00 «Неприкасаемые» худ.фильм

13.20 Ўзбек наволари
14.00 Марказ NEWS (рус)
14.10 Мировые хиты
14.30 Ўзбек наволари
15.00 Теленяня
15.45 Мировые хиты
16.00 Ўзбек наволари
17.00 «Великолепная семья»
17.30 Мировые хиты
18.00 Марказ NEWS (узб)
19.00 Серил "Оперативный псевдоним" 17-серия
20.00 «Спецрепортаж»
20.20 Ўзбек наволари
20.30 «Премьера» (узб)
21.00 «Юлдузи пайшанба»
21.30 Ўзбек наволари
22.00 «КИРОЛ АРТУР» бадий фильм
00.20 Миксер

20.00 Время
20.30 Премьера. «Свой, чужой».
21.30 «Человек и закон»
22.30 Ночные новости
22.45 «Судите сами»
23.40 X/ф «Жизнь Брайана»
2.00 Время
2.30 Комедия «Жизнь Брайана». Продолжение
4.00 «Доброе утро, Россия!».
7.35 «Страсти по Соловину».
8.25 Борис Плотников в телесериале «Оплачено смертью».
10.00 ВЕСТИ.
10.25 Подписание Акта о каноническом общении и первое совместное богослужение духовенства Московского Патриархата и Русской Зарубежной Церкви.
11.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
12.00 X/ф «История с метранпажем». 1978г.
12.40 ВЕСТИ.
13.00 ВЕСТИ.
13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
13.40 «Суд идет».
15.00 «Кулаги и партнеры».
15.40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
16.00 ВЕСТИ.
16.10 «Неотложка».
17.05 «Танго втроём».
18.00 «Ангел-хранитель».
19.00 ВЕСТИ.
19.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
20.05 «Спокойной ночи, малыши!».
20.15 «Оплачено смертью».
22.15 ПРЕМЬЕРА. «Сотворившая чудо».
23.10 «Зеркало».
23.30 «ВЕСТИ+».
23.50 X/ф «Доктор Живаго»
3.30 Канал «Евроныс»

ЖУМА 18

O'ZBEKISTON

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.40 Олтин мерос.
8.50 «Олам ва одам» дастури: «23, 5 даража бурчак остида».
9.15 «Болалар сайёраси»:
9.20 1. «Цирк, цирк, цирк».
2. «Рокки ва унинг дўстлари». Мультисерил.
10.10 «Минг бир ривоят».
10.15 «Табаркур замин».
10.45 «Молия ва банк хабарлари».
10.50 «Сизнинг адвокатингиз».
11.00 «Ахборот».
11.20 «Оила ришталари».
11.55 Самарқанд-2750.
12.00 «Юртим бўйлаб» дастури: «Пешку». Премьера.
12.15 «Бир ўлка-ки»
12.35 «Рангин дунё»
13.05 «Икки тақдир»
13.45 «Зилпол». Фольклор қўшиқлари.
14.00 «Ахборот».
14.20 «Олам ва одам» дастури: «Кусто командантнинг сув ости саргузаштлари».
15.15 «Оталар сўзи - ақлнинг кўзи» хазинасида.
16.20 «Меҳр қўзда». Хатларга шарҳ.
«Болалар сайёраси»:
16.40 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
17.00 «Ахборот».
17.10 Олтин мерос.
17.15 «Саломатлик» дастури.
17.35 «Мозийдан садо».

17.50 «Оҳанглар оғушида».
18.00 2007 йил - Иқтимой химоя йили. «Иқтимой химоя»
18.20 «Минг бир ривоят».
18.25 «Худоят сари».
18.45 «Ошин».
19.15 «Бизнес ангиликлари».
19.30 «Ахборот» (рус)
20.10 «Оила ришталари». Телесериал.
20.50 Дунё иклими.
21.00 «Ахборот».
21.35 ТВ анонс.
21.40 Эркин мазу.
22.00 «Икки тақдир». Телесериал.
22.45 ТВ анонс.
22.50 «Қўшиғимсан, муҳаббат» (SMS. Овоз бериш)
23.00 Миллий серил: «Бобур».
23.45 «Юртим бўйлаб» дастури: «Икки дарё оралиғида».

15.50 «Замонлар оша келажак сари».
16.00 «ДАВР».
16.15 «Ватаним!»
16.20 «Улмас мусика».
16.30 «Ғариблар». Ўзбек Миллий Академик драма театрининг спектакли. 2-қисм.
17.20 «Тайинга ва тараққий»
17.35 «Кино-SMS».
17.40 «Уйимдаги фариштам».
18.00 «Хотира ва кадр».
18.20 «Автопатруль»
18.35 «Ғазал мулки»
19.00 «ДАВР»
19.30 «Ёмғир симфонияси». Серил (яқунловчи қисм)
20.10 «Спорт-лото»
20.20 «Дунё таомлари»
20.50 «Зерда». Серил.
21.35 «Ешлар наволари»
22.00 «ДАВР»
22.30 «SMS-мусика». Ёш икчириллар танлови.
22.45 Жаҳон киноси: «Келин янға»
7.30 «Салом, Тошкент!»
8.35 «Гвадалупе»
9.15 «Телекурьер - маркет»
9.40 «Келажакка интилиб»
10.00 «Умид юлдузлари»
10.35 «Иқтисод - ревью»/рус/
10.45 «ТВ юрист»
10.55 - 12.20 Кино: «Большие каникулы»
17.55 «Афиша»/рус/.
18.05 «Телекурьер - маркет»
18.30 «Пойтахт»
18.50 «Гвадалупе»
19.50 «Саломат бўлинг»
20.00 «Пойтахт» ахборот дастури/рус/.

7.00 «Бодрое утро»
8.05 «Малахов +»
9.00 «Хабарлар» (рус. тилида)
9.20 «Детективы»
9.50 «Хабарлар» (узб. тилида)
10.10 Ринг.
10.30 «Покоритель вершин». Документальный фильм.
10.55 - 11.45 Енглиз атлетика. Супер гран-при.
17.30 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Кучучи» - «Пахтакор». Тўғридан-тўғри олиб кўрсатилади.
Танаффусда «Хабарлар» (рус. тилида)
19.20 «Универсиада - 2007»
19.35 «Икки эшик ораси»
20.00 «Вести»
20.20 «Поле чудес»
21.30 «Хабарлар» (узб. тилида)
21.50 «Аптека слушает»
22.35 Историческое кино. «Крадушийся тигр, затаявшийся драконом». Художественный фильм.
00.25 «Тунингиз осуда бўлсин!»

TV-MARKAZ
07.00 Ўзбек наволари
08.00 Марказ NEWS (рус)
08.10 «Топ-20»
09.00 Серил "Оперативный псевдоним" 17-серия
10.00 Ўзбек наволари
11.00 «Кирол Артур» бадий фильм
13.20 Ўзбек наволари
14.00 Марказ NEWS (узб)
14.10 Мировые хиты
14.30 Ўзбек наволари
15.00 Теленяня
15.45 Мировые хиты
16.30 Ўзбек наволари
18.00 Марказ NEWS (рус)
18.10 Ўзбек наволари
19.00 «Кулинар фантазиялари»
19.30 Ўзбек наволари
20.00 «Сунмас орзулар»
20.50 Ўзбек наволари
21.00 «Кинокурьер»
21.30 «Премьера» (рус)
22.00 «КАПИТАН АЛАРИСТЕ» худ.фильм
00.30 Миксер

безопасности».
10.00 «Чужие тайны».
11.00 Новости
11.15 «Понять. Простить»
11.40 «Доктор Курпатов»
12.25 «Детективы»
13.00 Другие новости
13.25 «Контрольная закупка»
14.00 Новости
14.15 Вне закона. «Волчья ста»
14.50 «Любовь как любовь».
15.55 «Федеральный судья»
17.00 Вечерние новости
17.15 «Пусть говорят»
18.00 «Татьянин день»
18.55 «Поле чудес»
20.00 Время
20.25 «Минута славы»
22.30 X/ф «День шакала»
1.05 Комедия «Кунг По. Нарвис на кулак»
2.00 Время
2.25 Комедия «Кунг По. Нарвис на кулак». Продолжение
3.00 X/ф «Отставной козы баранчик»
4.15 Теория невероятности. «Осторожно, молния!»
4.00 «Доброе утро, Россия!».
7.35 «Вся Россия».
7.45 «Мой серебряный шар. Даниил Спиваковский». Ведущий - Виталий Вульф.
8.45 «Мусульмане».
9.00 «Частная жизнь». Токшоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремер.
10.00 ВЕСТИ.
10.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
10.50 Владимир Симонов, Алена Хмельницкая, Ада Роговцева, Дарья Повереннова, Александр Феклисов, Галина Польских и Борис Плотников в телесериале «Оплачено смертью».
12.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
13.00 ВЕСТИ.
13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
13.40 «Суд идет».
15.00 «Кулаги и партнеры».
15.40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
16.00 ВЕСТИ.
16.10 Ярослав Бойко и Маргарита Шубина в телесериале «Неотложка».
17.05 «Танго втроём». Телесериал.
18.00 «Ангел-хранитель». Телесериал.
19.00 ВЕСТИ.
19.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
20.05 «Спокойной ночи, малыши!».
20.15 «Юрмала». Международный фестиваль юмористических программ.
22.10 Анатолий Васильев, Олег Табаков, Раиса Рязанова, Дарья Мороз и Антон Табаков в фильме «Дополнительное время».
2005г.
23.55 Дэнзел Вашингтон и Эва Мендес в детективе «Вне времени» (США). 2003г.
2.05 «Дорожный патруль».
2.20 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. «Закон и порядок» (США).
3.05 Острозажетный сериал «Джонни Зиро» (США). 2005г.
3.50 Канал «Евроныс» на русском языке.

тов, Галина Польских и Борис Плотников в телесериале «Оплачено смертью».
12.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
13.00 ВЕСТИ.
13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
13.40 «Суд идет».
15.00 «Кулаги и партнеры».
15.40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
16.00 ВЕСТИ.
16.10 Ярослав Бойко и Маргарита Шубина в телесериале «Неотложка».
17.05 «Танго втроём». Телесериал.
18.00 «Ангел-хранитель». Телесериал.
19.00 ВЕСТИ.
19.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
20.05 «Спокойной ночи, малыши!».
20.15 «Юрмала». Международный фестиваль юмористических программ.
22.10 Анатолий Васильев, Олег Табаков, Раиса Рязанова, Дарья Мороз и Антон Табаков в фильме «Дополнительное время».
2005г.
23.55 Дэнзел Вашингтон и Эва Мендес в детективе «Вне времени» (США). 2003г.
2.05 «Дорожный патруль».
2.20 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. «Закон и порядок» (США).
3.05 Острозажетный сериал «Джонни Зиро» (США). 2005г.
3.50 Канал «Евроныс» на русском языке.

ШАНБА 19

O'ZBEKISTON

5.55 Курсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос.
"Болалар сайёраси".
8.50 "Олтин тож". Телевизион ўйин.
9.25 "Шифокор қабулида".
9.50 ТВ анонс.
9.55 1. "Рангикамон". 2. "Дидар".
10.35 ТВ анонс.
10.40 "Оналар мактаби".
11.00 "Шарқ тароналари".
11.20 "Оила ришталари". Телесериал.
11.55 ТВ анонс.
12.00 "Заковат".
13.00 ТВ анонс.
13.05 "Икки тақдир". Телесериал.
13.45 Олтин мерос.
13.55 Дунё иқлими.
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Бекат".
14.45 "Қўна тоғлар қисаси". Бадий фильм.
15.55 ТВ анонс.
"Болалар сайёраси".
16.00 1. "Ҳайла, Топ!" Телемусоба.
2. "Эртақлар — яхшилик етаклари".
17.00 ТВ анонс.
17.05 "Шахсий фикр".
17.40 "Оҳанглар оғушида".
17.50 "Саломатлик сирлари".
18.10 ТВ анонс.
18.15 "Олис осмон". Видеофильм.
19.15 "Сугурта оламида".

19.30 "Ахборот" (рус тилида).
20.05 "ТВ шифокор".
20.10 "Оила ришталари".
20.50 Дунё иқлими.
21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ анонс.
21.40 "Сиз кутган учрашув".
22.20 "CINEMA.UZ".
22.45 "Қўшигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
22.55 "Онегин". Бадий фильм.

7.00 "ЯНГИ ТОНГ".
9.00 "Давринг боласи".
9.15 "Омон бўлинг!".
9.20 "Ёмғир симфонияси".
10.00 "ДАВР".
10.20 "Автопатруль".
10.35 "Таълим ва тараққиёт".
10.50 "Истикбол тимсоллари".
11.00 "Тасвир ва таассурот". Дигеро Веласкес.
11.15 "Кино-SMS". Совринли телемусоба.
11.20 "Ер сайёраси". Илмий-оммабоп дастури.
12.10 "Ишқ ва наво".
12.20 "Зерда". Сериал.
12.55 "Табассум қил!".
13.00 "ДАВР".
13.15 "Давринг боласи".
13.30 "Боза тилидан". Телемусоба.
14.00 "ЯНГИ КУН".
15.00 "Ой".
15.40 "Матонат".
16.00 "ДАВР".
16.15 "Ватаним!".
16.20 "Ўлмас мусиқа". Жоакино Россини.
16.30 "Нафосат олами".
16.40 "Хайларастлар". Ҳажвий дастури.
17.00 "ЯНГИ ТОНГ".
9.00 "Давринг боласи".
9.15 "Омон бўлинг!".
9.20 "Ёмғир симфонияси".
10.00 "ДАВР".
10.20 "Автопатруль".
10.35 "Таълим ва тараққиёт".
10.50 "Истикбол тимсоллари".
11.00 "Тасвир ва таассурот". Дигеро Веласкес.
11.15 "Кино-SMS". Совринли телемусоба.
11.20 "Ер сайёраси". Илмий-оммабоп дастури.
12.10 "Ишқ ва наво".
12.20 "Зерда". Сериал.
12.55 "Табассум қил!".
13.00 "ДАВР".
13.15 "Давринг боласи".
13.30 "Боза тилидан". Телемусоба.
14.00 "ЯНГИ КУН".
15.00 "Ой".
15.40 "Матонат".
16.00 "ДАВР".
16.15 "Ватаним!".
16.20 "Ўлмас мусиқа". Жоакино Россини.
16.30 "Нафосат олами".
16.40 "Хайларастлар". Ҳажвий дастури.

17.00 "Гарфилд-1". Мультфильм.
18.25 "Каталон".
18.35 "Ғазал мулки".
19.00 "ДАВР".
19.30 "Дунё бўйлаб".
19.50 "SMS-мусиқа".
20.00 "Қилич қирқ ёриб" Интеллектуал ўйин.
20.50 "Зерда". Сериал.
21.35 "Ёшлик наволари".
22.00 "ДАВР".
22.30 Жаҳон кинеси: "Пакана".

TOSHKENT

7.30 "Салом, Тошкент!".
6.35 "Ғадалупе". Телесериал.
9.15 "Телекурьер-маркет".
9.40 "Маърифат фидойилари".
9.55 "Дилшад наволар".
10.25 "Саломат бўлинг".
11.05 "Репортаж" (рус.).
11.15 "Адиша" (рус.).
11.35 - 13.05 Кино: "На самом дне океана".
17.50 Курсатувлар тартиби.
17.55 "Афиша".
18.05 "Телекурьер-маркет".
18.25 "Биласизми?".
18.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
18.45 "Анонс".
18.50 "Ғадалупе". Телесериал.
19.30 "Мусиқа SMS".
20.00 "Пойтахт".
20.20 "Ўцаним". Научно-популярный фильм. 2-қисм.
20.50 "Интервью".
21.00 "Жозиба".
21.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
21.50 "Телекурьер-маркет".
22.10 "Истеъдо".
22.30 "Пойтахт" ахборот дастури (рус.).
22.45 "Анонс".
22.50 Кино: "Шаг вперед".

SPORT

7.30 "Хабарлар".
7.50 "Бодро удро".
8.50 "Хабарлар" (рус тилида).
9.15 "Смак".
9.55 "Соглом оила".
10.25 "Жаҳон спорт олдизлари".
10.45 "Стать ближе". Шоу программа.
11.25 Живой мир. "Планета земля".
12.30 - 13.40 М. Галкин. Юмористическое программа.
18.00 "Детский мир".
18.30 Хабарлар (рус тилида).
18.50 "Спорт клуб".
19.00 Еврофутбол. Англия кубог. Финал. "Челси".
"Манчестер Юнайтед". Тўғридан-тўғри олиб.
курсаилади (танаффусда "Суперлото").
21.00 "Цирк со звездами".
21.30 "Хабарлар" (узб. тилида).
21.50 "Цирк со звездами" (продолжение).
23.00 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. "Локомотив" - "Машвал".

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари
08.00 Марказ NEWS (узб)
08.10 Ўзбек наволари
09.00 Мировые хиты
09.30 "Кинокурьер"
10.00 Ўзбек наволари
11.00 "Капитан Алатристе" худ. фильм
13.30 Ўзбек наволари
14.00 "Премьера" (узб)
14.30 Мировые хиты

18.00 Мультфильм.
18.20 "Халқ ўйинлари".
18.30 "Версия". Информационно-аналитическая программа.
19.00 "Спорт уик-энд".
19.40 "Тайм-аут".
20.00 "Вести".
20.20 "Ровесник".
20.40 "Востелии горы".
21.30 "Талкин". Информационно-тахилийи курсув.
22.00 Смешное кино. "Любовь к собакам обязательна".
23.35 Еврофутбол. Испания чемпионати.
1.10 "Тунингиз ошуда бўлсин!"

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари
08.00 Марказ NEWS (рус)
08.10 Концерт
10.00 "Сунмас орзулар"
10.50 Ўзбек наволари
11.00 Хинд кинеси "Каллоб"
13.30 Мировые хиты
14.00 Ўзбек наволари
15.00 Теленяня
16.20 Ўзбек наволари
16.30 "Премьера" (рус)
17.00 Ўзбек наволари
17.30 "Олдузлай пайшанба"
18.00 Марказ NEWS (узб)
18.10 Ўзбек наволари
19.00 Мировые хиты
19.30 Ўзбек наволари
20.00 "Алло-Марказ"
20.30 Ўзбек наволари
21.00 "Топ-20"
21.45 Мировые хиты
22.00 "ПРОКЛЯТИЕ ЗОЛОТО-ГО ЦВЕТКА" худ.фильм
00.20 Миксер

15.00 Теленяня
16.20 Мировые хиты
17.00 "Специрепортаж"
17.20 Ўзбек наволари
18.00 Марказ NEWS (рус)
18.10 Ўзбек наволари
18.30 "Алло-Марказ"
19.00 Ўзбек наволари
19.15 Концерт
21.00 "Навбат"
21.40 Ўзбек наволари
22.00 Хинд кинеси "КАЛЛОБ"
00.30 Миксер

5.00 Новости
5.10 "Гении и злодеи"
5.35 Майя Булгакова в фильме "Обочина".
7.15 "Играй, гармонь любимая!"
8.00 "Здоровье".
8.40 "Слово пастыря".
9.00 Новости
9.15 "Смак".
9.55 "Игорь Тальков. Никто не хотел умирать?".
11.00 Новости (с субтитрами).
11.10 Премьера. История песни "Русский султан".
12.50 Х/ф "Свадьба моего лучшего друга".
15.00 Футбол. Чемпионат России. "Спартак" - "Локомотив". Прямой эфир.
17.00 Вечерние новости
17.15 "Покудуть до смерти".
18.20 Михаил Задорнов. "Этот безумный, безумный мир".
20.00 Время
20.20 "Минута славы". Финал. День второй.
22.30 Уильям Харт, Холли Хантер в фильме "Теленовости".
1.00 Х/ф "Камера".
3.00 Романтическая комедия "В погоне за Папи".
4.20 "Если верить в судьбу". Документальный фильм.

PTP

5.00 "Доброе утро, Россия!".
6.30 "Студия Здоровье".
7.00 ВЕСТИ.
7.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
7.20 "Военная программа" Александра Сладкова.
7.45 "Утренняя почта".
8.20 "Субботник".
9.00 "Вокруг света".
10.00 ВЕСТИ.
10.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
10.20 РОДНОЕ КИНО. Екатерина Савинова, Анатолий Панапов, Юрий Белов и Александр Ширвиндт в фильме "Приходите завтра", 1963г.
12.15 "Клуб сенаторов".
13.00 ВЕСТИ.
13.20 ПРЕМЬЕРА. "Смеяться разрешается". Юмористическая программа.
15.00 "Национальный интерес". Ток-шоу Дмитрия Киселева.
16.00 ВЕСТИ.
16.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. НЕДЕЛЯ В ГОРОДЕ.
17.00 "Субботный вечер".
19.00 ВЕСТИ.
19.15 СДЕЛАНО В РОССИИ. Наталья Доля, Анатолий Пашинин и Алексей Богданович в фильме "Украденное счастье", 2004г.
23.25 Эшли Джадд, Джеймс Кэвизел и Морган Фримэн в острозащитном фильме "Особые тяжкие преступления".
1.40 "Горячая десятка".
2.45 НОЧНОЙ СЕАНС. Комедия "Герцоги Хазарды: Восхождение" (США), 1997г.
4.10 Канал "Евроньюс" на русском языке.

PTP

4.45 Василий Меркурьев, Роза Махагонова и Ирина Скобцева в фильме "Обыкновенный человек", 1956г.
6.30 "Сельский час".
7.00 ВЕСТИ.
7.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
7.20 "Диалоги о животных".
7.55 "Возвращение блудного попугая". Мультфильм.
8.05 "Аншлаг и Компания".
9.05 "Сам себе режиссер".
10.00 ВЕСТИ.
10.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
10.20 "Городок". Дайджест. Развлекательная программа.
10.50 "Сто к одному". Телеигра.
11.45 "Смехопанорама Евгения Петросяна".
12.15 "Парламентский час".
13.00 ВЕСТИ.
13.20 "Фитиль № 133". Сатирический тележурнал.
14.00 ВЕСТИ. ДЕКУРАНАЯ ЧАСТЬ.
14.35 "Честный детектив". Авторская программа Эдуарда Петрова.
15.05 ПРЕМЬЕРА. Праздничный концерт, посвященный Дню внутренних войск МВД.
16.55 "Кривое зеркало. Театр Евгения Петросяна".
19.00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ.
20.00 "Специальный корреспондент".
20.25 СДЕЛАНО В РОССИИ. ПРЕМЬЕРА. Ирина Гриньва, Анатолий Лобочкин, Игорь Золотовицкий и Елена Пирогова-Филиппова в фильме "Грустная дама черной".
20.07г.
22.15 Кристофер Уокен и Джанкарло Джаннини в триллере Тони Скотта "Гнев".

ЯКШАНБА 20

O'ZBEKISTON

5.55 Курсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос.
"Болалар сайёраси".
8.50 "Қирол шер". Мультфильм.
10.20 "Саломатлик сирлари".
10.40 ТВ анонс.
10.45 "Шарқ тароналари".
11.05 "Хамон ёдимда".
11.25 ТВ анонс.
11.30 "Хамон ёдимда".
11.50 "Оила ришталари". Телесериал.
12.25 ТВ анонс.
12.30 "КиноТеатр".
12.55 "Ўғирланмаган келин". Бадий фильм. 1-қисм (Хиндистон).
14.30 ТВ анонс.
14.35. "Ўғирланмаган келин". Бадий фильм. 2-қисм.
16.10 "50/50". Ток-шоу.
17.00 ТВ анонс.
"Болалар сайёраси".
17.05 "Олтин тож". Телевизион ўйин.
17.40 ТВ анонс.
17.45 "Менинг университети".
18.05 "Оҳанглар оғушида".
18.15 "Одами эрсанг".
18.35 "Интеллектуал ринг".
19.20 Дунё иқлими.
19.25, 20.00, 20.55, 21.40

ЭЪЛОНЛАР.
19.30 "Тахлинома" (рус тилида).
20.05 "Оддий хақиқатлар".
20.50 Дунё иқлими.
21.00 "Тахлинома".
21.45 ТВ анонс.
21.50 "Минг бир ривоят".
21.55 "Оҳанрабо".
22.35 "Телефон". Бадий фильм.

6.55 Дастирунг очилиши.
7.00 "Ёмғир симфонияси". Сериал.
9.30 "Болалар даврали".
10.00 "ВАТАНПАРВАР".
11.00 "Journal".
11.20 "Эверест".
12.00 "Яшанба нонушаси".
12.20 "Зерда". Сериал.
12.55 "Табассум қил!".
13.00 "Дунё бўйлаб".
13.20 "Дунё бўйлаб".
13.40 Жаҳон кинеси: "Ночор самурай".
15.50 "Чемпион сирлари".
16.10 "Ринг қироллари".
17.00 "Гарфилд-2". Мультфильм.
18.20 "Айланай".
18.40 "Ғазал мулки".
19.00 "Давр хафта ичида".
19.30 "Ёшлик наволари".
19.45 "Пойтахтдан узокроқда".
20.00 "Таранум".
20.45 "Телепортрет".
21.00 "Дилроз". Аҳам Солиев.
22.00 Миллий кино: "Маҳаллада дув-дув гап".
23.25 - 23.30 "Таскин".

TOSHKENT

7.30 "Салом, Тошкент!".
8.35 "Ғадалупе". Телесериал.
9.15 "Телекурьер-маркет".
9.40 "Афиша".
9.50 Кино: "Прерия".
11.20 "Интервью".
11.35 "Истеъдо".
11.50 "Телекурьер-маркет".
12.15 Мультфильм: "Ўрдақчалар саргузашти".
13.00 "Мусиқа SMS".
13.25 "O'zbektelefilm" представления: "Линия красоты".
13.40 "Дорихона эшитида" (рус.).
14.30 Кино: "Шаг вперед".
16.10 "Саргузаштлар ороли".
16.40 "Телекурьер-маркет".
17.00 Кино: "Ота меҳри".
18.55 "Жозиба".
19.25 "Нима учун?".
20.05 CINEMA.UZ.
20.30 "Туризм хақида" (рус.).
21.05 Якшанба кинозал: "Гордость и предубеждение".

SPORT

7.30 "Хабарлар".
7.50 "Бодро удро".
8.50 "Хабарлар" (рус тилида).
9.10 "Непугуемые заметки".
9.30 "Пока все дома".
10.20 "Фазенда".
11.00 "Файзли ошона".
11.25 "Куноқ стартлар".
12.05 "Рангизинг гроссмейстер". Ўзбекистон чемпионларида:
12.25 Футбол. "Насаф" - "Бухоро".
"Нефчи" - "Самарқанд - Динамо".
14.05 - 14.55 ПроФРИНГ.

Сўзсиз суратлар

Рассом - А. Ҳақимов

- Бугун хотиннинг байрами.

МЕН ИЖОДСИЗ ЯШОЛМАЙМАН, ОНАЖОН

Тўйиб олай офтобдайн меҳрингиздан,
Гоҳ дол қолдим қуёш каби сеҳрингиздан,
Бахтим излаб учиб кетдим бағрингиздан,
Энди ортга қайтолмайман, отажон,
Мен ижодсиз яшолмайман, онажон.

Бир булбулман қафасларда сайролман,
Йўлим тўсманг, эркагина жайронман,
Девонадек шеър кўйида сарсонман,
Энди ортга қайтолмайман, отажон,
Мен ижодсиз яшолмайман, онажон.

Мусофирлик азобин хўп тотдим-ай,
Рохатимни азобларга сотдим-ай,
Ўз ёғимга қовурилиблар ётдим-ай,
Энди ортга қайтолмайман, отажон,
Мен ижодсиз яшолмайман, онажон.

Бошгинамга солмасин деб гағолар,
Дунёсидан сўрамадим матолар,
Сўраганим бўлди фақат дуолар,
Энди ортга қайтолмайман, отажон,
Мен ижодсиз яшолмайман, онажон.

ШУЛ ТОЗА ГУЛИНГНИ СИНДИРМА

Орзулар ишқидо елдим ман,
Бир телба мусофир бўлдим ман.
Во ажаб, туз насиб экан-да,
Ижод деб бағрингга келдим ман.

Нон шаҳри тошдайн қотмагин,
Хар кимга сирларим сотмагин.
Умид-ла пойингга бош қўйдим,
Бошимга тошларинг отмагин.

Розиман меҳнатдан тиндирма,
Кўзимга уйқулар индирма.
Бир зорим: анимлар кулмасин,
Шул тоза гулингни синдирма.

Бошингга бахт бўлиб қўнайман,
Бағрингга гул бўлиб унайман.
Сен азиз ватанинг парчаси,
Юракда боришни берайман.

ДУНЁ ЧОРИҒИМНИ СУДРАБ КЕТАПТИ

Она, сабр-косам тўлиб кетяпти,
Кўнглим алланечук бўлиб кетяпти,
Муштдек жисминизга сизга ағудим,
Нега кенг дунёга сизга кетяпти.

Ҳаёт гулларимиз сўларми охир,
Кўёш ҳам шунчалар бўларми тахир,
Шоҳлар шох, ғадолар қоларми фақир,
Дунё чориғимни судраб кетяпти.

Онажон, ухланг, аллалар айтинг,
Ҳазин эмас, шўх-шўх яллалар айтинг,
Уша мен созинган дамларга қайтинг,
Нега қўларингиз мудраб кетяпти.

Элни майиб қилган талфотлардан,
Дилни заиф қилган залолалардан,
Зарби тошини ёрар маломатлардан,
Менинг юраккинам идраб кетяпти.

Қаҳри қаттиқларга сўз қотолмасдан,
Миннатинг уйида тинч ётолмасдан,
Битпагина содиқ дўст тополмасдан,
Сағир меҳр йўлда йиғлаб кетяпти.

ГУЛ БЎЛАЙ...

Гул бўлай, райҳон бўлай,
Бағри кенг осмон бўлай,
Майли сўнг ёмон бўлай,
Сиз эса яхши бўлинг,
Ҳаётнинг нақши бўлинг.

Майли ишққа зор бўлай,
Майли гулдек хор бўлай,
Майли хўп абгор бўлай,
Сиз эса яхши бўлинг,
Ҳаётнинг нақши бўлинг.

Кўздан оқсин жолалар,
Оқарсин соч толарлар,
Адо қилсин нолалар,
Сиз эса яхши бўлинг,
Ҳаётнинг нақши бўлинг.

Булбулга ошққ бўлай,
Ўн йиғлайсин, бир кулай,
Шабнам бўлиб тўқилай,
Сиз эса яхши бўлинг,
Ҳаётнинг нақши бўлинг.

МАСЛАҲАТ

Дуч келган гўзалга муровват этма,
Жилмайса "ғулим" деб меҳрабни тутма,
Ишқ дардин давоси пулдир унутма,
Қуруқ "севдим" билан кўнгли тўймайди,
Чин ошққ шунчаки шайдо бўлмайди.

Ёрни деб ҳар лаҳза "ўлиб" турмасанг,
Кўни-қўнжиг тулга тўлиб турмасанг,
Хар не бўлганда ҳам кулиб турмасанг,
Билгинки, муҳаббат пайдо бўлмайди,
Чин ошққ шунчаки шайдо бўлмайди.

Санамлар бағрингни тилиб кетса ҳам,
Қулогингга лағмон "илиб" кетса ҳам,
Бор-будинг қолдирмай ишлиб кетса ҳам,
Чидагин, чидаган гадо бўлмайди,
Чин ошққ шунчаки шайдо бўлмайди.

Неки дардинг бўлса ичингга ютгин,
Гина-қудуратин буткул унутгин,
Кутиш керак бўлса, бир аср кутгин,
Муҳаббат илоҳин ўзи қўллайди,
Чин ошққ шунчаки шайдо бўлмайди.

Суйган қизинг бўлойдин
Сўзлаганда боллар тоям сўзимдан,
Юргангизда гуллар унса изимдан,
Жилмайганда қуёш кулса юзимдан,
"Болам" деган ширин сўзинг бўлойдин,
Она ҳалқим суйган қизинг бўлойдин.

Тупрогингни доим билай саждоғоҳ,
Севгинг ўти адо қилсин тортай оҳ,
Кўнгли очққ қизганингга бўл паноҳ,
Қучоғингга ўйнаб кулиб юройин,
Она ҳалқим суйган қизинг бўлойдин.

Хар сўзингни бир ҳикмат деб билройин,
То тирикман хизматингни қилройин,
Довруғингга доврўқ солиб юройин,
Фармонингга мен "лаббай" деб тўройин,
Она ҳалқим суйган қизинг бўлойдин.

Юрагингда меҳр ўтинг ёндирай,
Тилагингда иймон гулинг ундирай,
Меҳнатим-ла, бағринг гулга тўлдирай,
Гулзорингда тоза гулинг бўлойдин,
Она ҳалқим суйган қизинг бўлойдин.

Назира БОЙМУРОВОДА

НИМА? НЕГА? НИМА УЧУН?

ЮРАКНИ КЎЧИРИБ ЎТКАЗИШ

Жанубий африкалик жарроҳ Кристиан Бернард тиббиёт тарихида илк маротаба инсон юрагини кўчириб ўтказиш билан боғлиқ амалиётни қўллаган шифокордир. У 1967 йилда бу ишга қўл урган эди. Ушандан бери ўтган йиллар ичида инсон ички аъзоларини кўчириб ўтказиш жараёни анча мукамаллашди ва бу борада мисли қўрилмаган натижаларга эришилди. Бугунги кунда юраги, буйраги ёки яна бошқа бирорта ички аъзоси сунъий бўлган, ёки бошқа одамдан кўчириб ўтказилган инсонлар минглаб топилади.

ИЛК ВАКЦИНА ҚАЧОН ЯРАТИЛГАН?

1796 йилда инглиз шифокори Эдвард Женнер тиббиёт тарихидаги илк вакцинани, яъни эм дорини яратди. У маз-

РЕНТГЕНОГРАФИЯ НИМА?

1853 йилда немис олими Вилгелм Конрад фон Рентген томонидан кашф этилган махсус аппарат туфайли шифокорларда инсон ички аъзоларини жаррохлик амалиётига текшириш, яъни суратини олиб, касаллик бўйича ташхис қўйиш имконияти пайдо бўлди. Рентген аппаратурининг ишлаши қайсидир маънода фотоаппаратга ўхшаб кетади, фақат у электромагнит нурлари воситасида инсоннинг ички аъзолари суратини олади. Натижада махсус пластинкада худди фотосурат негативига ўхшаб оқ-қора рангли тасвир - рентген сурати пайдо бўлади.

КЕЛАЖАҚДА ТИББИЁТ ҚАНДАЙ БЎЛАДИ?

Бугунги тиббиёт мисли қўрилмаган даражада ривожланиб кетган. Ўта қийин жаррохлик амалиётлари, ички аъзоларни кўчириб ўтказиш, турли оғир касалликларни бемалол даволаш имконияти тиббиёт учун оддий ҳол бўлиб қолди. Аммо олимлар эришилган ютуқлар билан чегараланиб қолишадигани йўқ.

Микробиология фани мутахассислари кўп йиллардан бери наслик касалликларни даволаш йўллари устида тадқиқотлар олиб боришмоқда. Генетика соҳасидаги янгиларлар эса бепуштлиқни даволашнинг янги усуллари асос солди.

Компьютер технологияларининг тараққиёти билан махсус зондлар ёрдамида ўта кичик ҳажмдаги видеокамераларни томоқ орқали ичга ютиб, ички аъзоларнинг аниқ тасвирларини олиш имконияти пайдо бўлди.

Келажақда инсон умрини узайтирадиган, ҳозирча давоси йўқ касалликларни даволаш имконини берадиган воситалар ўйлаб топилиши муқаррар.

УЗИ НИМА ДЕГАНИ?

УЗИ "ультразвуковое исследование", яъни "ультра товуш текшируви" атамасининг қисқартирилган шакли бўлиб, тиббиётда бу усул инсоннинг айрим ички аъзоларини текшириш учун қўлланилади. Текширув ультра товуш тўлқинлари тарқатадиган махсус мос-

лама ёрдамида амалга оширилади. Бу тўлқинлар инсон ички аъзоларига тегиб қайтиши натижасида мосламанинг экранда текширилаётган аъзоларнинг тасвири ҳосил бўлади.

ДАРМОН тайёрлади.

кур ихтиросини хавфли юқумли касаллик қизамиқ билан оғриган бемор ўспиринга қўлади. Мазкур эм дорини яратиш учун у сигирлар тез-тез чалиниб турадиган юқумли касаллик вирусидан фойдаланди. Шунинг учун ҳам унга **вакцина** деб ном берди. Бу сўз лотин тилидаги "**vaca**" - "**сигир**" сўзидан олинган. Кейинчалик бу ном одам организмнинг турли касалликларга қарши иммунитетини кучайтиришга ёрдам берадиган барча эм дориларга нисбатан қўлланиладиган бўлди.

АНТИБИОТИКЛАР НИМА?

Ташқи муҳитдан инсон танасига тушиб, маълум бир касалликларни кўзга туғчи бактерия ва микроорганизмларни, яъни вирусларни йўқ қилувчи дори воситасига **антибиотик** дейилади. Замбуруғлар табиий йўл билан антибиотикларни ишлаб чиқарса, лаборатория шароитида эса сунъий йўл билан олинади.

Илк антибиотик - **пенициллин**ни британиялик шифокор Александр Флеминг кашф этган. Шундан кейин кўпгина юқумли ва оғир касалликларнинг олдини олиш ва маълум даражада даволаш имконияти пайдо бўлди.

ҚОН ҚУЙИШ НИМА?

Одатда, қон топишириш истагида бўлган кишилар донорлик пунктига ёки касал-хоналардаги қон олиш бўлимига мурожаат этишади. Бу ерда уларнинг қони текшириб қўрилади, чунки касал, айниқса юқумли касалликлар билан оғриган кишилардан қон олиб, бошқа беморларга қуйиш мумкин эмас. Агар уларнинг соғлом эканлиги аниқланса, қўлдаги вена қон томири орқали маълум миқдорда, одатда 200 граммдан 500 граммгача қон олинади. Сўнгра бу қон махсус пластик идишга солиниб, зарур воситалар қўшилиди ва токи бирор беморга қуйиш зарурати туғилганга қадар паст ҳароратда сақланади.

Бугун Нилуфарнинг тўйи. Тоғасининг катта ҳовлиси тўла одам. Ҳамма қариндош-уруғлар шу ерда. Бири катта қозон тағига ўт ёқяпти. Бири столга ноз-неъматлар қўйиб, дастурхон тузаяпти. Ана, кичкина тоғаси қуданикидан келган қўчқорни майдонга обқиқиб боғлаб қўйди. Қизларга дарвозахона тепасидаги болохона уйга жой қилиб беришди. Нилуфар пардани суриб, ҳовлига разм солади. Бунча одам кўп. Дадаси шуларни кўрса эди. Шулар орасида дадаси ҳам юрса бўлмасмикин? Нилуфар ҳозир дадасини кўмсаб, кўнгли алланечук маҳзунлашди. Кечagina она-бола гаплашиб ўтиришганда: "Биринчи тўйим, биринчи кизим... ўз бошпанам бўлмагандан кейин... акамнинг ҳовлисидан тўйимни ўтказяпман", - деб кўзи намланган эди. Хўрсиниб пардани туширди.

Нилуфарнинг онаси Назимон Абдуқодирга унаштирилган, бир кун куёвнинг илтимоси билан учрашувга келди. Шаҳарни сайр қилиб, узоқ айланишди. Сўнг Гагарин боғида макнунтоллар қуюқ соя солиб турган ерда дам

ка, пиёз, гўшт, ёғ дегандек бозор қилиб, яна укасидан юбориб турди. Чор-ночор кунлар ўтаверди. Абдуқодир гоҳ келади, гоҳ келмайди. Келса ҳам ҳеч нарса билан иши йўқ, мух тушиб ухлайди. Эгни-бошини алмаштириб, ювиниб, тараниб ишига жўнайди.

- Шошманг, - деди Назми йўлини тўсиб, - уйда ҳеч нарса қолмади, рўзгор қилиб беринг болаларга...

- Ман санга итдек болалагин демаганман. Ўзинг туғдинг - ўзинг боқавер, - деди-да, кетди қолди.

Қулоққа чалинган гапларга қараганда вокзалда чиройли, озгингина, сочлари сап-сарик бир қиз билан юраркан. Қўшнилари неча қайта қўришпти. Бунини эшитиб Назмининг дили вайрон бўлди. Нима қилсин? Қаерга борсин! Бу ёғига қандай яшайди. Ростдан ҳам болани олдириб ташласинми? Етар! Ҳаммаси таом! Бу ҳолда ортиқ яшаб бўлмайди.

Эрталаб болаларни онасиникига қўйиб, туғруқхонага борди. Врач билан гаплашиб, бор дардини айтди. Лекин афсуски, шифокор уни кузатиб бўлгач, ёрдам беролмаслигини, ҳомила катта бўлиб

ишхонасига борди, тўрт бола учун нафақа талаб қилди. Бир-икки йил арзи-маган пулни олиб турди, чунки эрининг ойлиги жуда кам эмиш. Кейин нафақа ҳам тўхтаб қолди. Суриштирса, у ишдан бўшаб кетипти...

Нилуфар тикувчи чеварлар коллежига ўқишга кирди. Бу йил битиради. Наргиза бу йил ўрта мактабни битиради. Назми билан Умид ҳам шу мактабда.

Бувининг васияти билан мана бугун Болтавойнинг ўлига катта тўй-шодиёна бошланиб кетди. Лекин Нилуфар хомуш, чиройи очилмай, арзимаган баҳона билан кўз ёши қилмоқда. У дераза оша ҳовлини кузатади. Бирданига ҳаммани лол қолдириб, дадаси келиб қолсайди. Келади, ахир фарзандининг тўйи-ку, келиб қолса ажабмас. Нилуфарнинг кўнглини ғаш қилаётган сабаб шу эди. Эшитганмикинлар, эшитган бўлсалар қай ҳолатга тушдилар экан. Вой, Нилу дарров узатиладиган ёшга етдимми? Наҳотки, нечага кирди экан? Ҳа, дарвоқе, 19

Турмуш сабоқлари

Шундай бўлди ҳам. Сурнайнинг ҳазин, юракларнинг тўб-тўбигача оқиб бориб дилларни эзадиган оғир навоси авжида. Бу-айнан кизнинг туғилиб ўсган ҳовлисидан ажралиб кетиши, янги ҳаёт сари қўйилган қадам қўйи. Қизлар уза-тилиб кетаётганда охириги дақиқаларда ота оқ фотиҳа беради-ку. Қизига бахту-тахт, иқболу толе, фарзандлар тайланди-ку. "Қизим, қўшганинг билан қўша қаригин", деб ният билдирди-ку. Чиллахонадаги дуолар эса албатта ижобат бўлади. Нилуфар бунини яхши билади. Дугоналарининг тўйларида кўп марта кузатган. Шундай дақиқаларда ота қизи билан хайрлашаётганда ич-ичидан ўқисиниб қўйган. Шу бир соатга дадаси келиб туриб, берса нима қиларди. Чикиб кетаётганда рўпарасида яхши ниятини айтиб, тоғдек суянчиқ бўлиб турса, бўлмасмиди. Нилуфар кўксига бош қўйиб, ота меҳрини тўямасмиди. Бу қандай қўргилик! Бу қандай бедодлик! Дада! Дадажон, ҳозир менга керак-сиз. Ҳозир ёнимда бўлишингиз керак! Дадажон! Қаердасиз? Қаердасиз? Ох, дадажоним. Нима бўларкин? Ким унга фотиҳа бераркин? Онаси ҳам шуни ўйлаётгандир. Ким оталик кафолатини оларкан бўйнига. Ҳа, ана, катта тоғаси унинг олдида келди. Елкасидан қучиб пешонасидан ўтди. Ҳамма жим. "Қизим Нилуфархон, - деди. - Сен оиламизнинг тўнғич фарзандисан. Қизлар тақдирини азал абад шундай. Насл-насаби тоза, очик кўнглили, меҳнат-каш одамлар оиласига фарзанд бўлиб борясан. Ўша ерда яйрагин, яшнагин, тул қўйиб палак ёзгин, қизим. Бахтинг ойда-й ярқирок, толеинг қўшдай порлоқ бўлсин. Серфарзанд, сердавлат бўлгин. Ойижонинг, дадажонинг, оиланинг барча аъзоларини ҳурмат қилгин, қадрлагин, меҳнатингни аяма, қизим. Шунда ҳурмат кўрасан. Ой бахтли, олтин тахтли бўлгин, қани, омин, олоху акбар!"

Ҳамма омин деб фотиҳага қўл очди. Эрталабки келин саломдан кейин эса Нилуфарнинг чиройи тоғнда чарақлаб чиққан қўёш каби очилди. Чунки қаниотаси Болтавой амаки оёғининг тағига катта араби гилам тўшаб: "Қани, қани, она қизим, асалхон қизим, шакар қизим", деб ақин келаверди. - Ўзимнинг ойпопук қизим, кунпопук қизим, - деди-да бўйнига олтин занжир солди. Маҳкам қучоқлаб деҳқончасига бағрига босди, пешонасидан уч қайта ўтди. Нилуфарнинг юраги ота қўшгида аллақандай бир бошқача бежо ура бошладди. Илик ҳис-туйғулар томмирлари бўйлаб, кўпириб ўрмалагандек бўлди. Бутун вужуди қизиб кетгандек бўшашиб, иссиқ бағрига бош қўйди. Бир дам ўзини йўқотгандек, нур тўла коинот бағрига қўшдек учиб кетгандек, билалакар куч-мадорга тўлиб-тошгандек бўлиб қолди. Ҳа, Нилуфар умрида биринчи марта дунёда ҳеч нарса билан ўлчаб бўлмас улғу инсон-ота меҳрининг қудратини ҳис этди. У хушёр тортиб, ўзига келганда Болтавой ота ҳамон дуо қиларди: "Қизим Нилуфархон, бу ҳовли, бу уй-жойлар, иморатлар бари-барини сенки, заррача ўқинсан, ҳеч нарсани ўйлама, ўйнаб-қулиб, бахту бекам эгаси бўлиб юргин. Биз доим ёнингдамиз. Қани омин, ёшлар қўша қарисин", - деди-да бир дунё сочқилар сочди. Бир неча ойлари, йиллари давомида энди биринчи марта Нилуфар юракдан очилиб жилмайди.

Муҳаббат ТУРОВОВА

ОТАНИНГ ЎРНИ

олишди. Ҳовуз юзидан нур сочиб, очилиб ётган нилуфар гулларини кузатаркан: "Табиат мўъжизасини қаранг, гул сув юзидан очилса-я", - деди Абдуқодир ҳавас билан. У Назмининг қўлини кидди: "Оллоҳ бизга қиз фарзанд берса, исмини Нилуфар қўямиз". Назми уялиб ерга қаради.

Тўйдан кейин орадан бир йил ўтиб, Назмининг биринчи фарзанди қиз бўлди. Абдуқодир ниятига етиб, исмини Нилуфар қўйди. Нилуфар уч ёшдан ошганда Наргиза туғилди. Наргиза икки ёшдан ошганда Назми туғилди. Лекин оиланинг бу қувончли дамлари Абдуқодирни кўп ҳам қизиқтирмади. У камгап ва одамови бўлиб қолди. Назми уч гўдак орасида ўралашиб, уйда қолиб кетди. Абдуқодир вокзалда юк ташувчи бўлиб ишлайди. Иши оғир, чарчади, болалар тўпалони ёқмайди. Ҳала-говурдан боши оғрийди. Уларнинг хар-хашасидан безиб, уйга кеч келадиган бўлди, бора-бора келмайдиган одат чиқарди. Нима эмиш, юк туширипти, жавобгарлиги унинг бўйида, тепасида қараб турмаса бўлмас экан. Назми нима қилишни билмас, эрини хафти-лаб кўрмас, уч қизни едириб, ичириб, кирини ювиб ўтирарди.

Жанжал Назмининг навбатдаги ҳомиладорлигидан бошланди. "Итдек учта қизни туғдинг, менга тўрттинчиси керакмас! Бор, олдириб кел!" - деди. - Вой, бу нима деганингиз?

- Гап шу, бўлмас лаш-лушингни кўтар, йўқол уйинг! Қизларнинг ким бўларди! Ўзингга ўхшаган аммамнинг бузоғи бўлиб юради-да, мани соғлим ўзимга керак, билдингми! Йўқот дедим, йўқот!

У хотинининг юзига тарсаки тортиб юборди. Онасига ёпишиб, чинқириб йиллаган қизларини тепиб, итариб чиқиб кетди. Уввос солиб йиллаётган она болалар додлаганича қолаверди. Шу кетганча дом-дараксиз ўн кунча йўқ бўлиб кетди. Ўзи-ку майли-я, қотган нон еса ҳам кунни ўтади. Мана бу кичкин-тойларга увол эмасми, у ўйлай-ўйлай қайнонасининг олдида боришга аҳд қилди. Ўғлини инсофга қақаришни, рўзгорга қарамай қўйганини ётиги билан тушунтирди. "Рўзгорни эпполмаган, эрни йўлга соломлаган ношуд келин!" ни алдаб: "Сабр қилинг, болам. Инсофини берсин, "Сабр таги сарик олтин", дейдилар. Агар олдимга келса, уришиб қўяман. Эр-хотиннинг уриши - дока рўмоннинг қуриши. Ҳали ярашиб, ахил-инок бўлиб кетасизлар", - деб узоқ насихат қилди. Қуруқ насихат билан қорин тўярмиди. Болаларга сутми, печенеми, шакарми, нима керак бўлса, Назмининг онаси укасидан бериб юборадиган бўлди. Охири қозон қайнатишнинг иложи бўлмади. Онаси картош-

қолганини, бу жуда хавфли эканини айтди. Назми сувга тушган мушукдек шўлпайиб, онасиникидан болаларни олди-да, уйига қайтди. Кун бўйи қўли ишга бормади. Ўтириб ҳам йиғлади, туриб ҳам йиғлади. Томоғидан овқат у ёқда турсин, сув ҳам ўтмади. Одатдагидек, бугун ҳам у келмади. Ҳа, ўша ўйнашини бағрига олиб, тансиқ таомлар, ширинликлар билан меҳмон қилиб, кайфу сафода вақтичоглик қилаётгандир...

Орадан тўрт ой ўтгач, у пахлаводдек ўғил кўрди. Унга Умиджон деб от қўйди. Чилласи чиққач, онасининг уйига қайтиб кетди. Ҳовлининг паст томонидаги биридан-бирига кириладиган икки хонали чоғроққина уйни унга бўшатиб беришди. Онасининг кўнглини кўтаришга, ҳар томонлама ёрдам беришга интилади. Тоғанини қўзига илинади. Набираларини эркалайди, йилгаса овутади, бағрига босади. Бир кун гирт маст ҳолда Абдуқодир келган эди акаси уйга киритмади. "Ичмаган пайтингизда келинг, бир гаплашиб олайлик, куёв!" - деди акаси. У дарвозани ёпиб ичкарига кириб кетди.

Назми бадий буюмлар фабрикасига ишга кирди. Тинч, осуда яшаётган кунларининг бирида онаси бетоб бўлиб қолди. Юрак хуружи авж олди-ю касалхонага ётқизишди. Беҳол, бемажол ётаркан, ўйлагани фақат Назми эди. Ўғлидан хотиржам, уйли-жойли, хотин, болачақаси билан тинч-тотув яшамоқда. Назмининг тақдирини нима бўлади? Тўрт болани жойлашининг ўзи бўладими? У хаёлга берилди. Бир кун узоқ қариндоши Болтавой ака: "Шу неваранг катта бўлса ўзим келин қиламан. Гап битта, худо шохид", - деди астойдил. Ҳозир бемор шунини эслади. "Гапимни эшитинг, - деди ака пичирлаб ёнида ўтирган ўғли билан Назмига қараб: - Нилуни Болтавойнинг катта ўғлига берасан, уни жойи ўшат". Орадан бир ой ўтгач, у бандаликни бажо келтирди. Акаси она тепасида: "Онажон, тинч бўлинг, Назми ҳам, болалари ҳам менинг бағримда бўлади. Уларни ҳеч нарсага зор қилиб қўймайман", - деди.

Ойлар кетидан ойлар, йиллар кетидан йиллар бир-бирини қувалаб ўтаверди. Назми ҳужжатларни тўғрилаб, эрининг

га қиряпти-я!" - деяётгандирлар. "Шу ёшгача битта қўйлақ қилиб бермади, битта пайпоқ олиб бермадим, мен ҳам ота бўлдимми, энди қайси юз билан бораман", - деб сиқилаётгандирлар. Нилуфар ақли, мулоҳазали қиз эди. Ушанда дадаси келганда тоғаси уйга киритмай дарвозани ёпиб олганда роса хафа бўлган, дадасига ачиниш кетган эди. Бир томондан ўйласа ота бўлиб нима қилиб берди. Ойда, йилда бир марта кўрай демаса, фарзандларим очми, тўқми, кимнинг эшигида сарғайиб, қандай яшяпти демаса. Қайсидир бир сомапазнинг ўчоғига олов ёқиб, бир тоғора пиёзни тўғраб бераркан. Танدير атрофини супириб-сидириб, гоҳи кунлари ўчоқ панасига ўтиб тунаб ҳам қоларкан. Шу зайл кунлари ўтаркан. Онам миқ этмайди, дарди ичиди... Бирор марта дадамни ёмонламайди...

- Нилу, ҳой Нилуфар, намунча хаёлга берилдинг, нимани ўйлаяпсан? Ҳаммаси зўр-ку, қарагин, дугонаси Гулнора унга бир пиёла чой тутиб чалғитмоқчи бўлди. Ҳозир чой ўтармиди...

Шу пайт катта кўчанинг бошидан қарнай-сурнай, ногоранинг гўмбур-гўмбур тарақлаб, чалиб келаётган садолари еру-қўни ларзага солди. Ўнлаб болалар "Куёв келди! Куёв келди!" деб бақиршиб дарвоза томон югуришди. Мезбон эркақлар қўчада бир қатор саф тортишди.

Нилуфар эса қўзи жиққа ёшга тўлиб, дадасини кўз олдида келтиради. Ҳовли тўла одам. Тоғалар, амаки-ю ака-укалар, жиянлар, ҳаммалари елиб-югуриб, куёвни обрў билан қутиб олиш ҳаракатида. Фақат битта одам йўқ. Энг керакли, қиз-

Маълумки, газетанинг мухлисбонлиги ундаги мавзуларнинг долзарблигига боғлиқ. Шу маънода Наманган шаҳрида чоп этилаётган «Маърифат гушани» газетасидаги «Кескин фикр», «Ойна», «Мушоҳада», «Оҳанграб», «Сабоқ» сингари руқиялар ўқувчининг дунёқарашини, тасаввурини ўзгартириб, ортидан эргашти-

ради. «Саломатлик» руқияда берилаётган мақолалар эса айниқса уй бекалари учун айни муддаодир. Шунингдек, ишдан чарчаб келган мухлис «Рангин дунё», «Тафаккур», «Табассум» руқияларидаги ижод намуналарини ўқиб, кроссвордни ечиб мазза қилади. Қуйида ушбу газета саҳифаларидан ўрин олган бир ибрат-

Ҳаёт ташвишлари ва қувончлари

ли воқеани эътиборингизга ҳавола этарканмиз, касбдошларимизга ижодий муваффақиятлар тилаб қоламиз.

хон турмуш ўртоғининг соғлиғи ҳақида қайғуриб, гулчиликни ўз ҳолига ташлаб қўйди. Қўшниси эса фақат гулчилик ҳақида ўйлар, бетоб қўшнисини ҳаёлига ҳам келтирмасди.

Бир маҳаллар икки тагина нонга пул тополмаган Исматулла бугун «Исматулла бой»га айланди. Улар энди бозорга чиқмас, харидорлар уйига келишар, иссиқхонада мардикор ишлашарди. Кўримсиз ўйлари ўрнида икки қаватли қоша пайдо бўлди. Велосипедни ҳам орзу қилолмайдиган Исматулла сўнгги русумдаги машина олди. Юрак ўйноғи дардидаги мубтало бўлган қўшнисини икки нон билан ҳам йўқламади. Қирқ туп атиргулни қайтаришнинг ку, ўйламасди ҳам.

Абдурахмон ака аста-секин тузала бошлади. Кўчага чиқди. Шу пайт тез келатган машина кўчини чангитиб ўтиб кетди. Абдурахмон ака устбошидаги чангни қоқар экан, хотини Раънохон бу Исматулла эканлигини, бугун ресторанда дўст-ёрларига зиёфат қилаётганлигини зиёфат

қилаётганлигини айтиб қолди. Сўнг эрини уйга бошлади.

...Тун ярмидан оғиб қолганида қўшни ховлидан лопиллаб чиқаётган алангдан кўрган Абдурахмон аканинг юрак ўйноғи ҳам тўхтаб қолди. «Балки ёмон туш кўраётгандирман», деб юзига шاپатлаб кўрди. Лекин бу туш эмасди.

Уйига ўт кетганини эшитган Исматулла хотинига ҳам қарамай тезликни ошириб, ховлисига ошди. Бир офатнинг устига иккинчиси қўшилди. Исматулла шошдан машинасини маҳаллага кираверишдаги симёғочга уриб олди, машина мажажанди...

Кулга айланган қўшнисининг ховлисига кирган Раънохон ёнғиндан омон қолган қирқта атиргулдан қаламча олди...

Умиди йўлчиёва.

ҚИРҚ ТУП АТИРГУЛ

Абдурахмон акани маҳаллада ҳамма яхши танийди, хурмат қилишарди. У эрининг ишбилармонлиги, кекса-ю ёшга яхши муомала қилиши билан шундай иззат-эътиборга эришган. Абдурахмон ака кўни-қўшниларга жуда эътиборли.

У ота касбини давом эттириб, кам бўлмади. Ота эса унга гулчилик билан шуғулланишни ўргатган эди.

Ҳар сахар бозорга қучоқ-қучоқ оқ атиргуллар олиб бориб, кўтарасига сотиб, мўмай пул олиб келатган Абдурахмон ака бир кун тасодифан ён қўшнисининг суҳбатини эшитиб қолди.

Эрини ишга кузатётган хотини:

- Дадаси, нонга пул ташлаб кетасизми? - деди.

- Уйдаги борини амаллаб туринглар. Йўлкирага яраша пулим бор, холос, - деди эр.

Қўшни аёл негадир мунгайиб қолди.

Бу суҳбатни эшитган Абдурахмон аканинг ичидан бир нарсаси узилиб кетгандек юраги ачишди.

- Раъно, - деди у рафиқасига, - уйдаги озиқ-овқатдан қўшниси Исматулланингкига чиқариб юбор, у бечора бешта боласи билан қийналиб қолди, чоғи.

- Ўзим ҳам шу ҳақда айтмоқчи бўлиб юргандим. Шундай қилганимиз яхши. Лекин, - у бироз ўйлаб давом этди, - «Кўлдан берганга қўш тўйма», деган гап бор. Сабоҳатларни кинга айтганларингизни чиқараман. Аммо барибир турмушларида ўзгариш бўлмайди. Битта эри ишлайди. Болалари энди кўзга кўринди. Агар рози бўлсангиз, қирқ-эллик

туп атиргул берсак, парваришини ўргатсак, ўзларини тиклаб олишар, кўчларидан бизга ҳам қайтаришар...

Абдурахмон ака билан Раънохон қўшниларига қирқ туп оқ ва қирмизи атиргул кўчларини олиб бориб, унга қандай қараш ҳақида тушунча беришди.

Орадан бирмунча вақт ўтиб, Исматулла етиштирган атиргуллар ҳам бозор юзини кўрди. Қўлига пул тушган Исматулла ҳақиқий гулчига айланди. Иссиқхонасини кенгайтириб, бошқа гуллардан ҳам етиштира бошлади. Бозорда энди Абдурахмон аканинг гуллари эмас, Исматулланинг гуллари «ўтадиган» бўлди.

«Иссиқ жон» деганларидек, тўсатдан Абдурахмон аканинг соғлиғи ёмонлашиб, иссиқхонага яқинлашолмай қолди. Раъно-

КўПНИНГ РИЗҚИ ШИРИНДИР

Абдуваҳоб Усмоновни Қуруққайрағоч қишлоғида ҳамма танийди. У диний билимлардан ҳам анчагина яхши хабардор. Меҳмонни жуда яхши кўради. Ҳамиша тансиқ таомлар билан меҳмонларни сийласан, дейди.

Бир гал шундай бўлибдики, бозордан таърифи кетган 95-қўқ чойдан сотиб олибди. Уни уйга олиб келиб қараса, кўзига қўйқими кўпга ўхшаб кўринибди. Дарров галвирини олиб чиқиб, чойни элаб, унинг йиригини яъни дурини ажратиб олибди. Уни меҳмонлар кел-

са, ўз қўлим билан дамлаб бераман, дея олиб қўйибди. Фалвирдан ўтган чойнинг майдасини эса рўзгорга бўлаверди, деб хотинининг қўлига тутказибди.

Шу кун меҳмон келиб қолибди. Уй бекаси овқатга уннаб юрганида, Абдуваҳобнинг ўзи меҳмонга бир таъриф чой дамлаб, дея чойнакни уч марта чайқаб, унга сараланган чойдан солиб дамлабди. Албатта меҳмондан мактовни кутибди. Аксинча

меҳмон чойни ичиб кўриб, лабини буриштирибди.

Чойнакдаги чойни тўкиб ташлашиб, хотини рўзгорга ишлатиш учун берилган чойдан чойдамлаб, олиб кирибди. Бу чойнинг таъми бутунлай бошқача экан. Иккаласи ҳам чойдан ичишиб, хузурланишибди.

Қўпчиликнинг ризқи барибир ширин бўларкан. Қўпчиликнинг ризқи қийилган насибадан албатта хосият қочаркан.

Комилжон НИШОНОВ,
Андижон шаҳри.

Ҳар гал ўзим туғилиб ўсган юртга яқинларимни кўриш учун йўлга чиққанымда ҳамроҳим ҳақида ўйлайман. Сабаби, йўл узок. Йўлдошим сергап, қувноқ бўлса олис йўл билинмайди. Аксинча бўлса, зерикасан киши.

Яқинда уйга отланганимда автобусда бир ёшгина қиз билан ёнма-ён ўтириб қолдим. Қиз негадир мен ёнига келиб жойлаша бошлаганимда ҳам қайрилиб қарамади. Қўлимдаги сумкаларни жойлаштириб бўлгач, секин ўридикқа ўтирдим.

Автобус кўзгалди. Қизгина

БОШИ БЕРК КЎЧАДАМАН

эса ҳамон жим. Маълум вақтдан сўнг кўзини автобус ойнасидан узмаган кўйи «уф» дея оғир хўрсинди.

- Худога шукур қилинг, синглим, - дедим гўё шу билан уни суҳбатга тортмоқчи бўлгандай. Қизгина энди менга қайрилиб қаради. Унинг чехраси сўлгин, нигоҳи мунгли. Нимадандир сиқилаётганини англадим.

- Уйга қайтаясизми?

- Ҳа. Шу билан яна суҳбатимиз узилди. Аммо бу узокқа чўзилмади. Касбим сабабми, у билан тезда тил топиша олдим.

- Ўтган йили - умримнинг йигирманчи баҳорида ҳаётимни остин-устун қилиши мумкин бўлган таъқиб гирдобига тушиб қолдим. Шу-шу унинг исканжасидан халос бўлишга кучим етмаяпти. Эҳтимол ожизлик қилаётгандирман. Нима бўлганда ҳам ўша оғриқ юрагимни кемирапти. Ушанда бир йигит билан танишгандим. Аввалига шунчаки дўстлик деб ўйлаганим вақт ўтиб муҳаббат билан боғланди. У мени орзулар томон бошлаётгандек эди, гўё. Бахтли эдим, на-эдимда. Ҳамма нарсани унинг кўзи билан кўра бошладим.

Муҳаббатнинг борлигига ишончим ортарди. Афсус, бу бахтли онлар поёнига етмаслигини ҳарчанд истамай, барибир саробга юз тутдим. Негаки, у қилган изҳорлар, ишқий дил розлар кўзимни басир қилиб қўйган экан. Йигит билан муносабатларимиз қалинлаша борди. Аммо унинг шахсий ҳаёти, кечмишини, ҳақиқатни билганимда эса кеч эди. Чунки қалбим аллақачон ўша йигит ишонтирган бахтга асир бўлганди.

- Мен сизни қафтимда кўтариб юраман. Ҳали энг ғўзал бахтни сизга ҳада этаман. Сиз меникисиз ва меники бўлиб қоласиз.

Унинг бу гаплари ҳамон қулоғим остида жаранглаб, азоб берапти. Нахотки инсон болаши шу қадар тубанликка борса, деб ўйлаб қоламан. Биласизми, опа, - кўзига қалққан ёшни яширишга уринади суҳбатдошим, - менга шу тахлит дил изҳори қилиб юрган, кўнглимни овлаган йигитнинг

оиласи, ширингина фарзанди бор экан. Бунинг эшитган куним вужудим титради, дунёга сизмасдим гўё. Ушанда англадимки, ҳақиқий севиб қолганлар бежиз деовнадек бўлишмас экан. Дугоналарим кимнидир севиб қолиб, унинг бепарволигидан қуйинса қулардим. Мана, энди ақлим тол. Севиш шу қадар ўйинчоқ туйғуми? Севгини ҳам қўя турайлик, бир одам ҳаёти, тақдири, кўнгли нахотки шунчалик қадрсиз бўлса? Миямни кемираётган бу тахлит саволларга жавоб топишга ожизман. Бировнинг бахтига зомин бўлиб ҳаётда хотиржам яшай олмаслигим ҳақиқат! Ахир унинг турмуш ўртоғи ҳам мендек ожиза-ку!

- Хотинимга заррача кўнглим йўқ! Ота-онамнинг раъйини қайтаролмай уйланганман.

Энди шу кўйи яшашга мажбурман, - барчаси ойдинлашгач, ўзини оқламоқчи бўлиб айтган гаплари шу бўлди унинг. Мен эса унга нисбатан нафратимни зўрга жиловладим. Бунда аёлнинг нима айби бор? У ҳам не-не орзумидлар билан оила қўрган. Бахтли бўлишни истаган-ку, - деб ҳайқиргим келди унга қарата.

- Опажон, - у намланган кўзларини рўмолчаси билан артаркан, менга юзланди, - биласизми, баъзида ота-оналаримиз билиб-билмай йўл қўйган хато учун биз - фарзандлар жавобгар бўлиб қолаётгандекмиз. Биламан, ҳеч қайси ота-она фарзандига ёмонлиқни раво кўрмайди. Аммо ростданда кўнгли билан ҳам ҳисоблашиб кетмакка ўхшайди назаримда. Ахир бутун ҳаётини, тақдирини бирга боғлаётган инсонлар кўнгли бир-бирига талпинмаса, фожиали қисмат шу эмасми? Мен ўзимга ачинаётганим йўқ. Оғринаётганим ўша муштипар аёлнинг тақдир эди. У энди эрининг мана шу тахлит хиёнатлари заволида яшашга маҳкум. Тўғри, инсон кўникишга мажбур. Аммо аёл кўникаётган тақдирга нега эркакнинг бардоси етмайпти? Эркак нега ўзига юпанч ахтариб кўчага талпиняпти? Ишонасизми, менга туну кун тинчлик бермаётган бу саволлар оддий ҳақиқатдир эҳтимол. Аммо унинг ортидаги тақдирлар, қисматлар эса ачинарли. Мен ҳаётимга кириб, кўнглимни пуч ёнғоққа тўлдирган ўша йигитни кечирарман. Аммо кўнглим-чи? Уни қандай қўндрай бу қисматга? Энди қалбимнинг бир буржиди ана шу азобни кўтариб яшайман. Худодан сўраганим эса ҳеч кимнинг қалб кўзи кўр бўлмасин!

Қизгина кўзига қўйилиб келган ёшни яшириш учун бўлса керак, мендан нигоҳини олиб қочди. Мен эса унинг миктигина жуссасига сингиган бу изтироблар тезроқ унутилишини чин дилдан истаб қолдим.

Барно МАДАЛИЕВА

баланд бўлганлар Муштарий сайёраси таъсирида бўладилар. Улар масъулиятни чуқур ҳис қиладиган инсонлардир. Ўзларига ишонадилар, севгига ва дўстликка садоқатлидирлар. Кўпгина ҳолатларда улар бахтли никоҳга эришадилар ва қайноқ муҳаббат билан яшайдилар. Лекин баъзида олов билан ўйнашиб қўйганларини ўзлари ҳам билмай қоладилар. Бундайлар соғлом ва баҳодир фарзанд кўрадилар. Қалбининг қайноқлиги туфайли ҳаётда кўп нарсаларга эриша оладилар. Уларнинг душманлари ҳийла-найранг ишлатиб, жабру-жафога дучор қилиш ҳаракатида бўлсалар-да, деярли шикаст етказмайдилар, ҳасад ўтида қовуриладилар. Албатта уларда олдинни кўриш ва касб маҳорати устун бўлади.

Ўрта бармоқ бўртиги баланд бўлса, Зуҳал сайёрасининг таъсирида бўладилар. Маълумки, Зуҳал сайё-

ҳомийлигида бўладилар. Бундай инсонлар илмий ишларга, савдо-сотиққа иштиёқманд бўлиб, йўқни йўндиришга мойилдирлар. Ўз турмуш ўртоқларини бир умр мамнун эта оладилар. Фарзандлари кўп кўнгли кенг инсонлардир. Кўпинча игво-бўхтонлар қуршовида қолсалар-да, руҳан тушкунликка берилмайдилар. Ўзларини қийнаётган муаммоларни ичларига ютиб, шикоятсиз яшашни маъқул кўрадилар. Ўзлари гарчи эпчил бўлсалар-да, ёлғиз яшашни хушлаб қоладилар. Ҳаммага ҳам ишонавермайдилар. Лекин севги ва садоқатли турғун эмас. Баъзида севги ва садоқатни арзонгина бой бериб қўядилар. Ўзлари бундан ачинмайдилар.

Энди кафтларингиздаги чизикларга, бармоқларингизни узун ёки қисқалигига, йўғон ёки ингичкалигига, юмшоқ ёки қаттиқлигига эътибор беринг.

Бармоқ ва қўлларнинг калталиги кўпгина нарсаларга асоссиз хулоса чиқариш ва тор фикрлашдан нишондир. Бармоғи қалта одамлар одатда майда-чўйдалар билан банд бўладилар. Ҳаёт лаззатини тотиш уларга камдан-кам ҳолатларда

Рухият сирлари

Ингичка ва эгиловчан бармоқлар таъсирчанлик, мушхоҳадага берилувчанлик белгисидир. Улар ёрқин истеъдод эгалари бўладилар. Бошқаларни ҳам руҳлантириб, яхши ишларга шайлантира оладилар. Оилада ҳам барчага меҳрибондир. Бировга хусумат сақлашни билмайдилар. Рақибларга ён бериб, ўз ишларини пухта бажара оладилар. Беъмани тортишувлардан наф йўқлигини тушунадилар. Шундай бўлса-да, уларни рақиблари доимо таъқиб қилиб турадилар. Барибир хассослик уларда устундир. Яхшилик билан муаммолар туғунини ечишга интилиб яшайверадилар. Афсуски, бундай инсонларга кўпинча ингичка ва гўзал аёллар ҳамроҳ бўладилар. Ҳаётда шу боисдан жигарлари хун бўлиб яшайдилар.

Қаттиқ бармоқли инсонлар самимий ва адолатлидирлар. Улар бошқаларнинг оғирини енгил қилишдан лаззат оладилар. Қийинчиликлардан қўчимайдилар. Файрат-шижоат отига миниб, ном чиқара оладилар. Майда гапларга эътибор бермайдилар. Аммо адолатсизликни кечира олмайдилар. Умри олишувлар билан ўтади. Ҳар доим ҳам ғалабага муяссар бўлавермайдилар. Барибир эркин фикрни хуш кўриб, ўз йўлидан чекинмай яшайверадилар. Баъзан дағал ва қўрсликлари билан энг яқин кишиларини ҳам хафа қилиб қўядилар. Оилавий ҳаётлари ҳам бир текис кечмайди. Топиш-тутишда ҳам унчалик ривож бўлмайди. Асабийлашувдан юрак хасталигини орттириб олиши кузатилади. Қайсарлик уларнинг қон-қониди бордир. Бундай инсонларнинг камдан-кам одам тушунадилар.

Бармоғи юмшоқ ва ингичка бўлганлар ёки пўрсиллаган бармоқ эгалари укувсиз бўлуллар. Улар ёлғон гапни бўрттириб гапирар оладилар. Шундай бўлса-да, уларда яхши яшашга интилиш кучлидир. Ҳар қандай йўл билан ишни ўз фойдасига ҳал қилишга моҳир бўлуллар. Бошқаларнинг эътирозига унчалик эътибор бермайдилар. Айтган гапларидан тона оладилар. Омадлари юришса, ҳеч кимни танимай қолишлари ҳеч гап эмас. Улар оилада ўта тежамкор ва хасталикка мойил бўладилар. Бировларнинг қадрига етиб, ардоқлашдан йироқдирлар.

Энди кафтдаги чизикларга эътибор қилинг.

Билак томондан бошланган чизик қанчалик чуқур ва узун бўлса, умрининг узоқ ва хосиятли бўлишидан нишондир. Бундай инсонлар ҳалол йўл билан оила тебратувчи бўлул. Бошқаларга беминнат яхшилик қила оладилар. **Синчалоқ бўртигидан бошланган чизикнинг** шохсимон чизикчалари қанча кўп бўлса, бу серфарзандликдан, бағри кенгликдан ва донишмандликдан нишондир. Бундай касб соҳиблари камбағалликка ҳам ўзларини бахтли санайдилар ва барчага меҳрини зиёда сақлайдилар. Ўқиб-ўрганишдан ҳеч орият қилмайдилар. Бошқаларга берган ваздаси устидан албатта чиқадилар. Ёлғон сўзламайдилар.

Башоратчилар, фолбинлар юқоридаги ҳолатлардан келиб чиққан ҳолда инсонларнинг тақдири ҳақида башорат қила оладилар.

Комилжон НИШОНОВ тайёрлади.

ТАҚДИР КАФТГА ЁЗИЛГАНМИ?

Қадимий авлодларимиз одамлар кафтга қараб, башорат қилишни жуда яхши билганлар. Албатта бундай ишлар билан мунажжимлар, фолбинлар ва ақли доғиш кишилар шуғулланганлар. Бундай башоратлар айниқса, яхши дўст, оқила турмуш ўртоғи, аҳдида содиқ ва вафодор инсонларни топишда қўл келган. Қолаверса, ҳаётда ўз севгилисига етишга оладими ёки йўқми? Севгилиси яхши кўрадимиз ёки шунчаки ошиқ бўлганми? Ана шундай саволларга бармоқларга ва кафтдаги чизикларга қараб жавоб топишган. Хатто ёш оилалар қандай фарзанд кўришларини беҳато айтиб беришган. Ана шу боисдан кафтни тақдир ойнаси дейишган.

Бироқ кафтга битилган тақдир сирларини очмоқ ва ечмоқ учун коинотни юлдузларнинг инсон тақдирга боғлиқ жиҳатларини чуқур билмоқлик лозим.

Мунажжимлар бош бармоқни Зуҳра сайёраси билан боғлиқ деб ҳисоблаганлар. Демак, бош бармоқ бўртиги баланд бўлса, юксак севгидан, гўзалликдан нишондир. Бундай инсонлар соф севгиси билан ажралиб турадилар. Хиёнатни билмайдилар ва яхши эр ёки яхши хотин сифатида ўз бурчларига бир умр содиқ қоладилар. Бундайлар санъатга, гўзалликка иштиёқманд, ширинсўз бўладилар. Албатта ҳаёт чигалликлар уларни четлаб ўтмайди. Қалби беғубор бўлгани учун уларга панд берувчи каззоблар, тухматчилар учраб туради. Бундан улар кўпдан-кўп азоб чекадилар. Шунга қарамай, Зуҳра сайёраси гўзаллик тимсоли бўлиб қолаверади ва бундай инсонларга бахт-иқбол, гўзаллик инъом этаверади. Бош бармоғининг бўртиги баланд бўлган инсонлар кўпларга бахт истовчи бўладилар ва кўпроқ қиз фарзанд кўрадилар.

Кўрсаткич бармоғининг бўртиги

раси Куёшдан ва Ердан энг олисдаги сайёрадир. Шу боисданми, ўрта бармоқ бўртиги баланд бўлганлар, ўзларининг бахтини кечроқ топадилар. Эътиёткор бўладилар ва мақсадга интилишдан чарчамайдилар. Ақл-заковат бобида ҳам бошқаларга ўрнак бўла оладилар. Молдавлат топишга ҳам моҳирдирлар. Ҳар бир ишни пухта ва ўз вақтида бажаришни хуш кўрадилар. Шундай бўлса-да, ҳаётда кўпинча шубҳа-ғумонлар, тушкунлик ҳолатида бўладилар. Баъзан тўғри қабул қилишга ожиз бўладилар. Қийналиб тогганларини осонга елга соvuриб юборишлари ҳам мумкин. Қаттиқ меҳнатдан эзилиб, баъзан жигарлари хун бўлиб яшайдилар.

Номсиз бармоқ бўртиги баланд бўлса, Шамс яъни Куёш сайёраси таъсирида бўладилар. Бундай инсонлар билимдон, зийрак, садоқатли ва ишончли одамлардир. Улар шоир ва донишманд одамлар бўлиб, кўнгли нозиклиги билан ажралиб турадилар. Кўпинча турмуш ўртоғи танлашда янглишадилар. Турмуш қуришда уларга албатта мунажжимлар тавсисини олиш маслаҳат берилади. Бундай инсонлар ҳаёти давомида азобли меҳнат билан машғул бўладилар. Касалликлар уларга тезроқ илашади. Шунга қарамай, обрў-эътибор топа оладилар. Кўпчилик инсончини қозониб, бошқаларга меҳр бера оладилар. Ҳаёлот олами кенг бўлгани учун ўзларидан ажойиб таъсирот қолдирадилар. Асло ва асло душманларига таслим бўлмайдилар.

Синчалоқ бармоқ бўртиги баланд бўлган инсонлар Уторуд сайёраси

насиб этади. Топиш-тутишларида ҳам барака камроқ бўлади. Лекин ўзларини донишманд деб биладилар ва бошқаларга ақл ўргатишга устоамондир. Шахсий ҳаётларида кўпинча оқил ёки оқила инсонлар билан турмуш қуришлари кузатилади. Кўпроқ ўғил фарзанд кўрадилар.

Бармоқлари узун, текис ва чиройли кишилар тартиб-интизомга мойил, истеъдодли ва мулоҳазакор бўладилар. Улар ҳаётда ўз бахтларини топа оладилар ва бошқалар ҳам уларни тушунадилар. Ўз истеъдодлари билан ёшлиқдан ноқ обрў-эътибор топиб, кўпчиликка таниладилар. Рўзғорни ҳам маҳорат билан тебратар оладилар. Уларнинг салбий жиҳатлари шундайки, кўпинча ноўрин тушкунликка тушиб, азоб чекадилар. Бундай паллада уларни ишонтириш жуда қийин. Гам-ташвишлар қуршовида осонгина касалликни орттириб олганини билмай қоладилар. Лекин умуман олганда ҳаётлари ширин ва мазмунли кечади.

Йўғон бармоқли кишилар меҳнатсеввер, файратли ва шикоятли бўладилар. Тангри уларга гарчи истеъдод бермаган бўлса-да, қаттиқ меҳнат билан кўп нарсаларга эриша оладилар. Бошқалар олдида тиллари қисқиб бўлмайди ва саховатда ҳам беназир инсонлардир. Бундай инсонлар баъзида бошқаларнинг ҳаёлига келмаган янгликларни кашф қила оладилар. Лекин бу билан мақтанишни, ўзининг ишини кўз-кўз қилишни хушламайдилар. Оиласига, дўстларига садоқатлари баланд ва содда-жўн бўладилар. Файратлари ҳамиша жўшиб туради. Бошқаларга берган ваздаси устидан чиқадилар. Гина ва кек сақламайдилар.

ДАРДЛАР ҲАМ НАМОЁН...

Инсон қўлининг ҳарорати, тери ранги ва ҳолати ҳам уни қандай касалликлар безовта қилишини аниқлашга ёрдам бериши мумкин экан. Қуйида келтирилган фикрлар тўла илмий асосга эга ва тадқиқотлар натижалари билан исботланган.

-Кафтларнинг доим терлаб юриши кучли безовталик ҳолати ва руҳий зўриқишлардан далолат беради; **-Кафтлар нам, тери**

рангпар, қўллар совуқ - вегетатив асаб тизими ва қон томирлари тонусини меъёрлаштиради туриш жараёни издан чиққанини билдиради; **-Бармоқлар ва тирноқлар совуқ, кўкимтир рангда бўлса,** қон айланиши бузилганини англатади. Қандили диабет ва юрак етишмовчилиги бунинг асосий сабаби бўлиши мумкин; **-Кафтнинг орқа томонида жигар ранг доғларнинг пайдо бўлиши** ичаклар фа-

оляти бузилганини, сафро туриб қолганини англатади. Шундай доғларнинг кескаларда учраши эса ёш билан боғлиқ жараён бўлиб, терида меланин моддаси ишлаб чиқариш камайгани боис юз беради; **-Қуруқ, иссиқ кафтлар** сурункали ўпка касалликларини, масалан ўпка сили билан оғриган кишиларда учрайди; **-Кафтларнинг сабзи рангга кириши** жигар яллиғланишида юз беради. Ёш бола-

ларда эса цитрус меваларга аллергия бўлса, тери шундай рангга кириши мумкин;

-Терининг бўғимлар атрофида сарғиш ранг олиши ўт копи, ошқозон ости беэи ва сурункали жигар хасталиклари туфайли рўй беради;

-Кафтнинг орқа томонидаги вена томирларининг кўқариб, шишиб чиқиши юрак етишмовчилиги, юрак клапанлари фаолиятининг бузилиши ва тромбофлебит оқибатидир;

-Қўллардан бирининг тез-тез қалтираши Паркинсон касаллиги бошланггани-

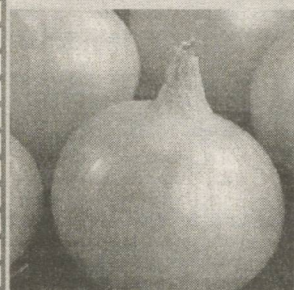
дан, мия фаолиятининг неврологик бузилишларидан дарақ беради;

-Иккала қўлнинг қалтираб туриши руҳий безовталик ва невроз туфайлидир; **-Қўлларнинг увишиб қолишига** темир моддаси етишмовчилиги камқонлиги, кальций етишмаслиги сабаб бўлади;

-Тирсак атрофи терисининг қуруқлаб қолиши таънада ёғ алмашиувининг бузилиши, А ва Е витаминлари етишмаслиги оқибатида юзага келади; (Давоми 15-бетда)

ПИЁЗ - МАЛҲАМ

Қизчам 2-3 кундан бери "қўзим оғрипти", деб тез-тез хархаша қилар, ухлаб турганда эса кўзчалари бир-бирига ёпишиб қоларди. Мен пахтали илик сувга ботириб олиб, кўзчаларини ювиб очардим. Ушанда ишхонага вазирликдан текшириш

келаяпти экан, деган гап борлиги учун ишларимдан ортмасдим. Докторга боришга вақт топмасдим. Яқшанба кун онамларникига шаҳарга кетдик. Мен компьютер билан машғул эдим. Қизчам қўшни хонада жияним Зухра билан ўйнаб ўтирар эди. Бир оз ўтиб қўшни хонага қизчамнинг олдига чиқдим. Карасам, қизчамнинг ўнг юзи кўкариброк турибди. "Нима бўлди?" - деб сўрасам: "Юзим билан йиқилиб тушдим", деди. Тезда ўзим шифобахш деб билган пиёзни қирғичдан чиқариб, бўтқасини кўкарган жойига суртиб қўйдим. Қизим чалқанча ётар, қўзим ачишаяпти деб йиғларди. Қўзинг ачишаётган бўлса, қўзингни юмиб ол, дедим. У кўзчаларини юмиб олди. 15 дақиқа ўтгач, пиёз бўтқасини олиб ташладим. Кўк доғ йўқолиб тери аввалги ҳолатда турарди. Орадан 3 кун ўтиб, хўжайиним шамоллаб йўтала бошлади. Тезда пиёз сувидан 1 ош қошиқ ичирдим. 2 ош қошиқдан сўнг йўтал пайсиди. Шунда мен хурсанд бўлиб: "Пиёз қандай шифобахш-а. У кунни Махлиё ҳам юзи билан йиқилиб кўкарганда пиёз билан доғини йўқотдик", дедим ва бирдан қизим яқшанбадан бери кўз оғриғидан шикоят қилмаётгани ва эрталаблари кўзлари ёпишиб қолмаётганлигини эсладим. Демак, пиёз унинг кўзчаларини ҳам даволаган экан-да.

Бежиз катталар: "Пиёзнинг аччиги кўзга даво", «Пиёзда ҳикмат кўп», дейишмаган экан.

Замира БОЗОРОВА,
Навоий вилояти, Навбахор тумани,
А.Қаҳҳор номли 1-сон мактаб ўқитувчиси.

ЎЗИМДА СИНАБ КЎРДИМ

Беморлар кўп уқоллар олганидан кейин уқолнинг ўрни қотиб қолгани ҳақида шикоят қилишди. Бундай пайтда шундай муложа қилса яхши бўлади.

Мен уқолни қотган жойига бинта пахта ёғини шимдириб, қўйиб, устига салафан қорғозни ёпиштириб ёрдамида ёпиштириб қўйдим. Ана шу муложагани 2-3 кун такрорладим. Шунда жойи юмшаб, ҳеч нарса қолмади. Фақат бунини ўтказмай қўллаш лозим.

Зухра ЯКУБОВА,
Самарқанд вилояти, Гўзалкент кўргони.

ДАРДЛАР ҲАМ НАМОЁН...

(Давоми. Боши 14-бетда)

- **Кафтини орқа томонидан вена томирларининг тарвақайлаб кўриниб туриши** атеросклероз ва қандли диабет боис организмда холестерин алмашинуви бузилган кишиларда учрайди;

- **Кўллarda бехосда кўк доғларнинг пайдо бўлиб туриши** қон томирларининг тез ёрилувчанлигини ва қон увишиши жараёнининг бузилганини аңглатади;

- **Кўл бўғимларининг совуққа ўта сезувчанлиги** совуққа аллергия мавжудлигини билдиради (бу ҳол кўпроқ аёлларда учрайди ва йўтал, совуқсираш билан кечади);

- **Бармоқ уқларининг совқотиши** танада қон айланиши издан чиққанда рўй беради;

- **Жимжалокдаги кучли оғрик** (худди уни синдиришаётгандек оғрик беради) юрак хасталиклари ривожланаётганидан даракдир.

Кўлларидагинагина мана шу аломатлардан бирортасини бўлса-да сезиб қолсангиз, дарҳол шифокорга мурожаат этинг, тегишли маслаҳат ва муолажаларни олишни унутманг.

ДАРМОН тайёрлади.

ГУЛСАФСАР

Шу гул ҳар йили эрта баҳор очилганида мен уни нафармон рўмол ўраган гўзалга ўхшатаман. Кўйлаклари тип-тиник, ним яшил, рўмоли эса бинафша гулининг ранги. Қараб қувонмай бўладими? Яйрамай бўладими? Йўқ, Негар? Чунки, мен шу пайтда тенги йўқ, яна тенги йўқ улугдан-улуг ёзувчимиз Абдулла Қодирийнинг "Ўткан кунлар" романини эслайман.

Гулсафсар - бир саф бўлиб турган гуллар ёки бир қатор бўлиб уйнинг чор атрофида айланиб сафланиб ўтирган махлиқолар, буларни кўриб юрагингиз ҳалқириб, бўлмайсизми махлиёлар? Бири қўйиб, бири сайрайди хушхон, хушсурат булбулигўёллар. Чилдирманинг қарс-курси, дуторнинг ўйноқи, авжли садолари, ўзбек халқ артисти, машҳур қўшиқчи Раҳима Мазоҳидованинг янграбди куйлаган "Омонёри", ўртада навбатма-навбат рақсга тушаётган қизларнинг чиройли қўллари -

римизга сиғмай макта-нардиқ болаларга. Эндигина жонланган ялпизни тўйиб ҳидламабсиз, дунёга келмабсиз!

Ҳар сафар қишлоғимизга борганимда, қишми, ёзми менга фарқи йўқ, ёшлигимда уйимиз яқинидан ўтган ариқ бўйидаги қорни кўчаларим билан очган ўша жойга бирпас босиб тураман. Уйлайман, шаҳарлик болалар қишлоқнинг ана шундай онларини, ариқлардан сувларнинг шошиб оқишини, сувлар устида олмалярнинг қалқиб боришини, қовун-тарвуз, сабзи-пиёз экилган полизларни кўрган-да уларнинг баъзилари қовун-тарвузлар дарахтларга ўшаб ўсиб, мева беради деб тушунишмасди, албатта.

Энди уйга қайтай деб ортимга қарасам, орқамдан ариқ бўйига онажоним ҳам келиб турган бўлади. Ушанда бирдан онамнинг ҳам ёшлигини, юзини чертса қон томгулик қизилигини, сулувллигини, меҳнат қилиб чарчаш нима эканлигини билмаганларини эслайман. Ҳозир эса унинг оппоқ

Онажоним табиат

нинг давомини ёзиш мен учун ҳам, қаламим учун ҳам оғриқли, жуда оғриқли. Чунки

ҳар сафар райхонга кўзим тушганида, аввал боятгай бир завқ оламану, сўнг самарқандлик тарихчи олим Амриддин Бекмуродовнинг "Амир Темур қабрининг очирилиши тафсилотлари" ҳақидаги мақоласи беихтиёр ёдимга тушади.

1941 йил. Ушанда жуда мустаҳкам ёпилган қабри очишининг ўзи жуда оғир ва қора меҳнат бўлган ва бу тарих кечира олмайдиган, атайлаб қилинган қора жиноят деб ҳисобланади. Олимнинг ёзишича, саккиз қават тобутни жуда катта куч ва анча вақт сарфлаб очилган. Амир Темур сағанасининг ҳар қавати ҳар хил жисмлардан, яъни мрамор, бронза, платина, қумуш ва бошқа қаттиқ материаллардан ишланган экан. Энг ички, саккизинчи қават очилиб, Амир Темур жасади кўриниши керак бўлганда қабр атрофида тик тур-

ГУЛЛАРДАН РУҲИЙ ҚУВВАТ ОЛИНГ!

бир жуфт чиройли каптарга ўхшаш балки эмасдир рўёлар? Йўқ, Рўё эмас, рост. Рост. Энди эслагандирсиз "Ўткан кунлар"нинг қайси бобидан ҳайратланганлигини? Бу - Кумушнинг тўйидан, қизлар мажлисидан!

"Қизлар мажлиси - гуллар, лолалар, тўтилар, қумрилар мажлиси! Бу уйда - Кумушбининг тоғасининг уйида қизлар мажлиси, гуллар мажлиси! Агар бу уйга кириб бу мажлис аъзоларини бир маротаба кўздан кечирсангиз, ҳозирданок айтиб қўйиш мумкинки, албатта эсингиз чиқиб кетар:

- Бу гулли қўхлик? Йўқ, наригиси? Ундан кўра буниси? Барисидан ҳам ўтгаси! Ана шундай қилиб эсдан ҳам ажрасиз, гул танлашда бир қарорга келолмай эл ичида қулгуга ҳам қолурсиз, расво ҳам бўлурсиз".

Бу парчанинг давомини қанча келтираверсам, шунча сеҳрли, завқли ва оҳанграб!

Гулсафсарга келсак, айтмоқчи бўлган асосий гапим, ўтинчим - бу ўтинчи фойи дунёга бир марта келамиз. Умр у ёқдан-бу ёққа қарагунча ўтиб кетади. Гул экинг, гулсафсар экинг. Меҳр бериб, меҳнат қилинг, ундан завқланг, ҳаммани - дўсту-душманин эзгуликдан, ҳалол меҳнатдан завқлантира олинг! Йўқса, умр увол-а...

ЯЛПАЗ

Болалигимда аниқ билардим, феврал охириларида, уч-тўрт кун қуёш кўриндики, бўлди, ўша ариқ бўйида қор эриб битмаган бўлса ҳам албатта шу қор тагида ялпизнинг уйғониб қолишини! Эринмай шошиб-пишиб қўлқопсиз қўллари билан қорни суриб-суриб ташлардим. Оч (соғинчли) кўзларим билан тикилиб-тикилиб қарардим ва топиб терардим, ҳеч бўлмаса олти-еттитагина ялпизни! Эндигина жонланган, бош тарафи нафармон бўлиб, бўрттиб яроққ эзишга чоғланган. Ушанда мактаб ёшига ё етган, ё етмаганман. Юзларим, қўлларим қип-қизил бўлиб совуққотгани билан парвойим ҳам йўқ, энтиқиб, юрагим ёрилгудай севиноб, қафтимага қисиб олиб келиб берардим онамга ўша ялпизларни.

- Совқотмайсанамов, қизилтум-шугим,-деб мени суёб кўярдим онам, ялпизни кўзларига суртиб омонлик-сомонлик қилгач, уларни ювиб, тахтачада пичоқ билан чо-пиб-чопиб овқатимиз юзига бир чимдимдан сеғиб берарди. Қишлоқда биринчи бўлиб, пиданани (ялпизни) биз ўзимиз едик деб, те-

ган комиссия аъзолари академиклар Қори-Ниёзий, Садриддин Айний, Москва-лик олимлар, кинооператорлар ҳамма-ҳаммаси бирданига сескабди, орқага тисарилганлар. Ушанда мўъжиза рўй берган, бобомиз қабри ичидан бутун мақбара биноси ичига шундай ёқимли хушбўй ҳид таралганки, комиссия аъзолари беихтиёр бобомиз Амир Темур бошларига шошиб келиб, у кишининг қабрларини (лахадларини) қўраб олишган.

Бобомизни сўнгги маконларига қўяётганларида хушбўй ҳидли гиёҳларни қуритиб азиз саркарданинг ён атрофларига сочган эканлар. Ўша ўтлар ичида қуритилган ялпиз ва райхонларни йўқ деб ўйлашмасми? Албатта улар ҳам бўлган. Бобомиз дафн этилгандан кейин қабр очилгунча 500 йил ўтибдики, мақбаранинг ичинини сув босган ва ёпиқ қабрининг ичи қуриши учун неча замонлар ўтиши керак бўлибди-ю, барибир хушбўй гиёҳларимиз ўзининг асл ифторини йўқотмабди.

Раҳматли шоир ва драматург Машраб Бобоевнинг:

**Бир тутам райхон
Қовжираб ётур,
Аммо у ҳамон**

Таратур атир, - деган сатрларини эслаб Амир Темур бобомизнинг ўзларини ҳам райхонга ўхшатиш келади. Чунки қу зитилган гуллар ва гиёҳларнинг ичида райхон бўлакча. У ўсиб, яшнаб турган пайтда қандай ҳид таратса, қуригандан кейин ҳам худди шундай қучли ва жуда ёқимли бўй таратади.

Ҳозир Темур бобомизнинг барча ҳислатларини ўрганишга дунёдаги барча халқларнинг қизиқиши янада ортаятти. Ҳар бир халқнинг ёзувчилари, олимлари бобомиз ҳақида ўз тилларида ҳавас ва ҳайрат билан ёзишаяпти. Ҳарбий олийгоҳларда, ҳарбий ўқув юртиларида қондош бобомизнинг буюк саркардалиқ сирларини ўрганаётдилар. Бу - мактаб эмас, лекин биз - оналар фарзандларимизни улуг ўтмишимизга муносиб этиб тарбиялашимиз албатта керак. Шундай қилмасак, буюк оналикнинг нима маънисини қолади?

(Давоми бор)
Сайёра БЕКМИРЗАЕВА

191 Ёшим 33 да. Асли тошкентликман. Касбим бор, ишлайман. Тошкент шаҳрида ўз уйим бор. Ёмон одатлардан холиман. 30 ёшгача бўлган, пазанда, одобли, оилага фойд кирита оладиган аёл билан ширин-оила қуриш ниятидаман.
Манзилим тахририятда.

Воҳиджон

192 Ёшим 31 да. Асли тошкентликман. Ажрашганман. Дорихонада ишлайман. Иккита фарзандим билан яшайман. Ўз уйим бор. Тошкентлик, ишлайдиган, ўз уйига эга бўлган, эътиқодли, оилани қадрлайдиган эркак билан танишиб, оила қурмоқчиман.
Манзилим тахририятда.

Нафиса

193 Ёшим 21 да. Тошкентликман. Турмушга чиқмаганман. Ота-онам билан яшайман. Ишламайман. Тошкентлик, уй-жойли, ишлайдиган, оилани моддий таъминлай оладиган, жиддий, 25 ёшгача бўлган йигитга турмушга чиқиб, мустақкам оила қуриш ниятидаман.
Манзилим тахририятда.

Мунаввара

194 Ёшим 70 да. Аёлим вафот этган. Фарзандларимдан қутулганман. Зиёли инсонман. Келиним ва ўғлим билан яшайман. 50-60 ёшлардаги фарзандларидан қутулган, уй-жойи бўлган аёл билан оила қуриб яшамоқчиман.
Манзилим тахририятда.

Мираббос ота

195 Ёшим 69 да. Аёлим оламдан ўтган. Уй-жойим етарли. Моддий томондан таъминланганман. Жисмонан бакуватман. Ҳозир нафақадаман. 55 ёшгача бўлган тошкентлик, фарзандларидан қутулган, покиза, мўмина бир аёл бўлса оила қуриб, қолган умримни биргаликда ўтказган бўлардим.
Манзилим тахририятда.

Абдулла ота.

196 Ёшим 34 да. Ажрашганман. Касбим доришунос, дорихонада ишлайман. Чирчиқда ўз уйим бор. Қаердан бўлса ҳам уй-жойли, 30 ёшгача бўлган аёл билан танишиб оила қурмоқчиман.
Манзилим тахририятда.

Фарход

197 Ёшим 60 да. Олий маълумотлиман. Ишлайман. Тошкентликман, ўз уйим бор. Ажрашганман. Ичмайман, чекмайман. 50 ёшларгача бўлган, фарзандсиз ёки фарзандларидан қутулган (илоҳи бўлса тошкентлик) аёл овоз берса уйланиб, оила қуриш ниятидаман.
Манзилим тахририятда.

Ҳамроқул.

198 Синглим 34 ёшда. (Бўйи 160 см.) Турмушга чиқмаган. Нозик дидли, рисоладагидек қиз. Тошкент шаҳридаги касалхоналардан бирида ҳамшира бўлиб ишлайди. Тошкентлик, уй-жойли, бирор касб эгаси бўлган, 36-40 ёшлардаги, оилани муқаддас билувчи йигит бўлса, синглимни узатар эдик.
Манзилим тахририятда.

Фазилат опа

199 32 ёшли, қадда-қомати келишган, ораста, пазанда, чевар жияним бор. Турмушга чиқмаган. Тошкент шаҳридаги нуфузли ташкилотлардан бирида ишлайди. Тошкент шаҳрида яшайдиган, уй-жойи бор, касбли, ишлайдиган, меҳнатқаш, оила қуриш истагида бўлган йигит бўлса жиянимни таништирардик.
Манзилим тахририятда.

Феруза

200 Ёшим 29 да. Тошкент вилоятида яшайман. Ота-онам билан яшайман. Ҳали турмушга чиқмаганман. Ишламайман. Уй-жойли, касбли, диёнатли, хушмуомала, оилани моддий томондан таъминлай оладиган, 35 ёшгача бўлган эркак (илоҳи бўлса тошкентлик ёки тошкент вилоятидан) билан танишиб оила қурмоқчиман.
Манзилим тахририятда.

Зумрад

201 Ёшим 57 да. Тошкентликман. Турмуш ўртоғим вафот этган. Фарзандларимдан қутулганман. Ҳозир пенсиядаман. Қизимникида яшайман. Агар 60-62 ёшлардаги, зиёли, хушмуомала, ҳаётимни тушуна оладиган, алоҳида уй-жойли, ёлғиз ёки фарзандларидан қутулган оғир-вазмин эркак бўлса турмуш қурган бўлардим.
Манзилим тахририятда.

Холида опа

202 Ёшим 67 да. Рафикам оламдан ўтган. Фарзандларимнинг ҳаммаси уй-жойли бўлиб кетишган. Ўзим алоҳида яшайман. Зиёли ва хушфеъл инсонман. Олий ўқув юрларида ишлаганман, ҳозир эса пенсиядаман. Ораста, пазанда, тошкентлик, фарзандларидан қутулган ёки ёлғиз аёл бўлса бирга умргузаронлик қилган бўлардик.
Манзилим тахририятда.

Мухсин ота.

203 24 ёшдаман. Бухороликман. Тошкент шаҳрида ўз уй-жойим бор. Ўқимишли бўлсам ҳам, ўзимни моддий томондан таъминлай оламан. Олий маълумотли, ишлайдиган, уйланмаган, аёлни қадрлайдиган йигит бўлса (Қайси вилоятдан бўлишининг аҳамияти йўқ) турмуш қурган бўлардим.
Манзилим тахририятда.

Анвара

204 Ёшим 32 да. Ажрашганман. Тошкентликман. Бир фарзандим бор. Уни аёлим олиб кетган. Тошкент шаҳрида ота-онам билан яшайман. Тадбиркорлик қиламан. Ақли-хушли, ораста, чиройли, 25-27 ёшгача бўлган, турмушга чиқмаган, жиддий қиз бўлса бахтли қилган бўлардим.
Манзилим тахририятда.

Достон

Газетамиз саҳифаларидаги мазкур раъз билан белгиланган мақолалар Ўзбекистон мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликлари қўлла-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди гранти доирасида тайёрланди.

205 Хонамга кириб келган кексагина киши, бош иргаб сўрашгач, мен кўрсатган стулга ўтирди.
- Келинг, отахон! Бирор иш билан келдингизми? - сўрадим.

У мийғида қулди-да, чўнтагидан қорғоз олиб узатди.

"Хўжанининг нусхасидир" деб ўйлагандим. Лекин бу майда ҳарфлар билан ёзилган мактуб экан. Ўқий бошладим.

«Мен гапира олмаيمان. Автохалокатдан сўнг шунақа бўлиб қолдим. Ҳарбий бўлганман. Ёшим 60 да. Ҳозир пенсиядаман. Аёлим анча йил бурун оламдан ўтган. Олти нафар фарзандим уй-жойли эди. Мен билан яшайдиган кенжа

ўртанча ўғлим. Юрагимга тиг санчилгандек бўлди. Яхшиямки машинам бор. Икки кундан буён кўчада овқат еб, машинамда ухлайман. Шу машина орқасидан яшашга пул топаёяман. Аёлим вафот этганда ёлғиз ўзим олти-та болам етим бўлиб қолди, дея бирортасининг ҳам кўнглини ўқситмагандим. Лекин қолган бешта болам кўнглимга қараш у ёқда турсин, яхши сўз ҳам топа олишмапти... Яшашга пул топа оламан, қўл-оёғим бут... Лекин кўнглим ярим... Агар уй-жойли, ёлғиз, покиза бир аёл бўлса оила қурайдим»...
Хат шу ерғача ёзилган экан.
- Майли, отахон, келгуси сонда ал-

Кўнгли ҲАЛОВАТ ИСТАЙДИ...

батта эълонингизни берамиз, бирор аёл чиқиб қолар, - дедим у кишига. Эркак хайрлашгандек бош иргаб чиқиб кетди... Телефонда гаплашиб турарканман, хонамга ўрта ёшлардаги бир аёл кирди.

- Беш нафар фарзандим бор, ҳаммаси олий маълумотли, тўрттаси уй-жойли. Аммо бир қизимнинг оиласи бузилганига қуяман, гап бошлади аёл. Ўғил-қизингиз буй етганда уларни уйлантириш ёки узатишдан олдин авлодини яхшилаб суриштиришдан эринмаслик керак экан. Қиз болага совчи келса, аввало куёвнинг отасини, ўғил уйлантириш пайтида эса қизнинг онасини суриштириш зарур экан. Биз ҳам, қизимиз ҳам қуйиб қолдик. Бунинг ҳаммаси лоқайдлигимиз оқибати эканлигини кеч тушундик.

- Нега ундай бўлди? Куёвнинг айби бормиди?

- Айб биздан ҳам ўтганлиги рост. Куёвни суриштирганимизда отасининг уч марта уйланиб ажрашганини, аёлларга ўчоқ эканлигини эшитгандик. Лекин, "Буларнинг ҳаммаси ёшқидда бўлган-да, мана ҳозир яхши ишда ишлайди. Обрўси ҳам ёмон эмас-ку!" - деб ўйлагандик. Лекин унинг бу феъли наслига-ўғлига ўтган эканми, куёвимиз ҳам саёқ юришни бошлади. Ҳомиладор қизимни уриб, ҳуддан кетказиб қўйгач уйга олиб келдик.

Куёв эса дарҳол бошқа аёлни уйига бошлаб келибди. Ота-онасини ҳам калтаклаганини эшитган, қизимизни ажратиб олдик. У ҳозир 23 ёшда. Қизчаси икки ёшга тўлди. Мақташ эмасу қизим чевар, қўлидан ҳамма иш келади. Лекин... Бахтсиз бўлиб қолди. 30 ёшлардаги, ишлайдиган, камтар, одобли, оилани қадрлай оладиган бир йигит бўлса узатардик...

Фарзанд тақдирини учун ота-она жигар-жигаридан қуйиши рост. Энг гўзал бахтни ҳам боласига илинади. Ширин оила қуришни истаганлар тахририятга ҳар куни келишади. Биз эса ҳаммамиз бахтли бўлишни жуда истаймиз. Қани энди, берилган умр давомда ёшми, кексами ҳамма бахтли бўлса-ю, бахт излаганлар бўлмаса...

БАСИРА тайёрлади.
Тел: 133-04-50

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Фойдаланилмаган қўлғизмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб берилмайди.
«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти - 20.00. Босишга топширилди - 20.00.
E-mail: oilavajamiyat@rambler.ru oilavajamiyat@mail.ru

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА
Бош муҳаррир: 134-86-91
Қабулхона: (тел. ва факс) 133-28-20
Бош муҳаррир ўринбосари: 134-25-46
Оила, табриклар, эълонлар: 133-04-50
Бўлимлар: 133-04-35, 134-25-46
Бухгалтерия: 132-07-41
Web-site: oilavajamiyat.uz
Газета тахририят компьютер базасида терибли ва саҳифаланди.

ХОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик компанияси
ОБУНА ИНДЕКСИ - 176
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0169-рақам билан 11.01.07да рўйхатга олинган.
Буюртма Г - 432. Формати А-3, ҳажми 4 табоқ.
Адади - 13423
Саҳифаловчи — Ш. БАРОҚОВ
Рассом — Н. ХОЛМУРОДОВ
Навбатчи — С. ФАХРИДДИНОВА
Мусаҳҳиш — С. САЙДАЛИМОВ
1 2 3 4 5